

WINKLER PRINS

**OPENBARE SCHOOL VOOR
VOORTGEZET ONDERWIJS VEENDAM**

Jaarverslag en jaarrekening 2016

INHOUD

DEEL 1 JAARVERSLAG 2016	5	7.3 Inspectiebezoek	27
1 VOORWOORD	7	7.4 Inspectie: Opbrengstenoordeel	28
2 TOEZICHT EN BESTUUR		7.5 Examenresultaten	28
2.1 Verslag Bestuurscommissie	8	7.6 Opbrengsten Praktijkonderwijs 2016	28
3 PROFIEL	10	7.7 Excellente leerlingen	29
3.1 Personen	10	7.8. Onderwijstijd	29
3.2 Structuur	12	7.9 Voortijdige schoolverlaters (VSV)	29
3.3 Soorten onderwijs	12	7.10 Klachten en bezwaren	29
3.4 Aantal leerlingen	12	7.11 Jaarverslag vertrouwenspersonen	30
4 BELEID	13	7.12 Sociale veiligheid	30
4.1 Identiteit	13	7.13 Klokkenluidersregeling	30
4.2 Missie en visie	13	7.14 Tevredenheidsonderzoeken	30
4.3 Samenwerking	14	7.15 Verantwoording	31
5 MEDEZEGGENSCHAP	15	8 TOEKOMST	31
6 STRATEGISCHE DOELEN EN VERANTWOORDING/REALISATIE IN 2016	16	Kwaliteitsprofiel 2011-2016	32
Strategisch doel 1: Uitdagend onderwijs	16	9 FINANCIËN	34
Strategisch doel 2: Passend onderwijs	17	Bijlage 1: Onderwijstijd	50
Strategisch doel 3: Aansluiten op vervolgonderwijs en arbeidsmarkt	18	Bijlage 2: Overzicht realisatie doelstellingen	51
Strategisch doel 4: Informatie, communicatie en technologie	19	Bijlage 3: Overzicht (neven)functies	60
Strategisch doel 5: In de maatschappij en in de wereld	20	Bijlage 4: Medewerkergegevens	62
Strategisch doel 6: Duurzaamheid	21	Bijlage 5: Voortijdig schoolverlaters	63
Strategisch doel 7: Excellent werkgeverschap	23	Bijlage 6: Resultaten ouder- en leerlingtevredenheidsonderzoeken	64
Voorwaarde 1: Organisatiestructuur	24	Bijlage 7: Overzicht n.a.v. inspectiebezoek	67
Voorwaarde 2: Huisvesting	24	Bijlage 8: Onderwijsresultaten 2017	68
Voorwaarde 3: Systemen	25	Bijlage 9: Verkl. woordenlijst- en begrippenlijst	77
Voorwaarde 4: Invloeden van buitenaf	26	DEEL 2 JAARREKENING 2016	79
7 KWALITEITSZORG	27	Controleverklaring	101
7.1 Kwaliteitsprofiel 2011-2016	27		
7.2 Inspectie: Toezichtkader arrangement	27		

Deel 1

Jaarverslag 2016

Winkler Prins

1. Voorwoord

Het afgelopen jaar was voor Winkler Prins het jubileumjaar waarin de school haar 150-jarige bestaan vierde. Het werd een groots festijn van hernieuwde kennismaking en verbinding voor vele (oud-) leerlingen en (oud-) medewerkers. Voor de reüniedag schreven ruim 2.500 mensen zich in. De oudste reünist was 93 jaar. De reünist die het verst weg woonde, kwam uit Australië. Uit de verhalen van de reünisten bleek dat de reüniedag voor velen van grote emotionele waarde is geweest. In sommige gevallen wist men dat dit de laatste keer zou zijn dat men elkaar mocht treffen. Ook bleek uit de verhalen dat door de generaties heen leerlingen en medewerkers allen een gevoel van warmte hadden overgehouden aan Winkler Prins, de school waar iedereen een zo belangrijke periode van zijn of haar leven had doorgebracht.

Deze constatering is een prachtige illustratie van onze missie. Winkler Prins wil de school met aantrekkingskracht zijn. In 2016 hebben onze medewerkers zich opnieuw volop ingezet om succesvol invulling te geven aan onze strategische ambitie. Onze school bruist van de ambitie zoals naar buiten komt in de resultaten en vele projecten die er ook dit jaar weer waren. In het beleidsplan 2016 werd deze missie verder uitgewerkt met doelen en prestatie-indicatoren. In dit jaarverslag kunt u lezen in hoeverre we daarin geslaagd zijn.

In 2016 is naast de reünie, veel aandacht besteed aan de bestuurlijke transitie van bestuurscommissie naar Stichting. Ook de aanpassing van de stafdiensten en de nieuwe samenstelling van het management horen hierbij. Deze processen zijn eind 2016 afgerond. We hebben meegedaan aan een pilot in het kader van het vernieuwde toezicht van de Inspectie van het Onderwijs. Het eindoordeel van de inspectie over de school was buitengewoon positief, een resultaat dat alleen mogelijk is door de inzet en betrokkenheid van al onze medewerkers.

De kwaliteit waar onze school om bekend staat, was opnieuw stabiel hoog, getuige de prachtige examenresultaten. De behaalde examencijfers zijn opnieuw uitmuntend: 96,6% van alle examenleerlingen behaalde het diploma. Landelijk is dat percentage 93,5%. Alle deelscholen behielden het basisarrangement afgegeven door de Inspectie van het Onderwijs.

Zoals verwacht was 2016 het jaar waarin de verwachte daling van het leerlingaantal begon. Het totale aantal leerlingen daalde dit jaar van 2.139 naar 2.059. Het marktaandeel bleef constant.

In financieel opzicht was 2016 voor Winkler Prins een goed jaar. Een aantal incidentele baten en lagere lasten zorgden voor een positief resultaat van € 932.079 (begroot € 183.000).

Onze school is een aantrekkelijke werkgever. In het medewerkertevredenheidsonderzoek eind 2016 gaven de medewerkers aan dat de algemene tevredenheid op onze school een 8,4 is (deelname 79%). Een aantal andere indicatoren bevestigen dat beeld. Er is door de jaren heen nooit sprake geweest van vacatureproblematiek. Het ziekteverzuimpercentage over 2016 komt uit op 4,19% (landelijke benchmark 2015 bedraagt 5,05%).

Waardering en dank komen vooral onze medewerkers toe die ook dit jaar de mooie resultaten mogelijk hebben gemaakt. De laatste jaren is veel geïnvesteerd in de dialoog als uitgangspunt voor ons handelen binnen en buiten de school. We merken hiervan dagelijks de positieve effecten. We kijken dan ook met een positief gevoel terug op 2016 in het vertrouwen dat we in 2017 en de jaren daarna de uitdagingen opnieuw succesvol kunnen aangaan.

Ik wens u veel plezier met het lezen van dit jaarverslag en deze jaarrekening.

Ferdinand Vinke
Bestuurder Winkler Prins

Veendam, 15 maart 2017

2. Toezicht en bestuur

2.1 Verslag Bestuurscommissie

Winkler Prins is onderdeel van de gemeente Veendam en wordt bestuurd door een bestuurscommissie ex. Artikel 83 van de Gemeentewet. De samenstelling, taken, bevoegdheden en werkwijze van de bestuurscommissie zijn vastgelegd in de gemeentelijke verordening. Het managementstatuut regelt de wijze waarop de bestuurscommissie en de centrale directie taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden verdelen.

De bestuurscommissie streeft naar goed bestuur. Zij doet dat op grond van de governancecode Goed Onderwijsbestuur VO. Deze code vormt de basis voor het realiseren van een cultuur en praktijk van goed bestuur in het voortgezet onderwijs. De code is van toepassing op de leden van de VO-raad, waarvan Winkler Prins lid is.

De wijze waarop de bestuurscommissie toezicht houdt op de voortgang op school is vergelijkbaar met de wijze waarop een Raad van Toezicht toezicht houdt op grote dossiers als strategisch beleid en financiën en het ondersteunen van de school op basis van de expertise van de bestuursleden.

De bestuurscommissie ziet het ook als haar opdracht oog en oor te hebben voor signalen van verschillende geledingen binnen de school, dus niet alleen via het management. De bestuurscommissie wil zich toegankelijk en laagdrempelig opstellen. De commissie neemt hierin een actieve rol en vraagt dat ook van de diverse geledingen binnen de school.

De bestuurscommissie houdt ook toezicht op de realisatie van de doelstellingen van de organisatie. Daarvoor is inzicht nodig in de strategische doelen en de hieraan verbonden risico's. Tevens wordt toezicht gehouden op de naleving van wet- en regelgeving en de financiële verantwoording. Belangrijke thema's hierbij zijn het onderwijsbeleid, interne risicosystemen en het maatschappelijk bewustzijn. Dit laatste gelet op het feit dat de bestuurscommissie evenzeer het algemeen belang van goed onderwijs bewaakt. Daarnaast vervult zij de rol van werkgever en adviseur van de centrale directie.

Bij de beoordeling van voorgenomen besluiten en ontwikkelingen neemt de bestuurscommissie de volgende uitgangspunten in acht:

1. De uitvoering van de publieke taken moet worden gewaarborgd.
2. Het totaal van projecten en activiteiten moet beheersbaar zijn.
3. De organisatie moet financieel gezond zijn.
4. Het sociale klimaat/werkklimaat binnen de school moet positief zijn.
5. De omgeving en belangrijke stakeholders dienen van invloed te zijn op keuzes, verantwoording en strategieën.

Binnen de bestuurscommissie zijn 3 commissies actief:

- Commissie Kwaliteit, Onderwijs & Personeel
- Commissie Huisvesting, Financiën & Formatie
- Commissie Remuneratie.

De samenstelling van de bestuurscommissie in 2016 is ongewijzigd. De leden worden genoemd in hoofdstuk 3.1 Personen.

De bestuurscommissie heeft in 2016 twee gesprekken gevoerd met de medezeggenschapsraad. Ook heeft zij een ontmoeting gehad met de deelschooldirectie en afdelingshoofden. Daarnaast heeft de bestuurscommissie een tweetal locatiebezoeken afgelegd. De bestuurscommissie is voornemens ook in de toekomst als Raad van Toezicht op dezelfde wijze het contact met de school te blijven onderhouden.

In 2016 heeft de bestuurscommissie haar goedkeuring gegeven aan het voorgenomen besluit om de structuur van de organisatie te wijzigen in een stichting waarbij de voorzitter van de centrale directie als bestuurder zal gaan optreden en de bestuurscommissie de rol van toezichthouder zal gaan vervullen. De Gemeenteraad heeft dat besluit inmiddels ook goedgekeurd en de stichting Winkler Prins is in november 2016 opgericht. De heer Vinke is tot bestuurder van deze stichting benoemd en de bestuurscommissie vormt de Raad van Toezicht. Per

januari 2017 zal de gehele organisatie in de stichting Winkler Prins zijn ondergebracht. Naast het gebruikelijke toezicht dat de bestuurscommissie jaarlijks op de Centrale Directie houdt, heeft de Bestuurscommissie in 2016 ook ingestemd met de nieuwbouwplannen in het kader van de huisvesting van Winkler Prins in de toekomst. Deze nieuwbouw zal de komende jaren ook onderwerp van gesprek blijven tussen de bestuurder en de Raad van Toezicht. In 2016 heeft de bestuurscommissie onder meer besluiten genomen over de volgende zaken:

- Beleidsplan en begroting 2017
- Vaststelling profiel bestuurder Winkler Prins
- Benoeming de heer Vinke als eenhoofdig bestuurder van Winkler Prins vanaf 1/1/2017
- Vaststellen beloning bestuurder per 1/1/2017
- Goedkeuring aankoop pand Parallelweg, locatie Time Out Tussenvoorziening.

De bestuurscommissie heeft zes bijeenkomsten gehad. De agenda, notulen en besluitenlijst worden aan de MR gecommuniceerd en op het interne netwerk van de school beschikbaar gesteld. De vergaderingen worden binnen de school vooraf bekend gemaakt en zijn openbaar.

3. Profiel Winkler Prins

Winkler Prins is een openbare school voor voortgezet onderwijs in Veendam. De school is de grootste in de omgeving. Er is sprake van een breed en divers onderwijsaanbod met veel aandacht voor buitenschoolse aspecten als internationalisering, stages, muzikale activiteiten en activiteiten midden in de maatschappij. Naast het verzorgen van goed onderwijs wordt veel energie gestoken in de begeleiding van leerlingen, waarmee de school een zekere faam heeft opgebouwd.

3.1 Personen

Centrale directie

De centrale directie bestaat uit de voorzitter en een lid. De centrale directie vertegenwoordigt het bevoegd gezag en is verantwoordelijk voor het beleid van de school. In 2016 bestond de centrale directie uit:

- Dhr. F. Vinke, voorzitter centrale directie
- Dhr. J.H. Nijborg, lid centrale directie.

Managementteam

Het managementteam (MT) bestond in 2016 uit de centrale directie en de deelschooldirecteuren. Dit betrof de volgende personen:

- Dhr. F. Vinke, voorzitter centrale directie
- Dhr. J. Nijborg, lid centrale directie
- Dhr. R. Hummel, directeur deelschool brugjaar (t/m 31 juli 2016)
- Mw. A. de Jong, directeur deelschool vwo
- Dhr. H. Bruins, directeur deelschool havo
- Dhr. M. Wiersma, directeur deelschool mavo
- Mw. I. Jager, directeur deelsch. kader/basis (t/m 31 juli 2016) en directeur brugjaar vanaf 1 augustus 2016
- Mw. D. van Veenhuizen, directeur deelschool kader/basis (vanaf 1 augustus 2016)
- Mw. A. Stuuat, directeur deelschool praktijkonderwijs.

Onderstaand is de inrichting van de stafdiensten t/m 31 juli 2016 weergegeven:

- Dhr. F. Warntjes, hoofd Facilitaire Dienst
- Dhr. A. Dijkhuis, hoofd Registratie & Informatie
- Dhr. J. Horst, hoofd ICT (t/m 31 juli 2016).

In het voorjaar van 2016 is in opdracht van de centrale directie een onderzoek uitgevoerd naar nut en noodzaak van de clustering van een aantal ondersteunende diensten. Op basis van de resultaten van dit onderzoek, heeft met ingang van het schooljaar 2016-2017 een herinrichting van de ondersteunende diensten plaatsgevonden waarbij een viertal diensten zijn samengevoegd: de afdelingen facilitair en ICT evenals de afdelingen HR en R&I. Met deze samenvoeging is een goede toekomstgerichte oplossing gecreëerd. Daarnaast werd aanbevolen een stafafdeling leerlingbegeleiding te formeren met daarin de medewerkers van de tussenvoorziening en de bovenschoolse leerlingbegeleiders. Deze aanbeveling is overgenomen. De uitwerking daarvan vindt plaats vanaf 2017.

De aansturing van de ondersteunende diensten is vanaf 1 augustus 2016 als volgt:

- Dhr. F. Warntjes, interim hoofd Facilitaire dienst/Netwerk en Systeembeheer ICT
- Dhr. A. Dijkhuis, interim hoofd Registratie & Informatie/HR.

In aansluiting op de nieuwe bestuurlijke inrichting vanaf 1 januari 2017 zal in het voorjaar van 2017 de personele bezetting van de leidinggevenden van de stafdiensten definitief worden ingevuld.

De medewerkers van PR & Communicatie en het Directiesecretariaat vallen rechtstreeks onder de centrale directie. Hetzelfde geldt voor de coördinator en medewerkers van de Tussenvoorziening Time Out.

In verband met de verzelfstandiging van Winkler Prins per 1-1-2017 en de daaruit voortvloeiende aanpassing van het bestuurs- en managementmodel, heeft het managementteam in de 2^e helft van 2016 een nieuw managementstatuut opgesteld dat door de nieuwe Raad van Toezicht is goedgekeurd, waarna de nieuwe bestuurder het statuut heeft vastgesteld.

Bestuurscommissie

Winkler Prins is onderdeel van de gemeente Veendam en wordt bestuurd door een bestuurscommissie ex. artikel 83 van de Gemeentewet. De bestuurscommissie is het bevoegd gezag van de school. De samenstelling van de bestuurscommissie was in 2016 als volgt:

- Dhr. R. Schilt, voorzitter
- Dhr. J. Rijpkema, secretaris
- Mw. J. Koekkoek, penningmeester
- Dhr. J. Cooijmans, plaatsvervangend voorzitter
- Dhr. F. Disch, lid
- Dhr. D. Jeltjes, lid
- Dhr. F. Thomassen, lid.

In hoofdstuk 2 is nadere toelichting gegeven op de gewijzigde bestuurlijke inrichting vanaf 1 januari 2017.

Medezeggenschapsraad

De medezeggenschapsraad (MR) van Winkler Prins wil een positief-kritische sparringpartner zijn van de centrale directie. Het is de taak van de MR om het beleid dat door de centrale directie wordt voorgesteld, te beoordelen. Er wordt daarbij gelet op de gevolgen voor personeel, ouders en leerlingen van de school. Daarom zijn deze groepen ook alle drie vertegenwoordigd in de MR. De samenstelling was in 2016 als volgt:

Personeel

- Dhr. G. Huizenga, voorzitter (t/m juli 2016)
- Mw. W. Biezen, vice-voorzitter (t/m juli 2016 en voorzitter m.i.v. september 2016)
- Mw. P. Schilthuis, secretaris
- Dhr. R. Bakema, vice-voorzitter (m.i.v. september 2016)
- Dhr. G. Blijdenstein
- Mw. M. Munk
- Dhr. H. Schuurman
- Dhr. D. Toxopeus (t/m juli 2016)
- Dhr. J. Barth (m.i.v. september 2016)
- Dhr. C. Schuthof (m.i.v. september 2016).

Ouders:

- Mw. A. van der Beek
- Dhr. A. van der Last
- Dhr. H. van der Heide
- Mw. J. Boxem.

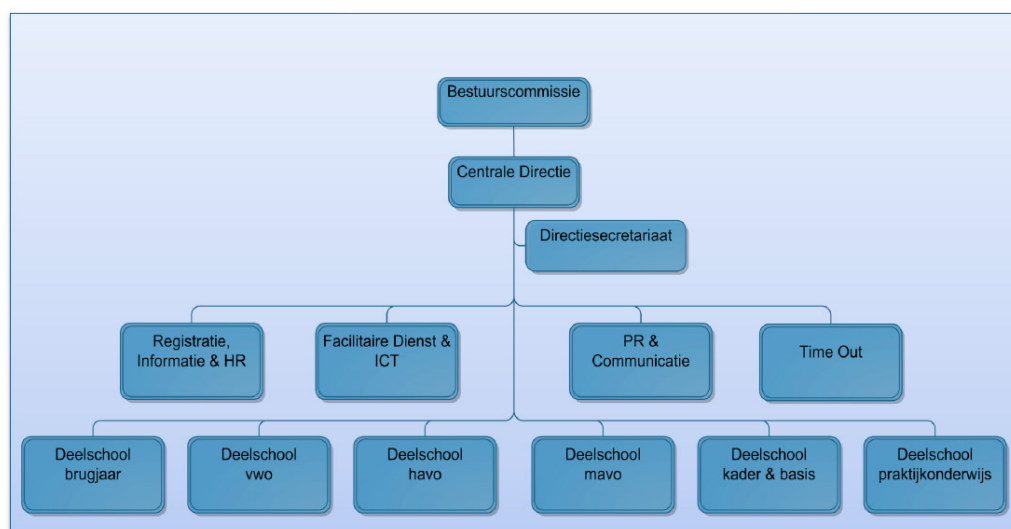
Leerlingen:

- Mark Venema
- Bosco Chen (t/m juli 2016)
- Valerie Oosterom (t/m juli 2016)
- Bente van Kernebeek (t/m juli 2016)
- Chantale Hörster (m.i.v. september 2016)
- Hui Ting Li (m.i.v. september 2016)
- Nora Bouzora (m.i.v. september 2016).

3.2 Structuur

De organisatiestructuur van Winkler Prins (vanaf 1 augustus 2016) is weergegeven in onderstaand organogram.

Organogram Winkler Prins

3.3 Soorten onderwijs

Ons onderwijsaanbod is verdeeld over zes deelscholen:

- brugjaar (leerjaar 1)
- vwo (leerjaar 2 tot en met 6)
- havo (leerjaar 2 tot en met 5)
- mavo (leerjaar 2 tot en met 4)
- kader & basis (leerjaar 2 tot en met 4)
- praktijkonderwijs (leerjaar 1 tot en met 6).

De tussenvoorziening Time Out is geen onderdeel van een van de deelscholen, maar valt rechtstreeks onder de centrale directie. Hetzelfde geldt voor de stafdiensten Facilitaire Dienst & ICT, Registratie, Informatie & HR en PR & Communicatie.

We werken in Veendam op vijf locaties:

- Locatie Raadsgildenlaan 1 (RL1): de deelscholen brugjaar, mavo en kader & basis (leerjaar 2). Deze locatie is tevens de hoofdlocatie waar ook de stafdiensten zijn gehuisvest.
- Locatie Raadsgildenlaan (RL11): deelschool kader & basis economie en techniek, (leerjaar 3 en 4).
- Locatie Pinksterstraat (PS): de deelscholen vwo, havo en kader & basis (leerjaar 3 en 4 zorg & welzijn).
- Locatie Jan Salwaplein (JS): praktijkonderwijs (leerjaar 1 tot en met 6).
- Locatie Parallelweg (PW): tussenvoorziening Time Out waar voor alle leerjaren ondersteuningsarrangementen worden aangeboden.

3.4 Aantal leerlingen

	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17
Praktijkonderwijs	133	130	143	157	143
Leerwegondersteunend onderwijs	458	431	394	360	250
Reguliere leerlingen	1.432	1.507	1.542	1.622	1.666
Totaal (incl. VAVO-leerlingen)	2.023	2.068	2.079	2.139	2.059

4. Beleid

4.1 Identiteit

Iedereen welkom

Winkler Prins is een school voor openbaar voortgezet onderwijs. De openbare school staat open voor alle kinderen en medewerkers, ongeacht hun levensovertuiging, godsdienst, politieke gezindheid, afkomst, geslacht, of seksuele geaardheid. Iedereen is dus welkom op onze school.

Op onze school respecteren wij elkaar en hebben wij aandacht voor de verschillen en overeenkomsten tussen leerlingen, ouders en medewerkers. Wij zorgen er voor dat ieder kind en iedere medewerker zich thuis voelt, ongeacht de sociale, culturele of levensbeschouwelijke achtergrond.

Wij verwachten van alle leerlingen, ouders en medewerkers dat zij vanuit een positieve betrokkenheid bij de uitgangspunten van het openbaar onderwijs zullen participeren binnen onze school.

Historie

Al vanaf 1866 is Winkler Prins een toonaangevende school voor openbaar voortgezet onderwijs, sterk geworteld in de Veendammer samenleving en de regio. Wij zijn de school waar jonge mensen graag hun talenten willen ontwikkelen gedurende hun schooltijd.

Wij zijn ook de school waar betrokken, gemotiveerde, bevoegde en bekwame medewerkers graag willen werken aan het ontdekken en ontwikkelen van de talenten van onze leerlingen. Winkler Prins zorgt voor kwalitatief goed onderwijs en een passende begeleiding van onze leerlingen.

Onze veilige en ambitieuze leeromgeving geeft ouders en verzorgers het vertrouwen dat het beste in hun kinderen naar boven wordt gehaald. Het eigentijdse en innovatieve onderwijs biedt onze leerlingen maximale kansen succesvol hun weg te vinden bij vervolgonderwijs, beroep en in de maatschappij.

4.2 Missie en visie

Onze missie en visie voor de komende jaren staan uitvoerig verwoord in ons Strategisch Beleidsplan 2014-2018. Wij willen een school zijn met aantrekkingskracht voor leerlingen en medewerkers en staan voor een open en transparante communicatie op alle niveaus binnen en buiten de school.

Missie

De kernboodschap van ons Strategisch Beleidsplan is: Winkler Prins: de school met aantrekkingskracht.

Visie

- *Met elkaar in dialoog:*

De dialoog is de belangrijkste cultuuruiting op onze school. De dialoog staat voor:

- Open communicatie en elkaar aanspreken
- Onderling vertrouwen en sterke betrokkenheid
- Nieuwsgierigheid en delen van ervaringen
- Onderlinge waardering en gelijkwaardigheid.

Alleen wanneer er een oprechte dialoog is, kan er sprake zijn van een samenwerking waarin we open zijn naar elkaar en vertrouwen hebben in elkaar. Dat is nodig om samen te komen tot optimale prestaties en plezier in werken en leren. Optimale prestaties komen ook tot stand door een goede samenwerking met de ouders van onze leerlingen.

- *Plezier in leren:*

Wij bieden kansen om talenten optimaal te ontplooien, zodat jongeren als mens tot bloei kunnen komen. Wij helpen hen zich te ontwikkelen tot zelfstandige en verantwoordelijke mensen die weten wie zij zijn, wat zij kunnen en wat zij willen. We sluiten aan bij de belevingswereld en hulpvragen van onze leerlingen en bieden hulp en begeleiding, zoveel als nodig en mogelijk is. Voor ieder is er een passende leerroute. We leren samenwerken en samenleven. Talentontwikkeling doen we breed, ook op het gebied van sport, kunst en maatschappij.

- *Plezier in werken:*

Mensen werken graag op onze school. Betrokkenheid bij het werk en passie voor het werken met jonge mensen zijn voorwaarden voor iedereen die op onze school wil komen werken. Collegialiteit, sociale betrokkenheid en een goede onderlinge sfeer vergroten het plezier in werken. Dat alles in een werkomgeving waarin de professionele medewerker ruimte krijgt zijn bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van het team en de leerling. Er is ruimte voor ambitie. Initiatief wordt verwacht van iedereen. Samen werken we aan de ontwikkeling van onze organisatie. We realiseren aansprekende resultaten waar we trots op mogen zijn.

- *Voortbouwen op kwaliteit:*

We kunnen onze ambities alleen waarmaken vanuit een gezonde financiële bedrijfsvoering. Daarvoor zijn we samen verantwoordelijk. De onderliggende processen, randvoorwaarden en diensten zijn minimaal voldoende om de doelstellingen van onderwijs mogelijk te maken. Dienstbaarheid is vanzelfsprekend. We werken effectief en efficiënt en zoeken voortdurend naar mogelijkheden voor een optimale huisvesting. We communiceren transparant over onze opbrengsten, zowel binnen de school als ook daarbuiten. Dit alles vraagt om een juiste balans tussen mensgericht en resultaatgericht werken.

Kernwaarden:

Winkler Prins heeft vier kernwaarden benoemd als uitgangspunt. Deze vormen de basis voor het samen realiseren van de aantrekkelijke, ambitieuze leer- en werkomgeving:

- authentiek
- respectvol
- betrokken
- kwaliteitsgericht.

4.3 Samenwerking

We positioneren de school in de samenleving. De school staat dus midden in de maatschappij. Dit wordt zichtbaar bij de talloze contacten die we hebben met leerlingen, ouders, instanties, organisaties en bedrijven. Hieronder volgt een overzicht van diverse belangrijke samenwerkingsgebieden:

- Onderwijsontwikkeling: maatschappelijke stage, het programma 'Toptechniek in Bedrijf', Tech4Fun
- Samenwerking in de onderwijsketen: warme overdracht po-vo, vmbo-mbo, havo-hbo en vwo-universiteit
- Leerlingzorg en–begeleiding: het Samenwerkingsverband Groningen Ommelanden 20.02 en de rebound samenwerking met Dr. Aletta Jacobs College
- Samenwerking binnen het Landelijk Werkverband Praktijkonderwijs (LWV PrO), het Regionaal Directeurenoverleg PrO (RDO PrO)
- Stages en toeleiding naar de arbeidsmarkt: stagenetwerk Praktijkschool, diverse carrousel voor LOB, snuffelstages tweede leerjaren kader en basis, meerdaagse beroepsstages bovenbouw kader en basis
- Opleiden binnen en buiten de school: via de Leerschool onderhouden wij contacten met andere VO-instellingen, RUG, ALO, lerarenopleidingen en Pabo
- Bestuurlijk Platform VO-MBO
- Projecten: diverse projecten binnen en buiten de school met vele (onderwijs)instellingen en bedrijven
- (Internationale) uitwisselingen met andere scholen.

5. Medezeggenschap

In 2016 zijn wederom veel verschillende onderwerpen bij de (P)MR aan de orde geweest. Wekelijks vergaderde de PMR en bij vrijwel elke vergadering was een vertegenwoordiging van de Centrale Directie aanwezig. De PMR kreeg op deze manier veel uitleg en verduidelijking omtrent de verschillende onderwerpen die voorbij kwamen. Ook werden regelmatig gasten uitgenodigd voor een extra toelichting. De geledingen van de MR zijn vijf keer bij elkaar geweest in de MR vergadering.

Waar de MR in 2016 bij betrokken is geweest, zijn de jaarlijks terugkerende onderwerpen. Dit zijn onder andere de lessentabellen, overgangsnormen, doorstroomeisen, vakantieregeling, de schoolgids 2016-2017 en het (meerjaren)formatieplan. Steeds zijn de voorstellen door de Centrale Directie uitgebreid toegelicht. De verschillende geledingen hebben onderling hierover gesproken. Uiteindelijk is, na zorgvuldig beraad, instemming verleend.

Aan het eind van 2016 is het beleid en begroting voor 2017 uitgebreid besproken. Tussen (P)MR en de centrale directie is hierover veel overleg geweest, waarbij door de (P)MR uitleg en verduidelijking is gevraagd omtrent de keuzes die gemaakt zijn in het beleid en de begroting. Hierbij heeft de MR na zorgvuldig beraad positief advies meegegeven met de plannen.

Gedurende het jaar is de MR steeds op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen rondom de verzelfstandiging, voordracht van de bestuurder, nieuwe structuur van het MT en het managementstatuut. Vanuit de MR waren enkele leden afgevaardigde in de voorbereidende werkgroepen. Ook zijn meerdere malen extra informatie MR-bijeenkomsten georganiseerd, zodat de MR leden voldoende mogelijkheid hadden om vragen te stellen en geïnformeerd te worden. De MR heeft tevens een positief gesprek gehad met de leden van de Bestuurscommissie over een aantal van deze onderwerpen. De MR heeft na zorgvuldig beraad kunnen instemmen met de voorliggende documenten.

De MR ziet er naar uit om binnenkort de samenwerking tussen de MR en de Centrale Directie in het afgelopen jaar te evalueren. De MR gaat positief dit gesprek aan. De uitwisseling van gedachten met de Centrale Directie over de ontwikkelingen binnen de school worden door de MR steeds zeer gewaardeerd.

6. Strategische doelen en verantwoording/realisatie in 2016

In het Beleidsplan 2016 zijn de strategische doelen met bijbehorende prestatie-indicatoren beschreven. In dit hoofdstuk wordt bij elk strategisch doel beschreven in hoeverre en op welke wijze het doel dit jaar is gerealiseerd. Een beperkt aantal doelen is niet gerealiseerd. Redenen hiervoor waren o.a. een te volle strategische agenda en ontwikkelingen binnen en/of buiten de school. Daarnaast zijn ook opbrengsten gerealiseerd die voor 2016 niet waren voorzien of benoemd. De ervaringen die we hebben opgedaan tijdens deze cyclus zijn meegenomen bij het formuleren van het Beleidsplan 2017.

Een kort overzicht met daarin de strategische doelen, de prestatie-indicatoren en de mate waarin deze zijn gerealiseerd, is als bijlage 2 in dit document opgenomen.

Strategisch doel 1: Uitdagend onderwijs

Zorgen voor kwalitatief goed onderwijs is de kerntaak van Winkler Prins. We besteden structureel aandacht aan het verbeteren van onze lessen en het verhogen van de leeropbrengsten. Daarbij hebben we een scherp oog voor wat onze leerlingen nodig hebben om nu en later te kunnen participeren in de maatschappij.

Sinds 2014 werken we op alle deelscholen met RTTI om het leerproces per leerling optimaal te volgen en de individuele leeropbrengst te verhogen. Het RTTI-*proof* maken van lessen en toetsen vergt veel inspanning, maar levert ook veel op: betere lessen en toetsen, en meer inzicht in het leerproces van elke individuele leerling. In 2016 lag de prioriteit bij het optimaliseren van RTTI in de onderbouw, omdat dit de determinatiejaren zijn. Bijna alle proefwerken uit de leerjaren 1 tot en met 3 voldoen nu aan de regels van RTTI en zijn door Docentplus, de grondlegger van de methode, positief beoordeeld. De gegevens die we door het werken met RTTI verkrijgen, worden gebruikt tijdens rapportbesprekingen en oudercontactmomenten.

Focus op taal

Taal en rekenen zijn basisvaardigheden, waar we veel aandacht aan besteden. En dat is nodig. We zien dat leerlingen steeds meer moeite hebben met het doorgronden van lange, complexe teksten, doordat informatie tegenwoordig vaak zeer compact en in beelden wordt aangeboden. Begrijpend lezen is echter een basisvaardigheid die, naarmate de opleiding vordert, steeds belangrijker wordt. Om de taalvaardigheid van onze leerlingen te vergroten, laten we hen zoveel mogelijk leeskilometers maken. De leerlingen worden dagelijks gestimuleerd om in de lessen te lezen. Elke deelschool geeft hier een eigen invulling aan. De leerlingen van de Praktijkschool beginnen elke dag met een half uurtje lezen in een zelf meegebracht boek of tijdschrift. Op kader/basis, mavo, havo en vwo moeten leerlingen tijdens toetsweken een boek in hun tas hebben, om na de toets in te kunnen lezen. Tevens wordt in havo en vwo per vak elke week 15 minuten gelezen. Bij het opstellen en beantwoorden van toetsvragen wordt, bij alle vakken, gestuurd op zorgvuldig formuleren. De eerste resultaten van deze aanpak zijn veelbelovend.

Rekenexamen

In 2016 deden leerlingen van kader/basis, mavo, havo en vwo voor het eerst eindexamen in rekenen. Alleen voor het vwo telde de uitslag mee. Al onze vwo-leerlingen haalden een voldoende op hun rekentoets, en ook de havisten scoorden boven het landelijk gemiddelde.

Mavo plus

Mavoleerlingen die bovengemiddeld scoren, kunnen kiezen voor Mavo plus. Mavo plus bereidt hen voor op een succesvolle doorstroming naar de havo. In mavo 2 krijgen deze leerlingen Frans als extra vak, in mavo 3 en 4 een uur extra Nederlands, Engels en wiskunde. Instappen kan, bij gebleken geschiktheid en voldoende motivatie, in elk leerjaar. Op dit moment doet 25 procent van de mavo-leerlingen Mavo-plus. Om alvast aan de havo te wennen, hebben ze een paar dagen meegelopen op de havo. Komend jaar doen de eerste Mavo plus-leerlingen eindexamen.

Talentontwikkeling

Onze school biedt leerlingen op alle niveaus uitdagend onderwijs. In de reguliere lessen, door het aanbieden van extra vakken en dubbele pakketten, en door projectmatig werken. Zo onderzochten gymnasiumleerlingen de herkomst van het schoolskelet Johannes, deed het vwo mee in het aardappelproject van Avebe, hadden de havo en vwo een Amerika-dag en stortte het vmbo zich op het Textielproject.

Om leerlingen die meer kunnen beter te begeleiden, ontwikkelt de werkgroep Hoogbegaafdheid momenteel beleid en een doorlopende leerlijn. Hierbij kijken we breder dan het atheneum en het gymnasium, omdat we ook onderpresteerders op de havo en de mavo willen stimuleren. Leden van de werkgroep nemen deel aan het Platform Hoogbegaafdheid Veendam, waarin PO en VO elkaar vinden.

Ons sporttalentontwikkelingsprogramma kreeg dit jaar een impuls door de aanstelling van twee sportcoördinatoren, die zich inspinnen voor een verdere professionalisering van dit programma.

Strategisch doel 2: Passend onderwijs

We begeleiden en ondersteunen leerlingen in hun ontwikkeling en bereiden hen voor op een zo zelfstandig mogelijke plaats in onze samenleving. Hiertoe bieden we hen passend onderwijs, waarbij we uitgaan van de mogelijkheden van elke individuele leerling.

Winkler Prins biedt alle leerlingen ondersteuning in de vorm van het basisarrangement. Daarnaast krijgen sommige leerlingen verdiepende of intensieve basisondersteuning bij het bereiken van hun onderwijskundige en/of leergebiedoverstijgende doelen. Leerlingen die meer nodig hebben, krijgen dit in de vorm van maatwerkarrangementen. Voor hen wordt in overleg met henzelf, ouders en docenten een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld.

Leergang Passend Onderwijs

We investeren in de expertise van onze medewerkers, zodat zij onze leerlingen zo goed mogelijk kunnen begeleiden. Dit doen we door hen te informeren over de ondersteuningsstructuur op Winkler Prins en hun kennis over passend onderwijs te vergroten. Hiervoor zetten we onder andere de Leergang Passend Onderwijs in, die door onze eigen medewerkers is ontwikkeld. In de modules is veel ruimte voor reflectie en eigen inbreng. Naar aanleiding van ervaringen in het eerste jaar is de leergang uitgebreid met meer groepsgerichte modules en een module Hechttingsproblematiek. De Leergang Passend Onderwijs zorgt onder medewerkers van onze school voor een gedeeld referentiekader en wordt door deze medewerkers zeer hoog gewaardeerd.

Trajectbegeleiding

We hebben ons aanbod voor leerlingen met ASS-problematiek uitgebreid met Trajectbegeleiding. Aan deze pilot doen havo- en vwo-leerlingen vanaf het tweede leerjaar mee. We bieden hen door relatief eenvoudige maatregelen structuur en een veilige setting. Dankzij de Trajectbegeleiding is er minder gedragsproblematiek en houden we deze leerlingen vooralsnog binnen de poort.

Route Onderwijs Veendam

Ook nieuw is de Route Onderwijs Veendam, die Winkler Prins samen met het Centrum voor Jeugd en Gezin, de gemeente Veendam en het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs ontwikkelde. De Route Onderwijs is gericht op het activeren van leerlingen die wegens multiproblematiek thuis zaten. Op onze locatie aan de Parallelweg krijgen zij nu les van een gespecialiseerde docent. De zorgondersteuning vanuit de gemeente Veendam is hieraan gekoppeld. Indien nodig vindt ook coaching in de thuissituatie plaats. Het Centrum voor Jeugd en Gezin heeft de regie van het hele proces. De Route Passend Onderwijs is een pilot, maar de resultaten zijn veelbelovend. Het is een *best practice* die aantoont wat de samenwerking tussen school, gemeenten en jeugdzorginstanties tot stand kan brengen.

Lenteschool

Leerlingen in het voor-examenjaar die op doubleren, staan maar wel de capaciteiten hebben om over te gaan, konden in 2016 voor het eerst naar onze Lenteschool. Met de Lenteschool wilden we hen tijdig bijspijkeren om hun kans op bevordering te vergroten en zo het percentages zittenblijvers terug te dringen. De leerlingen volgden in de meivakantie en enkele zaterdagen extra lessen wis-, natuur- of scheikunde, Nederlands of Engels en kregen hulp bij het verbeteren van hun studievaardigheden. 75 procent van de deelnemers is mede dankzij de Lenteschool overgegaan. Leerlingen, ouders en docenten waardeerden dit initiatief als zeer positief. Daarom organiseren we in 2017 wederom een Lenteschool.

Schoolondersteuningsplan en -profiel

Tenslotte willen we hier nog ons schoolondersteuningsplan en het bijbehorende ondersteuningsprofiel vermelden. Hierin is per deelschool aangegeven welke ondersteuning we zelf bieden, en waarvoor we samenwerken met de gemeente en jeugdzorgorganisaties. De veelheid aan beleid, protocollen en informatie die hier achter schuilgaat, hebben we in een handzaam overzicht samengevat. Daarmee is in een oogopslag duidelijk wat de mogelijkheden op elke deelschool zijn. Ouders, docenten, hulpverleners en andere belangstellenden kunnen deze documenten via www.winklerprins.nl raadplegen.

Strategisch doel 3: Aansluiting op vervolgonderwijs en arbeidsmarkt

Een opleiding op Winkler Prins stelt leerlingen in staat de stap te zetten naar een vervolgonderwijs en de arbeidsmarkt. Om hen hier zo goed mogelijk op voor te bereiden besteden we in alle klassen en op alle deelscholen aandacht aan loopbaanoriëntatie en –begeleiding (LOB).

Elke deelschool geeft een eigen invulling aan loopbaanoriëntatie en -begeleiding. Zo werken vwo-leerlingen vanaf de brugklas in de mentorlessen aan hun LOB-dossier, houden havisten vanaf de derde een LOB-dossier bij en werken mavo en kader & basis met Qompas, een digitale LOB-omgeving. Onder LOB vallen ook de bedrijfsbezoeken, meeloopdagen op vervolgonderwijs, de WP Informatiemarkt, de vmbo- en havo-beroepencarrousel en projectdagen over beroepsoriëntatie.

Praktische profieloriëntatie op het vmbo

Naast hun LOB-dossier, dat vmbo-leerlingen gedurende hun hele schoolloopbaan bijhouden, begeleiden we hun keuzeproces middels praktische profieloriëntatie (PPO) in het tweede jaar. In de eerste zes weken oriënteren ze zich 2 uur per week op alle profielvakken, waarna ze één profiel laten vallen. In de tweede zes weken krijgen ze 4 uur per week les in de resterende profielen. Dan maken ze een voorlopige keuze voor een profiel, waar ze vervolgens 18 weken lang 3 uur per week les in krijgen.

Sinds dit jaar is de keuze nog groter, aangezien ons vmbo is vernieuwd. De grootste veranderingen betreffen Techniek breed; dit profiel is nu onderverdeeld in Bouw, Wonen en Interieur (BWI), Produceren, Installeren en Energie (PIE) en Mobiliteit en Transport (MT).

Meeloopdagen voor de mavo

Vaste prik voor LOB op de mavo zijn de Projecttechniekdagen, de beroepencarrousel en de WP Informatiemarkt. Daarnaast organiseren we elk jaar een informatieavond over doorstromen naar de havo. Leerlingen die willen doorstromen, kunnen een paar dagen meelopen met een havoleerling met een vergelijkbaar profiel.

LOB op de havo

In alle havoklassen wordt veel aandacht besteed aan LOB, ook buiten de school. Op het programma staan onder andere bedrijfsbezoeken, de Havo Carrousel, meeloopdagen van de Hanzehogeschool en de HanzeXperience. De relatie met de Hanzehogeschool is hecht. We monitoren gezamenlijk de overgang van VO naar het beroepsonderwijs. Wat opvalt is, dat onze havoleerlingen in het eerste jaar 'op de Hanze' minder switchgevoelig zijn en het qua studiepunten beter doen dan het gemiddelde. Dit jaar begeleidden docenten van de Hanzehogeschool voor het eerst enkele havoleerlingen bij hun profielwerkstuk. Dit heeft geleid tot acht mooie certificaten, omdat de resultaten 7,5 of 8 waren.

Vorbereiding op vervolgonderwijs op het vwo

Leerlingen op het vwo (atheneum/gymnasium) worden op de vervolgstap voorbereid door bezoeken aan o.a. de Universiteit van Utrecht en Groningen. In vwo 4 volgen leerlingen colleges via de Collegecarrousel in Groningen. Vanaf vwo 5 zoeken de leerlingen naar de opleiding van hun keuze via open dagen en meeloopdagen.

De Praktijkschool

Leerlingen van de Praktijkschool worden stapsgewijs vertrouwd gemaakt met (beschermd) werken. In het tweede jaar volgen ze hiertoe een dagdeel per week een interne stage. In het derde jaar doen ze 4 à 5 externe blokstages van 6 weken. Aan het eind van het derde jaar volgt de plaatsingsstage, waar ze in het vierde jaar mee beginnen: eerst 1 of 2 dagen per week, later 3 à 4 dagen. Tevens bieden we hen de mogelijkheid om certificaten te behalen voor een betere startpositie op de arbeidsmarkt.

Door de veranderde wetgeving is plaatsing van onze leerlingen na hun 18e ingewikkelder geworden. Leerlingen, ouders en bedrijven weten niet altijd wat er van hen verwacht wordt. Om iedereen te activeren hebben we in 2016:

1. Een informatieavond voor leerlingen en ouders georganiseerd over de Route Arbeid.
2. Bedrijven uit onze regio uitgenodigd voor een lunch op de Praktijkschool om hen te informeren over de voordelen en eisen van het werken met onze leerlingen.
3. Samenwerking met het UWV gezocht om de determinatie van de schoolverlaters voor het Doelgroepregister zo snel mogelijk te laten plaatsvinden.
4. Contact gelegd met uitzendbureaus om te onderzoeken of onze leerlingen na hun 18^e een detachingscontract kunnen krijgen. Dit biedt hen meer rust en zekerheid dan steeds weer een nieuwe participatiebaan.
5. Samenwerking gezocht met de sociale werkplaats. Onze schoolverlaters maken daar een digitaal portfolio, waardoor ze makkelijker geplaatst kunnen worden bij bedrijven die werknemers uit het Doelgroepregister zoeken.

We hebben er vertrouwen in dat deze maatregelen succesvol zijn.

Strategisch doel 4: Informatie, communicatie, technologie

Digitalisering sluit aan bij het streven van Winkler Prins naar duurzaamheid en het bieden van goed onderwijs. Op alle deelscholen wordt naast boeken gebruikgemaakt van internet, smartboards, iPads en smartphones. Dankzij schoolbrede WiFi-dekking kan overal door iedereen online worden gewerkt.

Onze docenten hebben blended learning – de combinatie van nieuwe technologie en bestaande onderwijsvormen – omarmd. Velen onderschrijven nut en noodzaak van digitaal lesmateriaal. Het maakt de lessen gevarieerder en dus aantrekkelijker, en biedt meer mogelijkheden tot onderwijs op maat. De docenten worden jaarlijks door onze ICT-ambassadeurs bijgepraat over actuele ontwikkelingen op het gebied van digitaal onderwijs en het gebruik van iPads in de klas. Ook is er een inloopspreekuur waar ze met vragen terecht kunnen.

Het tempo en de mate waarin onze docenten hun lessen digitaliseren, verschilt. Sommigen hebben een eigen YouTube-kanaal met filmpjes waarin ze de lesstof toelichten. Anderen maken oefenmateriaal digitaal beschikbaar via Magister, of plaatsen het in applicaties als Quizlet. Voor snelle toetsjes in de klas wordt veelvuldig gebruikgemaakt van Kahoot. Ondersteuning komt ook uit de hoek van de uitgever, die in hun digitale onderwijsmethodes steeds meer geïntegreerde trajecten op maat aanbieden. Zo wordt digitaal onderwijs minder docentafhankelijk.

Bewust online

Voor leerlingen is digitaal leren een natuurlijke gang van zaken. Ze zijn zo gewend aan de vele mogelijkheden van hun smartphone, dat ze zich online lesmethodes snel eigen maken. Echter, niet alle leerlingen zijn even vaardig. Daarom wordt in de mentorlessen aandacht besteed aan het ontwikkelen van digitale *skills*, waaronder het vinden en beoordelen van bronnen, en aan verantwoord gebruik van sociale media. In 2016 organiseerde de Ouderraad een goedbezochte thema-avond over tieners en internet, waar ouders op interactieve wijze kennismaakten met de mogelijkheden en valkuilen van internet en social media.

Profijt

De Praktijkschool werkt sinds enkele jaren met het digitale leer- en volgsysteem Profijt. Profijt wordt door onze docenten en docenten van andere scholen die er gebruik van maken, gevuld met leerlijnen (trajecten) over tal van onderwerpen. Om de kwaliteit en de consistentie te bewaken worden de trajecten door de Profijt-organisatie getoetst. De ICT-ambassadeur van de Praktijkschool bezoekt regionale Profijt-bijeenkomsten om kennis te brengen en te halen. Deze deelt hij vervolgens met zijn collega's op Winkler Prins. We nemen ook deel aan landelijke Profijt-expertisegroepen.

Profijt is in alle leerjaren van de Praktijkschool geïntegreerd en leerlingen werken er graag mee. Aan het eind van elk traject kunnen ze een filmpje of foto uploaden om aan te tonen dat ze het traject met goed gevolg hebben afgelegd. Zo bouwen ze aan een digitaal portfolio.

Digitalisering van processen

We digitaliseren niet alleen ons onderwijs, maar ook onze administratieve processen. Dit gebeurt onder andere via Mijn Winkler Prins, de online omgeving via welke medewerkers zich ziek en beter melden, hun personeelsdossier en andere persoonlijke gegevens (loonstrook, verlofdagen) raadplegen en ICT- en facilitaire meldingen doorgeven. Mijn Winkler Prins wordt tevens gebruikt voor interne communicatie. Ook de communicatie met ouders en leerlingen verloopt veelal digitaal: via Magister, sms en e-mail. Onze website is een bron van informatie voor alle zaken die de school betreffen. Actuele berichten over het dagelijks reilen en zeilen van Winkler Prins komen op www.facebook.com/wpveendam.

Strategisch doel 5: In de maatschappij en in de wereld

Als school voelen we ons betrokken bij de regio. We staan middenin de maatschappij en in de wereld. Onze leerlingen leiden we op tot internationale burgers, die met een open blik, nieuwsgierigheid en betrokkenheid meedoen in de samenleving.

Exemplarisch voor onze verbondenheid met de regio is de wijze waarop we het 150-jarig bestaan van Winkler Prins hebben gevierd. Niet binnen de hekken van de school, maar in en met heel Veendam. De feestcommissie werd gevormd door oud-medewerkers en tientallen vrijwilligers. Voor de organisatie en realisatie van alle programmaonderdelen werd waar mogelijk een beroep gedaan op lokale bedrijven en verenigingen. Zo organiseerden we in aanloop naar de feestweek met Golfclub de Compagnie een golftoernooi, met Bogdike culturele activiteiten en met intermediairs en opleidingen uit de regio een banenmarkt. Het Veenkoloniaal Museum richtte twee tentoonstellingen in en Operettevereniging Veendam-Wildervank bracht samen met onze leerlingen een musical voor het voetlicht. De plaatselijke horeca spande zich tot het uiterste in om de 2.500 reünisten een warm welkom te bezorgen.

We nodigden docenten van buitenlandse scholen, met wie we door uitwisselingen een nauwe band hebben, uit voor een meerdaags bezoek. Naast een cultureel programma waren er workshops, waarin ze kennis uitwisselden met onze eigen medewerkers. Onze huidige leerlingen volgden, na de feestelijke kick-off van WP150 door een reïncarnatie van Anthony Winkler Prins, een programma met sportieve, culturele en maatschappelijke activiteiten.

Hoogtepunt van de feestweek was de reünie, waar oud-leerlingen en -medewerkers van over de hele wereld op af kwamen. Het gevoel van verbondenheid dat velen na al die jaren nog hadden met Winkler Prins, was hartverwarmend.

Tech4Fun

Maar ook zonder jubileum zoeken we verbinding met de regio, onder andere door onze samenwerking met het basisonderwijs in het techniekproject Tech4Fun. Leerlingen van basisscholen in Veendam, Menterwolde en Pekela komen hiervoor een paar keer per jaar naar Winkler Prins. De technieklessen worden in de eigen klas voorbereid en op onze school uitgevoerd. Met Tech4Fun willen we de belangstelling voor techniek stimuleren en leerlingen uit groep 7 en 8 alvast vertrouwd maken met Winkler Prins. Tech4Fun kan dankzij genereuze financiële steun van bedrijven uit de regio nog jaren vooruit. Samen met de scholengroepen Opron en Primenius werken we nu aan een doorlopende leerlijn voor de groepen 5 en 6, die sinds dit jaar meedoen aan Tech4Fun. De vele vrijwilligers die de technieklessen op Winkler Prins ondersteunen, kregen in 2016 een welverdiende vrijwilligersprijs van de gemeente Veendam.

Maatschappelijke stage (MaS)

Een ander voorbeeld van maatschappelijk betrokkenheid is de (verplichte) maatschappelijke stage van onze derdeklassers. Elk jaar organiseren we samen met de gemeente Veendam en sociale partners een markt waar de aanbieders van maatschappelijke stages en leerlingen elkaar ontmoeten. De leerling kiest zelf een stageplek, overlegt over de taken en volbrengt de verplichte 30 uur in zijn eigen tijd. Veel leerlingen zijn zo enthousiast, dat ze meer uren maken of na de MaS een handje blijven meehelpen.

Burgerschap

Goed burgerschap leren de leerlingen o.a. in de leerlingenraad. De raad behartigt de belangen van alle leerlingen en organiseert feesten. Een steentje bijdragen kan ook in het Winkler Prins College Tour Team

(WPCT), dat prominenten uitnodigt voor een lezing op onze school. Aanvankelijk was er één College Tour per jaar voor meerdere klassen tegelijk, maar sinds 2016 zijn er daarnaast ook College Tours voor één klas. De College Tours worden bedacht, georganiseerd en gepresenteerd door de leerlingen van het WPCT. Verder doet een afvaardiging van onze school jaarlijks mee aan debatingwedstrijden en het European Youth Parliament.

Klankbordgroepen

Naast de leerlingenraad kent onze school een ouderraad, die ons adviseert en informatieavonden organiseert. De Praktijkschool werkt sinds 2015 met een klankbordgroep: een vertegenwoordiging van ouders die gericht worden bevraagd over zaken die de school betreffen. De ervaring met deze klankbordgroep is zo goed, dat we deze dit jaar op de havo- en het vwo hebben geïntroduceerd. Daarnaast houden we twee keer per jaar een inloopmiddag, waar ouders in gesprek kunnen gaan over algemene schoolzaken, zoals ICT, zorg, het verzuimbeleid, de financiering van buitenlandse schoolreizen, enz.

Internationalisering

We vergroten de wereld van onze leerlingen door werkweken over de grens en uitwisselingen met scholen in heel Europa. Tijdens een uitwisseling verblijven de leerlingen bij gastgezinnen, waar ze van dichtbij kennismaken met andere culturen. Bij het tegenbezoek zijn zij zelf gastheer of -vrouw bij het tegenbezoek van hun buitenlandse vrienden. Daarnaast organiseren we uitwisselingen met het Duitse Norden (drie sportdagen voor het basis- en voortgezet onderwijs) en met het Planck Gymnasium uit Delmenhorst (Taaldorp en bezoek aan de universiteiten van Groningen en Bremen).

In 2016 bracht een groep van 25 leerlingen – van gymnasium tot vmbo – een tegenbezoek aan de Kelowna Secondary School in Canada, waarmee we via de zusterband tussen Veendam en Kelowna verbonden zijn. Het was een fantastische ervaring en beide scholen hebben de intentie uitgesproken om de uitwisseling voort te zetten.

Strategisch doel 6: Duurzaamheid

Onze school geeft een praktische en een menselijke invulling aan het begrip duurzaamheid. We gaan zorgvuldig om met de aarde en met elkaar. Ook in 2016 hebben we op het gebied van duurzaamheid winst geboekt.

We vinden het belangrijk dat leerlingen, docenten en andere medewerkers zich prettig en veilig voelen op onze school. Elke deelschool heeft een gecertificeerde sociale veiligheidscoördinator, die het sociale klimaat op de deelschool bewaakt en indien nodig samen met docenten en andere betrokkenen interventies pleegt. De sociale veiligheidscoördinatoren hebben maandelijks overleg met daarbij ook ruim aandacht voor het tegengaan van pesten op school. Sociale veiligheid is tevens een vast onderdeel van het deelschooloverleg, het werkoverleg van de diensten, en het mentorprogramma.

Thema's

Zorgen voor een prettig leer- en werkklimaat is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Daarom organiseren we jaarlijks een schoolbrede studiedag over sociale veiligheid, steeds met een ander thema. In 2016 draaide de studiedag om homoseksualiteit en het signaleren, voorkomen en oplossen van pesten. Vaste prik voor het brugjaar is het project 'Hoezo sociaal?!' waarbij respect voor elkaar, samenwerken en open communicatie centraal staan.

Er was ook aandacht voor de gevaren van verslaving aan alcohol, gamen en drugs via Be Aware, een scholingsprogramma voor leerlingen.

De rol van de conciërge

Naast de docenten zijn de conciërges de oren en ogen van de school. In 2016 volgden ze trainingen gespreksvoering en conflicthantering om nog beter toegerust te zijn op hun pedagogische taak. Daarnaast bezochten de conciërges samen met het OOP, de tussenvoorziening Time Out, waar ze werden geïnformeerd over passend onderwijs.

Om de conciërges te ondersteunen bij het bewaken van de veiligheid, hangen in en rond de school camera's. Hier gaat duidelijk een preventieve werking van uit. Daarom zijn er dit jaar nieuwe camera's geïnstalleerd in enkele 'dode hoeken' in de school.

Een veilig gevoel

Dat we samen succesvol zijn in het creëren van een warm en veilig school- en werkklimaat blijkt uit de cijfers van het medewerkerstevredenheidsonderzoek. Men waardeerde de sfeer op school met een 8.6 en de veiligheid met een 8.7.

Duurzaam personeelsbeleid

Winkler Prins zet in op een duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Zo hielden we in 2016 een 'vlootshow' om de kansen en mogelijkheden van ons personeelsbestand in kaart te brengen. Aan de hand hiervan zijn met de medewerkers ontwikkelingsrichtingen besproken, variërend van kortdurende trainingen tot masterstudies. We streven naar volledige bevoegdheid van onze docenten. Schoolbreed is deze nu 92 procent, ruim boven het landelijk gemiddelde.

Ook voerden we een medewerkerstevredenheidsonderzoek uit, met klinkende resultaten. Het onderzoek is uitgevoerd via DUO Onderwijsonderzoek. Er is gebruik gemaakt van de basisvragenlijst Medewerkeronderzoek voortgezet onderwijs. Het onderzoek is gehouden onder alle 247 medewerkers van Winkler Prins. Uiteindelijk hebben 196 medewerkers de vragenlijst ingevuld, wat een respons oplevert van 79%. De behaalde scores worden vergeleken met een landelijke benchmark die door DUO Onderwijsonderzoek is verzameld onder ongeveer 11.000 andere respondenten

De algemene tevredenheid scoorde een 8.4, de werkomstandigheden een 8.2 en de inhoud van het werk een 8.1. De direct leidinggevende kreeg gemiddeld een 8.5. Aandachtspunten waren de communicatie (6,9) en de werkdruk (6,1). Uit het onderzoek blijkt ook dat onze medewerkers buitengewoon loyaal zijn: 94% van onze medewerkers is (zeer) loyaal. De scores uit het medewerkerstevredenheidsonderzoek zijn over de hele linie vergelijkbaar met de benchmark en liggen er veelal (ver) boven.

Verzuim medewerkers

Het verzuimpercentage is in 2016 4,19% hetgeen een stijging ad 1%-punt is ten opzichte van het voorgaand jaar. Deze stijging wordt volledig veroorzaakt door het langdurig verzuim (ziek langer dan 42 dagen), welke is gestegen van 1.3% naar 2,3%.

Milieuwinst

Duurzaamheid heeft ook een praktische kant. Zo werd dit jaar het 500^e zonnepaneel op een van onze gebouwen geplaatst. De zonnepanelen wekken samen 100.000 kWh per jaar op.

De invoering van een nieuw kopieer-, scan- en printpark resulteerde eveneens in een flinke milieuwinst. In plaats van ruim 100 losse printers staan er nu op centrale plekken zogenaamde Multifunctionals, waar docenten en leerlingen kunnen printen, scannen en kopiëren. Ze betalen met het, eveneens vernieuwde, passysteem. De school stort een vast kopieerbudget op elke leerlingpas, dat indien nodig door de leerling kan worden aangevuld. Zo maken we hen medeverantwoordelijk voor het papierverbruik op onze school. En dat werkt: het energie-, papier- en tonerverbruik zijn gedaald.

Gouden Schoolkantine

Trots zijn we ook op de Gouden Schoolkantine Schaal die het Voedingscentrum onze school toekende, omdat 80 procent van het aanbod in onze kantines bestaat uit gezonde artikelen conform de eisen van het Voedingscentrum. Tevens zijn op alle locaties watertappunten geïnstalleerd, waar de leerlingen veel gebruik van maken.

Strategisch doel 7: Excellent werkgeverschap

Goed onderwijs begint met goede medewerkers en daarvoor is excellent werkgeverschap een voorwaarde. We investeren veel in onze medewerkers, omdat we het belangrijk vinden dat zij met plezier hun vak kunnen uitoefenen en zich in de volle breedte kunnen ontwikkelen.

De Leerschool

Dat begint al bij de LIO's (leraar in opleiding). Winkler Prins is een van de partners in het samenwerkingsverband De Leerschool, die het praktische deel van de opleiding van de beginnende docenten (de stage) verzorgen. Onze stagebegeleiders werken nauw samen met de Rijksuniversiteit Groningen en hogescholen om de LIO's zo goed mogelijk voor te bereiden op een succesvolle carrière in het onderwijs. Dit biedt ons tevens de kans om veelbelovende docenten te scouten. Mede daardoor krijgen we onze vacatures vaak goed vervuld.

Inductiearrangement

Beginnende docenten worden op Winkler Prins opgenomen in het inductiearrangement. Dit begeleidingstraject biedt zowel pedagogisch-didactische als vakinhoudelijke ondersteuning. De startende docent wordt begeleid door een coach, een vakcollega en de deelschoolleiding. Het inductiearrangement duurt drie jaar. In het eerste jaar ligt de nadruk op het docentschap, in het tweede jaar zoeken we de verdieping en in het derde jaar is onder andere de leergang Passend Onderwijs ingebouwd. Daarnaast nemen beginnende docenten de eerste twee jaar wekelijks deel aan schoolbrede intervisiegroepen; in het derde jaar neemt de frequentie af. Deze intensieve begeleiding draagt ertoe bij, dat jonge docenten zich gesteund voelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Onze cultuur van open communicatie draagt ertoe bij dat ze alles kunnen en durven vragen. Er zijn geen groepjes, nieuwelingen worden snel opgenomen. Dit alles maakt Winkler Prins een aantrekkelijke werkgever voor beginnende docenten.

Leren van elkaar

Na de eerste drie jaar neemt de begeleiding logischerwijs af. De ontwikkeling gaat echter door. Ook ervaren docenten nemen deel aan de intervisiegroepen. Leren van elkaar vinden we belangrijk. We ontwikkelen eigen leergangen, delen onze kennis en houden schoolbrede studiedagen met eigen workshops over actuele thema's. Docenten bezoeken elkaars lessen en geven feedback. Daarnaast doen we aan collegiale visitatie, waarbij collega's 'van buiten' ons onderwijs bekijken en beoordelen. Andersom gaan wij ook bij hen op bezoek. We participeren in het Netwerk Tweede Fase en in het Netwerk Onderbouw. Binnen de school is veel mogelijk, zowel wat betreft doorgroeimogelijkheden als extra taken. Voor hun ontwikkeling kunnen de docenten tevens een beroep doen op het opleidingsbudget.

Management development traject

Ook deelschooldirecteuren participeren in diverse netwerken en bovenschoolse overlegstructuren. Daarnaast volgen ze, samen met de centrale directie en stafhoofden, een management development traject om optimaal in de nieuwe structuur te kunnen functioneren. In het traject is er aandacht voor kerncompetenties en teambuilding, het inzichtelijk maken van processen, en scholing op het gebied van leiderschap. Er is een nieuw managementstatuut opgesteld, waardoor de directeuren meer verantwoordelijkheden krijgen. Ook zijn er deelschooloverstijgende taken en verantwoordelijkheden in vastgelegd. Het is een groeimodel, dat de komende jaren steeds duidelijker gestalte zal krijgen.

Onderwijs Ondersteunend Personeel

Dit jaar organiseerden we, samen met drie andere scholen en een externe partij, een trainingsdag voor het onderwijs ondersteunend personeel van de afdelingen financiën, ICT en human resources. 60 Deelnemers van 20 scholen uit de hele provincie lieten zich door elkaar inspireren. Na deze flitsende start is besloten volgend jaar weer een OOP-dag te organiseren, waarbij ook de facilitair medewerkers zullen aansluiten.

Voorwaarde 1: Organisatiestructuur

In 2016 veranderde Winkler Prins van een bestuurscommissie die onderdeel was van de gemeente in een zelfstandige stichting. Dit had gevolgen voor de organisatiestructuur en het managementteam van onze school.

Op 1 november 2016 werd de Stichting Winkler Prins opgericht. Hiermee veranderde Winkler Prins van een bestuurscommissie als onderdeel van de gemeente, in een zelfstandige stichting die op eigen benen staat. Aanleiding voor de nieuwe Stichting Winkler Prins was de wettelijke verplichting om het bestuur en het toezicht van een school gescheiden te houden. Dat was in de vorige rechtsvorm niet mogelijk, maar binnen een stichting wel. Daarnaast heeft de school nu meer vrijheid van handelen.

Veranderingen

Als gevolg van de nieuwe rechtsvorm kregen alle medewerkers op 31 december ontslag, waarna ze meteen weer in dienst werden genomen door de Stichting Winkler Prins. De leden die voorheen in de bestuurscommissie zaten, hebben nu zitting in de Raad van Toezicht die het bestuur van Winkler Prins controleert. Hoewel we minder met de gemeente verbonden zijn dan voorheen, blijft ze een belangrijke gesprekspartner op tal van terreinen. Bijvoorbeeld op het gebied van samenwerking bij de ondersteuning van leerlingen, en bij de ontwikkeling van de nieuwbouw van het leer-sportpark aan de Langeleegte. Stichting Winkler Prins overlegt bovendien elk jaar het beleidsplan, de begroting, het jaarverslag en de jaarrekening aan de gemeenteraad. Ook benoemt de gemeenteraad de leden van onze Raad van Toezicht.

Management

Naar aanleiding van alle veranderingen hebben we de organisatie van onze (staf)diensten laten onderzoeken. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen. Het managementteam bestaat met ingang van 1 januari 2017 uit de bestuurder, zes deelschooldirecteuren en drie stafdirecteuren. Naast HR en R&I, Facilitair en ICT, is Leerlingbegeleiding nu een volwaardige stafdienst. Ook is er een nieuw managementstatuut opgesteld, waarin de werkwijze van het managementteam en de verantwoordelijkheden van de verschillende deelnemers zijn vastgelegd. Directeuren krijgen in de nieuwe situatie steeds meer verantwoordelijkheden. Om hen bij deze organische transitie te ondersteunen, volgen ze een management development traject.

Voorwaarde 2: Huisvesting

Bij goed onderwijs hoort goede huisvesting, waar medewerkers en leerlingen prettig en veilig kunnen werken. Dit jaar zijn er belangrijke besluiten genomen omtrent de huisvesting van Winkler Prins.

De gemeenteraad stemde in juli in met een investering van € 14,8 miljoen voor de ontwikkeling van een leer- en sportpark (LSP) aan de Langeleegte. Onderdeel van het LSP is de nieuwe onderwijshuisvesting voor onze school. Er komen twee nieuwe gebouwen: een voor het brugjaar en een ter uitbreiding van het vmbo. Na oplevering van de nieuwe gebouwen zal onze hoofdlocatie aan Raadsgildenlaan 1 worden gerevitaliseerd en aangepast aan de eisen van modern onderwijs. Het gebouw zal vervolgens onderdak bieden aan de deelscholen vwo, havo en mavo. Hieruit volgt dat we het gebouw aan de J.G. Pinksterstraat op termijn zullen verlaten.

De realisatie van de bouw wordt voor een belangrijk deel door de gemeente gefinancierd. Winkler Prins draagt echter substantieel bij, omdat de bekostiging door de gemeente niet toereikend is voor het realiseren van huisvesting voor toekomstbestendig onderwijs. Bovendien willen we extra investeren in een energie-neutrale school.

Investerings

Vanwege bovenstaande ontwikkelingen is er dit jaar minder dan gebruikelijk geïnvesteerd in de huidige gebouwen. Wel hebben we het aantal zonnepanelen uitgebreid tot 500 stuks, waarmee we in totaal een vermogen van 100.000 kilowatt per jaar opwekken. Ook kregen alle locaties een supersnel WiFi-netwerk en een aantal nieuwe, verlichte logo's aan de gevel.

Voorwaarde 3: Systemen

Winkler Prins voldoet aan het basisarrangement, een kwalificatie die de Inspectie van het Onderwijs afgeeft aan scholen die hun zaken op orde hebben en goed presteren. In 2016 werd onze inzet voor verbetering van de kwaliteit van het onderwijs en het welbevinden van onze leerlingen door de inspectie onder de loep genomen.

Om alle medewerkers van onze school in staat te stellen zich op het primaire proces en hun ontwikkeling te focussen, richten we een aantal systemen in. Deze stellen ons in staat te voldoen aan alle kwaliteitseisen en de continuïteit van de organisatie te bewaken. Denk hierbij aan RTTI, collegiale visitatie en scholing, maar ook aan managementprogramma's als MMP, Libelle en Management Venster. Al deze systemen en instrumenten verschaffen inzicht in de opbrengsten en geven ons handvatten voor verbetering.

Pilot bestuursgericht toezicht

In 2016 deed Winkler Prins mee aan de "Pilot bestuursgericht toezicht 2015/2016" van de Inspectie van het Onderwijs. Hierin werd bekeken of het bestuur zorgt voor onderwijs van voldoende niveau en of het zicht heeft op de borging van de financiële continuïteit. Om dit te kunnen vaststellen, verrichtte de inspectie een verificatieonderzoek naar het pedagogisch en didactisch handelen in de dagelijkse onderwijspraktijk en ten aanzien van het financieel bestuur. Op ons verzoek onderzocht de inspectie ook of we voldoende deskundige begeleiding kunnen bieden om aan de hulpvragen van leerlingen te voldoen. Daarbij is tevens gekeken naar de activiteiten op het gebied van professionalisering van docenten en andere medewerkers. De leerresultaten van de afgelopen jaren zijn eveneens onder de loep genomen.

Lovende woorden

De resultaten van de pilot zijn zonder meer positief te noemen. Winkler Prins scoort over de hele linie voldoende met uitschieters naar goed. De inspectie concludeerde dat het bestuur goed zicht heeft op de onderwijskwaliteit, het functioneren van de organisatie en het welbevinden van onze medewerkers en leerlingen. Het bestuur zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en voor deugdelijk financieel beheer. De sturing op verbeteringen en het bestendigen van de kwaliteit is voldoende. De inspectie is zeer te spreken over de grote mate van samenwerking en buitengewoon positief over onze omgangsvormen, die bijdragen aan een plezierig school- en leerklimaat. De Praktijkschool kreeg zelfs de hoogst mogelijke waardering.

Professionele Leergemeenschap (PLG)

De inspectie gaf ook aan op welke gebieden er winst te behalen valt. Zo is de kwaliteit van de lessen op alle deelscholen voldoende, maar niet in alle lessen gelijk. We onderkennen dit; het verhogen van het niveau van onze docenten is onderdeel van ons strategisch beleid. In 2015 is Winkler Prins ingestapt in de Professionele Leergemeenschap (PLG) van Rijksuniversiteit Groningen en NHL Leeuwarden. Een PLG bestaat uit een groep docenten van verschillende scholen, maar met een gedeelde vakachtergrond, die met externe deskundigen werken aan verbetering van hun eigen vakonderwijs. Opgedane kennis en ervaringen worden gedeeld met alle scholen in de Leergemeenschap. Het geleerde kan meteen in praktijk worden gebracht; binnen de eigen vakgroep, maar ook in andere secties. Zo bevordert de PLG niet alleen kennisdeling, maar tevens de onderlinge relaties.

Hoge slagingspercentages

Dat onze inspanningen succesvol zijn, blijkt uit de consequent hoge slagingspercentages. Alle deelscholen van Winkler Prins scoren al jaren achtereen boven het regionale en landelijke gemiddelde. In 2016 behaalde onze havo zelfs het hoogste slagingspercentage van alle havo's in de provincie Groningen: 94,7%. Dergelijke cijfers brengen wij met gepaste trots naar buiten. Via www.winklerprins.nl, social media, e-mail, de pers, Scholen op de kaart enz. communiceren we transparant over onze school, ons beleid en de opbrengsten. Deze openheid is door de Inspectie van het Onderwijs eveneens positief gewaardeerd.

Voorwaarde 4: Invloeden van buitenaf

Winkler Prins is gevestigd in een krimpregio. Dit betekent onder andere dat we te maken hebben met een structureel dalende instroom van leerlingen. Ook ontwikkelingen in ‘Den Haag’ hebben invloed op onze school. Onder andere door samenwerking met onderwijsorganisaties uit de hele provincie bieden we deze uitdagingen het hoofd.

Alle scholen in onze regio ondervinden gevolgen van het dalende leerlingaantal. Deze daling biedt echter ook kansen. Schoolbesturen voor V(S)O en MBO in de provincie Groningen hebben elkaar gevonden in een samenwerking waarbij concurrentie steeds vaker wordt vervangen door partnerschap. Samen proberen we antwoorden te formuleren op de vraag hoe het voortgezet onderwijs in 2020 en daarna er in onze provincie uit zou moeten zien. Op regionaal niveau werken we samen met het Ubbo Emmius, het Aletta Jacobs College en CSG Rehoboth om te kijken op welke wijze we het onderwijsaanbod in onze regio kunnen vormgeven.

Warme overdracht

De meeste van onze leerlingen komen van 40 basisscholen in Veendam, Menterwolde en Pekela. Elke basisschool heeft een vaste schoolcontactpersoon op Winkler Prins. Samen met de leerkracht van groep 8 zorgt de schoolcontactpersoon voor een warme overdracht van de leerling uit het basisonderwijs naar onze school.

Elk jaar organiseren we zo'n 10 contactmomenten voor toekomstige leerlingen en hun ouders. We houden een open huis en organiseren een lessencarrousel vóór het eerste keuzemoment. Vaak kennen de leerlingen 'WP' al van de technieklessen uit het Tech4Fun-project. Aanvankelijk deden alleen de groepen 7 en 8 hier aan mee, maar sinds 2016 volgen ook de groepen 5 en 6 de technieklessen. Zo leren ze onze school al vroeg kennen, wat de keuze voor vervolgonderwijs op Winkler Prins stimuleert. Tech4Fun versterkt bovendien de relatie met het basisonderwijs en het bedrijfsleven, omdat we samen optrekken bij de ontwikkeling en de begeleiding van de technieklessen.

Voortgang Passend Onderwijs

Op 1 augustus 2014 is het Passend Onderwijs van start gegaan. Hiervoor zijn nieuwe samenwerkingsverbanden ingericht. Winkler Prins neemt deel aan het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs V(S)O 20.02 Groningen Ommelanden. De 22 scholen in dit samenwerkingsverband verzorgen samen het ondersteuningsaanbod voor zo'n 18.000 leerlingen.

Het nieuwe stelsel van Passend Onderwijs is in ons samenwerkingsverband beleidsrijk en goed opgepakt. Er wordt volop gewerkt aan nieuwe ondersteuningsarrangementen, samen met andere onderwijsorganisaties, gemeenten en zorginstellingen. Het aantal thuiszitters is zeer laag. De financiering van het leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) en het Praktijkonderwijs (Pro) zal worden veranderd, met mogelijk grote financiële consequenties voor ons samenwerkingsverband en Winkler Prins. Op dit moment is nog niet duidelijk hoe deze zogenaamde verevening zal uitpakken.

7. Kwaliteitszorg

Winkler Prins krijgt vanuit verschillende invalshoeken een beeld over de kwaliteit van onze school zoals deze door anderen wordt ervaren.

7.1 Kwaliteitsprofiel 2011-2016

In het kwaliteitsprofiel 2011-2016 wordt een historisch overzicht gegeven van een groot aantal indicatoren waaruit de kwaliteit van de school over meerdere jaren valt af te lezen. Dit kwaliteitsprofiel is te vinden op pagina 32.

7.2 Inspectie: Toezichtkader arrangement

Een belangrijke graadmeter is hoe de Inspectie van het Onderwijs over de school oordeelt. De Inspectie kent twee soorten toezichtarrangementen. Scholen waarvan de kwaliteit goed of voldoende wordt bevonden door de Inspectie, komen in het basisarrangement. Dit arrangement is in principe geldig voor één jaar. Het basistoezicht bestaat uit een jaarlijkse risicoanalyse en eventueel een onderzoek in het kader van het Onderwijsverslag of themabezoeken.

Naast het basisarrangement kent men ook nog het verscherpte toezichtarrangement voor scholen die op veel punten zwak of zeer zwak scoren. Zo'n school krijgt dan te maken met (dwingende) aanwijzingen van de Inspectie en moet verbeterplannen aanleveren.

Voor alle scholen van Winkler Prins heeft de Inspectie in september opnieuw het basisarrangement afgegeven. Dit houdt in dat de Inspectie het vertrouwen heeft in de kwaliteit van het onderwijs op onze school en geen reden ziet tot verscherpt toezicht. Dit is voor de Inspectie het hoogst haalbare criterium.

Kwaliteitsoordeel Inspectie VO Toezichtkader arrangement	2016
Vwo	Basis
Havo	Basis
Mavo	Basis
Kader	Basis
Basis	Basis
Praktijkonderwijs	Basis

7.3 Inspectiebezoek

Op 27 januari en 23 februari heeft de inspectie onze school bezocht in het kader van de pilot 'Vernieuwd toezicht'. Op het niveau van het bestuur is onderzocht of het bestuur zorgt voor onderwijs van voldoende niveau en of het bestuur zicht heeft op de borging van de financiële continuïteit.

In de terugkoppeling die wij van de Inspectie hebben ontvangen, werden de volgende zaken benoemd.

De inspectie constateert dat de volgende zaken goed gaan:

- Winkler Prins is een school met een duidelijke missie waarbij recht wordt gedaan aan de talenten en mogelijkheden van leerlingen
- De sfeer en cultuur is resultaatgericht, de school staat open voor ontwikkeling en verbetering
- Er is sprake van een herkenbare aansturing, zowel centraal als op locaties, met ruimte en mogelijkheden tot inbreng van alle betrokkenen
- De verantwoordelijkheid voor de kwaliteit is goed gedeeld
- De meerjarige onderwijsresultaten zijn van voldoende tot goed niveau
- Duidelijke ambitie om resultaten te laten zien en zich te verantwoorden in dialoog met de omgeving
- Het bestuur zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en deugdelijk financieel beheer
- Winkler Prins is financieel 'in control' met daarbij een goede opzet van de planning en controlcyclus en adequate tussentijdse financiële informatievoorziening. Op dit onderdeel is de school een 'good practice'
- Winkler Prins is een goed draaiende onderwijsorganisatie.

De inspectie constateert dat de volgende zaken beter kunnen:

- Het vergroten van kwaliteitsbewust handelen van onderwijsteams is een belangrijk ontwikkelpunt, ondanks dat de kwaliteitszorg en ambitie voldoende zijn
- Gepersonaliseerd leren is nog niet op het niveau van de ambitie van de school
- Er zijn verschillen in de mate waarin leraren de leerlingen weten te activeren met hun pedagogische kwaliteiten en didactische aanpak
- Er is verschil in kwaliteit van lessen vanwege sterke maar ook zwakke lessen
- Het delen van goede praktijken tussen de teams zou beter opgepakt kunnen worden
- De begeleiding en ondersteuning verdient verdieping v.w.b. de evaluatie van resultaten en effecten.

Binnen de deelscholen zijn bovengenoemde onderwerpen besproken en inmiddels via scholing ook al opgepakt.

Uiteindelijk heeft de inspectie elke deelschool incl. het financieel beheer met een voldoende of goed beoordeeld. Wij zijn trots op de beoordeling van de inspectie en ervaren deze boordeling als een erkenning van de kwaliteit van onze school.

In bijlage 7 zijn schematisch de bevindingen van het onderzoek door de Inspectie weergegeven.

7.4 Inspectie: Opbrengstenoordeel

Via het managementvenster van Scholen op de Kaart kunnen we kort na de zomervakantie de beschikking krijgen over onze examenresultaten. Uit de gegevens blijkt dat voor het examenjaar 2016 op alle resultaatgebieden de behaalde resultaten over de hele linie goed zijn te noemen. De opbrengstenoverzichten zijn in dit document in bijlage 7 opgenomen. Een overzicht van alle rapportages van de Inspectie over onze school zijn te vinden op: <http://www.onderwijsinspectie.nl>.

7.5 Examenresultaten

Traditiegetrouw kent Winkler Prins goede examenresultaten. De percentages verhouden zich goed tot het landelijk gemiddelde. In een regio die als taalachterblijver wordt gezien zijn de resultaten, ook in vergelijking met andere VO-scholen, goed te noemen. Het schoolgemiddelde bedraagt 96,6% geslaagde leerlingen. Hieronder vindt u de tabel met de examenresultaten per deelschool.

	Slagingspercentage	
	% Winkler Prins	% Landelijk
Basis	100%	97,8%
Kader	99,0%	95,8%
Mavo	96,8%	94,0%
Havo	94,8%	88,6%
Vwo	91,7%	91,2%
Totaal	96,6%	93,5%

7.6 Opbrengsten Praktijkonderwijs 2016

37 leerlingen verlaten de praktijkschool waarbij:

- 6 leerlingen hun opleiding vervolgen op een andere praktijkschool (verhuizing)
- 6 leerlingen hun opleiding vervolgen in een traject speciaal onderwijs en/of zorg
- 8 leerlingen een baan hebben in een beschutte setting of op de vrije arbeidsmarkt
- 3 leerlingen via externe instanties worden begeleid in het vinden van een baan en/of scholing
- 2 leerlingen een vervolgopleiding doen bij een MBO-2 opleiding
- 2 leerlingen de entree-opleiding afmaken, na een jaar Schakelentree te hebben gevolgd
- 9 leerlingen de entree-opleiding gaan volgen
- 1 leerling het Schakelentreetraject niet succesvol afsluit en richting werk begeleid gaat worden.

Van de 37 leerlingen hebben 2 een NIL-MAG niveau 1, 5 een schoonmaakcertificaat, 4 een bosmaaiercertificaat, 7 een VCA-certificaat, 3 een motorkettingzaagcertificaat, 8 een heftruckdiploma, 4 een tractorcertificaat en 2 een certificaat voor 'Veilig rijden met de shovel'.

7.7 Excellente leerlingen

Voor leerlingen die meer vakken aan kunnen, bestaat de mogelijkheid om meerdere vakken en/of profielen te volgen. Daarnaast kunnen leerlingen cum laude afstuderen. Zie onderstaand schema per deelschool:

Deelschool	Examen in 1 extra vak	Examen in 2 extra vakken	Examen in 3 extra vakken	2 profielen	4 profielen	Cum laude geslaagd
Vwo	17	5	2	24	1	1
Havo				14		1
Mavo	31					3
Kader/basis	1					4

7.8 Onderwijstijd

Ook in 2016 is op uniforme wijze, via een vast format, door elke deelschool per leerjaar een berekening gemaakt van de geplande voorgeschreven en verplichte onderwijstijd. Het totaal van de gerealiseerde onderwijstijd op Winkler Prins ligt 3,1% boven de wettelijk te realiseren onderwijstijd.

De gemiddelde leerling op Winkler Prins realiseert voldoende onderwijstijd. Verder is het van belang om te wijzen op het feit dat deze cijfers de weergave zijn van de minimale onderwijstijd. Veel leerlingen volgen extra vakken en realiseren daardoor meer onderwijstijd dan uit de cijfers blijkt. Het totaaloverzicht van de geprogrammeerde en gerealiseerde onderwijstijd is opgenomen in bijlage 1.

7.9 Voortijdige schoolverlaters (VSV)

Het voorkomen en bestrijden van schooluitval behoort vanzelfsprekend tot onze ambities. Minder schooluitval betekent meer goed opgeleide mensen die hun plek vinden in de maatschappij en op de arbeidsmarkt.

De meest recente VSV-cijfers voor 2016 zijn afkomstig uit het VSV Atlas convenantjaar 2014-2015. Het aantal VSV-ers in 2014-2015: vijf leerlingen van 1.931 = 0,3%. Dit percentage lag in het startjaar 2005 – 2006 op 1,3%. Met dit percentage van 0,3% voldoen we aan de streef- en prestatienormen van het ministerie van OC&W. We dragen significant bij aan het terugdringen van voortijdig schoolverlaten in RMC-regio Oost-Groningen. Zie tevens bijlage 5 voor een totaaloverzicht.

7.10 Klachten en bezwaren

Onze school heeft een klachtenregeling waarin wordt beschreven hoe leerlingen, ouders en medewerkers hun klacht het beste kenbaar kunnen maken. Wanneer een klacht niet in goed overleg met de direct betrokkene kan worden opgelost, wordt de klacht behandeld volgens deze regeling.

Een klacht wordt meestal ingediend bij de deelschooldirectie. In bijna alle gevallen wordt een klacht op goede wijze opgelost. Er is ook de mogelijkheid contact te zoeken met de vertrouwenspersonen waarvan er op onze school twee werkzaam zijn. Als dat niet lukt, dan kunnen meer formele wegen bewandeld worden door het indienen van een klacht bij het bevoegd gezag. Wanneer deze interne klachtenafhandeling niet tot een goede oplossing leidt, kan een klacht buiten de school worden ingediend bij de Landelijke Klachten Commissie (LKC) waarbij Winkler Prins is aangesloten.

In 2016 is een klacht ingediend bij de LKC. Deze klacht, ingediend door een medewerker is door de LKC niet-ontvankelijk verklaard. De klacht is aansluitend alsnog middels een traject van mediation opgelost.

De klachtenregeling geldt niet voor klachten over personele aangelegenheden en arbeidsrechtelijke beslissingen. Hiervoor kunnen medewerkers kiezen voor de Bezwarenprocedure Winkler Prins 2014. Deze procedure biedt medewerkers de mogelijkheid bezwaar te maken bij de Bezwarencommissie wanneer men het niet eens is met een besluit dat is genomen namens of door het bevoegd gezag. Er zijn in 2016 geen bezwaren binnengekomen bij de Bezwarencommissie.

7.11 Jaarverslag vertrouwenspersonen

De vertrouwenspersonen hebben een jaarverslag over het schooljaar 2015-2016 aangeleverd. Hieronder een samenvatting uit dit jaarverslag:

Samenvatting jaarverslag vertrouwenspersonen		
	2015-2016	2014-2015
Aantal contacten	54	127
Aantal klachten	17	26
Aantal verwijzingen intern	16	42
Aantal verwijzingen extern	4	7
Belangrijkste klachten:		
Pedagogisch handelen	8	9
Pesten	2	7
Anders	6	13

Het aantal bij de vertrouwenspersonen ingediende klachten in schooljaar 2015-2016 is fors lager t.o.v. schooljaar 2014-2015: van 127 naar 54. Redenen hiervoor zijn de steeds duidelijkere rol van de vertrouwenspersonen, de inzet van het sociale veiligheidsteam, de scholing i.h.k.v. de versterking van de sociale veiligheid voor alle medewerkers van de school en rol van de mentoren die als spil tussen de school, ouders en leerling een belangrijke taak vervullen. Op deze wijze worden er vaak reeds in een vroeg stadium in goed overleg veel problemen opgelost.

De meeste klachten komen voor in het brugjaar. Dit is te verklaren vanuit het feit dat veel ouders en leerlingen moeten wennen aan het nieuwe onderwijssysteem. Er is door de vertrouwenspersonen zowel gesproken met ouders, leerlingen, collega's als met leidinggevenden van de school. De klachten zijn in goed onderling overleg bespreekbaar gemaakt. In veruit de meeste gevallen is men tot een oplossing gekomen en is de situatie aantoonbaar verbeterd. In sommige gevallen werd doorverwezen naar externe instanties, bijvoorbeeld hulpverlenende instanties. Hierbij gaat het vaak niet om klachten tegen school, maar vaak over het welbevinden van de leerling in het algemeen.

7.12 Sociale veiligheid

Naar aanleiding van een aantal landelijke incidenten met ernstige afloop heeft de rijksoverheid aan schoolbesturen de verplichting opgelegd meer aandacht te schenken aan de sociale veiligheid van leerlingen en medewerkers op school. Er wordt ook wel gesproken over de antipestcoördinatie maar op Winkler Prins kiezen we voor het bredere begrip sociale veiligheid. Het bestuur moet er voor zorgen dat een of meer personen verantwoordelijk zijn voor de coördinatie van deze sociale veiligheid. Binnen onze school is het sociale veiligheidsteam verantwoordelijk voor de sociale veiligheid op school. Het team bestaat uit een schoolbrede sociale veiligheidscoördinator (tevens antipestcoördinator of aandachtsfunctionaris) en uit elke deelschool een sociale veiligheidscoördinator. Het afgelopen jaar heeft het team met groot succes de gouden weken geïntroduceerd en ook met een aantal betekenisvolle studiedagen de sociale veiligheid nog beter op de kaart gezet.

7.13 Klokkenuidersregeling

De school kent sinds 2015 een klokkenluidersregeling. In 2016 zijn n.a.v. deze regeling geen meldingen van een misstand gedaan.

7.14 Tevredenheidsonderzoeken

Het systematisch evalueren van onze kwaliteit heeft onze voortdurende aandacht. Onder het personeel worden tweejaarlijks tevredenheidsonderzoeken uitgevoerd. In verband met de wijziging in de wetgeving rondom sociale veiligheid op scholen, zijn scholen verplicht om vanaf het schooljaar 2015-2016 elk jaar een tevredenheidsonderzoek af te nemen onder alle leerlingen en ouders. De tevredenheidsonderzoeken worden uitgevoerd op specifieke thema's zoals leerlingtevredenheid, tevredenheid medewerkers v.w.b. faciliteiten en werkdruk etc. De resultaten geven een impuls tot verdere verbetering van onze kwaliteit en onze schoolcultuur waarin wij goed onderwijs verzorgen.

In het voorjaar van 2016 is de ouder- en leerlingtevredenheid gemeten en vastgesteld. De behaalde scores voor ouder- leerlingtevredenheid zijn in bijlage 6 te vinden waarbij per locatie/deelschool de hoogste en laagste

scores in beeld zijn gebracht. In aansluiting op deze tevredenheidsonderzoeken zijn binnen de deelscholen verbeterplannen ontwikkeld en uitgevoerd.

In oktober/november 2016 heeft er een medewerkertevredenheidsonderzoek plaatsgevonden naar de tevredenheid, de betrokkenheid en de motivatie van de medewerkers van Winkler Prins. Het onderzoek is uitgevoerd via DUO Onderwijsonderzoek. Een samenvatting van de resultaten is opgenomen in hoofdstuk 6 (strategisch doel 6: Duurzaamheid).

7.15 Verantwoording

Op onze website kan men via Scholen op de Kaart de resultaten per locatie bekijken. Tevens is het een ideaal instrument waarmee scholen op velerlei punten op een goede manier vergeleken kunnen worden. Het 'rapport' van Scholen op de Kaart bevat twintig onderdelen (indicatoren) die aangeven hoe de school presteert. Scholen op de Kaart werkt met gegevens van de Onderwijsinspectie, die ook gebruikt worden voor de Opbrengstenkaart. Scholen op de Kaart voegt daar extra indicatoren aan toe, zoals tevredenheid, veiligheid, personeel en financiën. Zo kan een genuanceerder en eerlijker beeld worden gegeven van wat een school daadwerkelijk presteert. Zie ook www.scholenoopdekaart.nl voor een vergelijking met andere scholen.

8. Toekomst

Lang leek het reüniejaar 2016 ver weg. Tijdens die verwachtingsvolle jaren was die reünie een punt waar naar toe werd gewerkt en geleefd. Het zorgde voor een speciale focus. En ineens is het ook al weer voorbij. Vanaf 2017 ligt voor ons de uitdaging te zorgen dat nieuwe generaties leerlingen en medewerkers bij het 175-jarige jubileum met net zoveel plezier terugkijken op hun schooltijd als de reünisten dat deden in 2016. Een mooie uitdaging en een hele eer te mogen bijdragen aan de rijke historie van ons geweldige instituut.

Op kortere termijn speelt in 2017 de vormgeving van de nieuwe huisvesting voor onze school. Deze huisvesting moet leerlingen en medewerkers de kans geven het onderwijs van morgen waar te maken. Er is al een aanvang gemaakt met het opstellen van het onderwijskundig programma van eisen.

Veendam bevindt zich in een krimpregio. We zullen moeten anticiperen op een structureel kleinere maat voor onze school in de jaren na 2016. Dit lijkt nog ver weg, maar we zullen de reeds gestarte discussie hierover zowel binnen als ook buiten de school verder moeten aangaan. Bewustwording en acceptatie van het thema, flexibilisering van de organisatie en het verkennen van samenwerkingsvormen op enigerlei wijze, zijn mogelijke vervolgstappen in deze discussie.

Winkler Prins bruist van ideeën en ambitie. Onze medewerkers werken er aan mee dat onze leerlingen op de juiste wijze worden voorbereid op hun leven na de school, zowel bij de vervolgopleiding, het beroep als ook het leven in de maatschappij. We zullen de kansen en de bedreigingen van de toekomst optimaal benutten en aangaan om er voor te zorgen dat onze school ook de komende jaren een gewaardeerde partner voor Veendam en omgeving blijft.

We hebben er alle vertrouwen in dat Winkler Prins hierin zal slagen.

KWALITEITSPROFIEL WINKLER PRINS 2011-2016

Kwaliteitsoordeel Inspectie VO Toezichtskader arrangement	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Vwo	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Havo	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Mavo	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Kader	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Praktijkonderwijs	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis

Kwaliteitsoordeel Inspectie VO Opbrengstenoordeel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Vwo	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Havo	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Mavo	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Kader	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Basis	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Praktijkonderwijs	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende

Slagingspercentages	2012	2013	2014	2015	2016	gemiddeld
Vwo	94,1%	97,9%	97,0%	91,8%	91,7%	94,5%
Havo	88,3%	90,8%	91,5%	95,6%	94,8%	92,2%
Mavo	95,6%	95,5%	97,3%	95,2%	96,8%	96,1%
Kader	94,2%	93,6%	97,2%	97,4%	99,0%	96,3%
Basis	100,0%	97,1%	100%	100%	100,0%	99,4%

Aantallen leerlingen	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand per 1 oktober	1.979	2.033	2.067	2.072	2.139	2.059

Aantallen Fte	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal: onderverdeeld in:	202,9	202,4	197,0	201,0	201,6	200
Directie	12,0	8,0	9,0	9,0	8,0	8,3
OP	145,1	151,7	145,7	148,0	151,5	149,2
OOP	45,8	42,7	42,3	44,0	42,1	42,5

Ratio leerling/medewerker	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	9,7	10,0	10,5	10,3	10,6	10,4

Ziekteverzuimpercentage	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal Winkler Prins	3,8%	3,4%	3,8%	3,04%	3,10%	4,19%
Totaal landelijke benchmark	5,46%	5,09%	5,2%	5%	5,05%	-

Tevredenheidsonderzoeken	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Medewerkers	-	8,3	-	8,3	-	8,4
Leerlingen	6,7	-	6,9	-	6,6	6,5
Ouders	7,1	-	7,2	-	6,9	7,3

Landelijke Klachten Commissie	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal behandelde klachten	0	0	0	0	0	1

Onderwijstijd (schoolbreed)	2011	2012	2013	2014	2015	2016
T.o.v. de minimale onderwijstijd	+2,3%	+2,4%	+3,2%	-0,2%	+1,8%	+3,1%

Voortijdig schoolverlaters	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Percentage VSV	0,9%	0,6%	0,2%	0,5%	0,3%	-

Financiële resultaten	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Begrote totale baten	17.261.000	16.965.000	17.675.000	17.822.000	18.155.000	18.738.000
Begroot resultaat	-78.038	11.000	47.000	190.000	180.000	183.000
Werkelijk resultaat	32.670	370.381	446.010	180.728	216.585	932.079

Ratio's OC&W (+norm)	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Rentabiliteit (0% - 5%)	0,2%	2,1%	2,5%	1,0%	1,18%	4,77%
Solvabiliteit (> 30%)	48,1%	51,1%	52,2%	52,8%	55,8%	64,7%
Weerstandsvermogen (10% - 40%)	26,4%	28,5%	29,8%	31,3%	31,8%	34,6%
Current ratio (0,5 - 1,5)	0,91	1,08	1,22	1,30	1,41	1,88

9. FINANCIËN

Exploitatieoverzicht

	Exploitatie 2016	Begroting 2016	Exploitatie 2015
Baten			
Rijksbijdragen	18.878.434	18.072.000	17.702.096
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	20.696	16.000	24.337
Overige baten	637.176	650.000	572.468
Totaal baten	19.536.306	18.738.000	18.298.900
Lasten			
Personele lasten	14.738.398	14.599.000	14.338.039
Afschrijvingen	842.973	843.000	829.168
Huisvestingslasten	848.632	942.000	925.508
Overige instellingslasten	2.238.990	2.232.000	2.069.550
Totaal lasten	18.668.992	18.616.000	18.162.265
Saldo baten en lasten	867.314	122.000	136.635
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	64.765	61.000	79.950
Financiële lasten	-	-	-
Saldo financiële baten en lasten	64.765	61.000	79.950
Nettoresultaat	932.079	183.000	216.585
Rentabiliteit	4,77%	0,98%	1,18%

Saldo exploitatie

2016 is afgesloten met een positief resultaat van € 932.079 en met een rentabiliteit van 4,77%. Het genormaliseerd resultaat bedraagt positief € 707.883, hetgeen een rentabiliteit is van 3,67%. Het verschil tussen het gerapporteerde en genormaliseerde resultaat wordt veroorzaakt door de vrijval van de Prestatiebox voor een bedrag ad € 224.196. Omdat deze Prestatiebox onderdeel van de lumpsum financiering is geworden, behoeft deze niet meer te worden voorzien voor de eerste 7 maanden van het schooljaar.

Onderstaand worden de verschillen tussen de realisatie 2016, de begroting 2016 en de realisatie 2015 nader beschreven. De beschreven verschillen betreffen de meeste significante verschillen.

Baten: analyse t.o.v. de begroting 2016

De totale baten zijn € 798.000 meer dan de begroting. Genormaliseerd bedragen de totale baten € 574.000 meer dan begroot. Het verschil tussen de gerapporteerde en genormaliseerde baten wordt veroorzaakt door de vrijval van de Prestatiebox voor een bedrag ad € 224.000.

De Rijksbijdrage sector VO personeel bedraagt per saldo € 207.000 meer dan begroot. In de begroting 2016 van de Rijksbijdrage sector VO is het bedrag aan lwoo-gelden ad € 141.000 meegenomen. Uiteindelijk is dit bedrag niet vanuit de Rijksoverheid maar vanuit het samenwerkingsverband ontvangen. Het genormaliseerd verschil ad € 348.000 (€ 207.000 + € 141.000) wordt veroorzaakt door de ophoging van de GPL om de diverse loon- en premiestijgingen te compenseren.

De Niet-geoordeelde OCV-subsidies bedragen € 288.000 meer dan begroot met name door de vrijval van de Prestatiebox. Extra bedragen zijn ontvangen onder andere door subsidies voor het project Lenteschool, VSV en nieuwkomers. Het ontvangen bedrag van het Samenwerkingsverband is € 257.000 meer dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door € 147.000 meer lwoo-gelden, een verhoging van het ondersteuningsbudget van

€ 86.000 en € 24.000 diverse plussen en minnen. Ook is door het oude Samenwerkingsverband RSNOWG het laatste deel van het Eigen Vermogen van € 35.000 uitgekeerd in verband met liquidatie van deze stichting. De rubriek Overige baten bedraagt per saldo € 13.000 minder dan begroot. De afwijking bij Overige baten wordt veroorzaakt door diverse plussen en minnen.

Baten: analyse t.o.v. de exploitatie 2015

De totale baten van 2016 zijn € 1.237.000 meer dan het voorgaande jaar.

De *Rijksbijdrage sector VO personeel*, de *Rijksbijdrage sector VO materieel* en de *Rijksbijdrage sector VO leermiddelen* stijgen respectievelijk € 538.000, € 66.000 en € 16.000 ten opzichte van vorig jaar door diverse (leerling en GPL-)verhogingen. De *Niet-geoormerkte OCW-subsidies* stijgen ten opzichte van het voorgaande jaar met € 273.000. Er zijn onder andere meer baten van de Prestatiebox (€ 321.000), mede door de vrijval ad € 224.000 in 2016 en minder baten door het volledig wegvallen van de maatschappelijke stage subsidie (€ 63.000).

Er zijn meer baten ten opzichte van het voorgaande jaar met betrekking tot de vergoeding van het samenwerkingsverband (€ 289.000).

Er zijn meer baten ten opzichte van het voorgaande jaar met betrekking tot de bijdragen aan excursies, activiteiten, werkweken en internationalisering (tezamen € 30.000). Er zijn minder detacheringsbaten (€ 18.000) dan het voorgaande jaar. De baten betreffende sponsoring zijn € 49.000 meer dan voorgaand jaar. Deze sponsorbaten betreffen grotendeels de bijdragen aan de WP150-jubileum week.

Personeelslasten: analyse t.o.v. de begroting 2016

De totale *personele lasten* bedragen € 139.000 meer dan begroot. Er waren (exclusief vervanging) gemiddeld 200 fte's werkzaam in 2016, waar er gemiddeld 208 fte's waren begroot. Met ingang van april zijn een tweetal fte's vervangen door externe inhuur. Vanaf het schooljaar 2016-2017 is extra projectformatie ingezet voor circa 2,6 fte. Het aantal fte's voor vervanging was gedurende het jaar gemiddeld 4,1fte. In juli is er een eenmalige uitkering verstrekt ter waarde van 3% van het loon van januari tot en met juni. Vanaf juli heeft een loonstijging plaatsgevonden van 3%. De extra kosten van deze uitkering en loonstijging waren € 370.000. Genormaliseerd met deze stijgingen is € 357.000 minder kosten aan regulier en € 63.000 meer kosten uitgegeven aan vervanging dan begroot. Er is € 53.000 meer aan loonkosten doorbelast dan begroot en de dotatie aan de voorziening uitkeringen betrof € 39.000 meer dan begroot. Winkler Prins heeft het beleid om de uitkeringen na ontslag op een minimaal niveau te houden en daardoor de afdracht uitkeringskosten te minimaliseren.

Aan de voorziening Leeftijd fasebewust personeelsbeleid is € 126.000 toegevoegd, daar waar € 150.000 was begroot. Ook is er € 14.000 gedoteerd aan de voorziening Jubileumuitkering.

De kosten voor *Personeel niet in loondienst* waren € 152.000 hoger dan het budget. Deze kosten zijn kosten van uitzendkrachten (met name vervanging) en externe inhuur. De laatste betreft met name uitgaven aan vervanging van bezetting voor nog niet vervulde reguliere formatie.

De post *Overig* (van de *Overige personele lasten*) is € 68.000 lager dan begroot. Dit wordt verklaard doordat met ingang van 1 januari 2016 het EigenRisikoDragerschap WGA is ondergebracht bij het UWV in plaats van Loyalis. Bij het UWV worden geen aparte verzekeringskosten voor in rekening is gebracht. Dit houdt een lagere last ad € 38.000 in. Er is € 31.000 minder besteed aan scholing dan begroot en € 20.000 meer aan reis- en verblijfkosten.

Personeelslasten: analyse t.o.v. de exploitatie 2015

De totale *Personeelslasten* bedragen € 400.000 meer dan in 2015. De totale loonkosten per fte zijn 2,9% gestegen ten opzichte van het voorgaande jaar, mede door de diverse loonsverhogingen. De sociale lasten zijn € 33.000 meer en kosten voor pensioenen € 47.000 lager dan voorgaande jaar. De kosten voor *Personeel niet in loondienst* zijn € 162.000 meer dan vorig jaar. De *afdracht uitkeringskosten* zijn € 52.000 meer. Het ministerie had in 2015 € 28.000 teruggegeven.

Er is voor € 27.000 minder uitkeringsgelden ontvangen met betrekking tot zwangerschapsgelden en langdurig zieken.

De post Overige is (van de *Overige personele lasten*) € 97.000 lager dan in 2015. Dit wordt verklaard doordat met ingang van 1 januari 2016 het EigenRisikoDragerschap WGA is ondergebracht bij het UWV in plaats van Loyalis en daar geen aparte verzekeringskosten voor in rekening gebracht. Dit houdt een lagere last ad € 53.000 in. Er is € 40.000 minder uitgegeven aan scholing en € 16.000 meer aan reis- en verblijfkosten.

Afschrijvingen: analyse t.o.v. de begroting 2016

De afschrijvingslasten zijn conform de begroting. In de lasten van 2016 zit een inhaalafschrijving ad € 22.000 in verband met het afschrijven van niet meer in gebruik zijnde leermiddelen in verband met een overgang naar de methodelicensies. Genormaliseerd zijn de afschrijvingslasten € 821.000, € 22.000 lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door een lagere vaste afschrijvingslast dan was verwacht bij het opstellen van de begroting in ICT en Leermiddelen najaar 2015.

Afschrijvingen: analyse t.o.v. de exploitatie 2015

De afschrijvingslast is gerapporteerd € 14.000 lager dan het voorgaande jaar. Omdat zowel in 2016 (€ 22.000) en 2015 (€ 13.000) inhaalafschrijvingen hebben plaatsgevonden, zijn de afschrijvingslasten genormaliseerd € 4.000 hoger dan het voorgaande jaar.

Huisvestingslasten: analyse t.o.v. de begroting 2016

De huisvestingskosten zijn € 93.000 lager dan begroot. De kosten voor Energie en Water zijn € 27.000 en de Schoonmaakkosten € 18.000 zijn minder dan begroot. Ook de kosten van Onderhoud (€ 12.000) en Overige (€ 21.000; waaronder Containerhuur ad € 14.000) zijn lager dan begroot.

Huisvestingslasten: analyse t.o.v. de exploitatie 2015

De totale huisvestingslasten zijn € 77.000 lager dan in 2015. Op de heffingen na, zijn alle posten lager dan voorgaand jaar. Zo zijn de *Onderhoudskosten* € 24.000 en *Overige* (€ 21.000; waaronder kosten voor beveiliging ad € 23.000) lager dan het voorgaand jaar.

Overige lasten: analyse t.o.v. de begroting 2016

De overige lasten bedragen € 7.000 meer dan begroot. De *Administratie- en beheerslasten* zijn € 70.000 meer dan begroot. Naast lagere kosten (onder andere kantoorbenodigdheden € 18.000; Licenties € 26.000) zijn de advieskosten € 128.000 meer dan begroot. Er zijn kosten gemaakt voor advisering van de herinrichting organisatiestructuur, verzelfstandiging en fiscale advisering daaromtrent en advisering met betrekking tot het Strategisch Beleidsplan. De kosten voor *Inventaris, apparatuur en leermiddelen* zijn per saldo € 14.000 lager dan begroot, maar is een saldo van vele plussen en minnen. De kosten van Leermiddelen en licenties onderwijs zijn € 53.000 meer dan begroot, en zijn bijvoorbeeld de kosten van testen en toetsen € 31.000 lager dan begroot. De kosten van de post *Overige* bedragen per saldo € 49.000 minder dan begroot. Zo is onder andere € 16.000 meer btw ontvangen en zijn kosten van PR € 13.000 lager dan verwacht.

Overige lasten: analyse t.o.v. de exploitatie 2015

De overige lasten bedragen € 169.000 meer dan in 2015. Dit wordt veroorzaakt door vele plussen en minnen. Zo zijn bijvoorbeeld de advieskosten € 58.000 meer en de algemene automatiseringskosten € 62.000 en de kantoorbenodigdheden € 22.000 minder dan het voorgaand jaar; zijn de kosten voor leermiddelen en licenties onderwijs € 99.000 meer dan voorgaand jaar en waren de kosten voor de WP150 jubileum jaar in 2016 € 268.000.

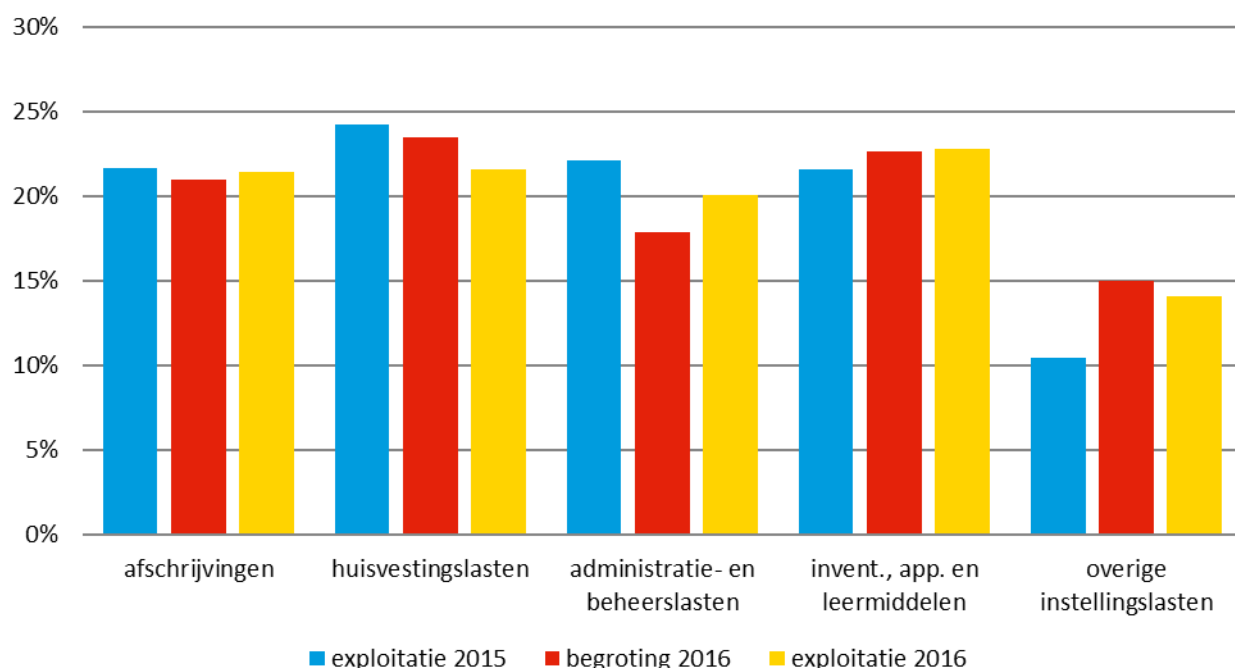
Personele lasten t.o.v. de totale lasten

Het aandeel personele lasten bedraagt in 2016 78,95% van de totale lasten. In 2015 bedroeg dit ook 78,94%. De totale kosten zijn met ruim € 500.000 gestegen. Daarvan is dus 78,95% personele lasten.

Verhouding overige lasten

De verhoudingen van de overige lasten verschuiven. Door de start van de digitalisering van het onderwijs stijgt het aandeel van de *administratie- en beheerslasten* en de kosten voor *inventaris, apparatuur en leermiddelen*.

verhouding overige lasten

Financiële baten en lasten: analyse t.o.v. de begroting 2016

De financiële baten en lasten zijn € 4.000 meer dan begroot. Het gemiddeld uitstaand bedrag per maand was € 293.000 meer dan begroot; daartegenover was het werkelijke rentepercentage over 2016 gemiddeld 0,02% lager dan begroot.

Financiële baten en lasten: analyse t.o.v. de exploitatie 2015

De financiële baten en lasten zijn € 15.000 lager dan het voorgaande jaar. Het gemiddeld uitstaande bedrag was in 2016 circa € 442.000 meer dan in 2015. Echter het rentepercentage was in 2016 lager, namelijk van 1,13% in 2015 naar gemiddeld 0,86% in 2016.

Wijziging rubricering verplichting Leeftijdsbewust PersoneelsBeleid

Met ingang van het schooljaar 2014/2015 is in de de CAO het Leeftijdsbewust PersoneelsBeleid van kracht. Medewerkers met een voltijdsbaan hebben de mogelijkheid om 50 uren per jaar op te nemen, danwel te sparen. In de jaarrekening 2014 en 2015 is deze verplichting opgenomen onder de kortlopende schulden. Met ingang van 2016 is voor deze verplichting een voorziening getroffen. Om de balans transparant te houden zijn de vergelijkende cijfers 2015 ook hiermee aangepast. Deze aanpassing heeft gevolgen voor de current ratio en de solvabiliteit. In theorie kan het totaalbedrag ultimo 2016 ad € 328.000 in één jaar worden opgevraagd.

	Voor herrubricering		Na herrubricering	
	2016	2015	2016	2015
Current ratio	1,72	1,35	1,88	1,41
Solvabiliteit	61,8%	54,0%	64,7%	55,8%

Stelselwijziging 2010 uitgestelde BAPO-voorziening

Vanaf het boekjaar 2010 is het niet meer toegestaan om een voorziening voor de uitgestelde BAPO op te nemen. De lasten voor het opnemen van deze uitgestelde BAPO worden vanaf 2010 gezien als periodelasten en komen ten laste van de exploitatierekening. Dit was een stelselwijziging ten opzichte van voorgaande jaren. De voorziening was daarom ten gunste van het Eigen Vermogen gebracht. Omdat we deze verplichting

per medewerker op detailniveau kunnen berekenen en toewijzen, is hiervoor een bestemmingsreserve opgenomen. In 2016 is € 32.000 vrijgevallen en € 9.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve, waardoor het saldo bestemmingsreserve ultimo 2016 € 90.000 bedraagt.

Bestemmingsreserve WP150

In 2016 bestond Winkler Prins 150 jaar. Deze mijlpaal is markant gevierd in de week voor de herfstvakantie met als hoogtepunt de reünie op 15 oktober 2016. Ter dekking van deze kosten was in 2014 een bestemmingsreserve ad € 50.000 gecreëerd. De begroting en de kosten voor de activiteiten in het kader van het 150-jarig bestaan zijn opgenomen in de begroting en jaarrekening van 2016.

Boekwaarde activa

In 2011 is gebleken dat in het verleden geen correcties zijn uitgevoerd op de aanschafwaarde en cumulatieve afschrijvingen. Daarom is in 2011 een inventarisatie gehouden in de gebouwen met behulp van inventarisatielijsten uit 2009. Dit heeft geresulteerd in een correctie op de historische aanschafwaarden en cumulatieve afschrijvingen in de jaarrekening van 2011. Vanaf 2012 wordt deze inventarisatie nu jaarlijks opgesteld, waarna de correctie kan worden verwerkt. Deze correctie bedraagt in 2016 € 188.700. Met betrekking tot deze correctie zijn er geen gevolgen voor de boekwaarden. Daarnaast is een inventarisatie gehouden op activa waarop nog een boekwaarde aanwezig was. Deze inventarisatie heeft geleid tot een inhaalafschrijving ad € 22.204.

	2016	2015
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	867.314	136.635
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	842.973	829.168
- Mutaties Voorzieningen	140.000	17.100
	982.973	846.268
Veranderingen in vlottende middelen:		
- Vorderingen	164.142	16.146-
- Schulden	938.946-	10.435-
	774.804-	26.581-
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.075.483	956.323
Ontvangen interest	64.765	79.950
Betaalde interest	-	-
	64.765	79.950
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	1.140.248	1.036.273
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële activa	589.474-	798.276-
	589.474-	798.276-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	589.474-	798.276-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	-	-
Aflossing langlopende schulden	30.000-	30.000-
	30.000-	30.000-
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	30.000-	30.000-
Mutaties liquide middelen	520.773	207.997
Beginstand liquide middelen	6.129.488	5.921.491
Mutatie liquide middelen	520.773	207.997
Eindstand liquide middelen	6.650.262	6.129.488
<p>Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de Staat van Baten en Lasten die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de Staat van Baten en Lasten waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.</p> <p>In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.</p>		

Liquiditeitspositie

De liquiditeit is met € 521.000 gestegen ten opzichte van het voorgaande jaar. In december is het vakantiegeld en bindingstoelage over het recht van 2016 nog uitgekeerd. De liquiditeitspositie is als aandeel van de totale activa ten opzichte van 2015 gestegen van 54,4% naar 58,5%. In 2010 heeft het Noorderpoort aan Winkler Prins een 20-jarige renteloze lening ad € 600.000 verstrekt ten behoeve van de financiering van het vmbo-huis. De aflossing bedraagt € 30.000 per jaar. De eerste aflossing heeft in 2011 plaatsgevonden. Bij deze lening zijn geen garanties afgegeven.

Financiële kengetallen

Wijziging rubricering verplichting Leef tijdsbewust PersoneelsBeleid

Met ingang van het schooljaar 2014/2015 is in de de CAO het Leef tijdsbewust PersoneelsBeleid van kracht. Medewerkers hebben de mogelijkheid om 50 uren per jaar op te nemen, danwel te sparen. In de jaarrekening 2014 en 2015 is deze verplichting opgenomen onder de kortlopende schulden. Met ingang van 2016 is voor deze verplichting een voorziening getroffen. Om de balans transparant te houden zijn de vergelijkende cijfers 2015 ook hiermee aangepast. Deze aanpassing heeft gevolgen voor de current ratio en de solvabiliteit. In theorie kan het totaalbedrag ultimo 2016 ad € 328.000 als recht in uren in één jaar worden opgevraagd.

Vermogensbeheer

Bij de beoordeling van het vermogensbeheer gaat het om de vraag of de instelling het beschikbare kapitaal optimaal inzet voor het onderwijs. Voor de beoordeling van het vermogensbeheer wordt een kengetal gehanteerd: solvabiliteit. Het kengetal solvabiliteit brengt tot uitdrukking in welke mate tegenover alle bezittingen geen schulden staan. Met andere woorden: de mate waarin een organisatie in staat is om op langere termijn aan haar verplichtingen te voldoen. Solvabiliteit wordt bepaald volgens de volgende formule: (Eigen vermogen + Voorzieningen) / Balanstotaal.

Door het positief resultaat van 2016, is het Eigen Vermogen met 15,9% en is de voorziening door de dotatie van het leef tijdsbewust personeelsbeleid met 31,8% gestegen, terwijl de kortlopende passiva met 20,7% is gedaald, mede door het wegvallen van de verplichting vakantiegeld en bindingstoelage ultimo 2016. Mede hiervoor is het balanstotaal slechts met 0,9% gestegen. Asl gevolg hiervan is de solvabiliteit gestegen. De waarde is ruim boven de ondergrens.

Ontwikkeling van de kengetallen

Kengetal	Ondergrens	Bovengrens	2016	2015	2014
Solvabiliteit	30%	Geen	64,7%	55,8%	52,8%

Budgetbeheer

Bij de beoordeling van het budgetbeheer gaat het om de vraag wat de capaciteit van de instelling is om tegenvallers op korte of middellange termijn op te vangen. Bij de beoordeling van het budgetbeheer worden ook twee kengetallen gehanteerd. Deze zijn de current ratio en de rentabiliteit.

Met het eerste kengetal current ratio wordt de liquiditeitspositie beoordeeld. De ratio brengt eventuele overliquiditeit in beeld. De formule van de current ratio is: Vlottende Activa / Vlottende Passiva. De current ratio is gestegen. De vlottende activa zijn gestegen met circa € 356.000 als saldo door onder andere het positieve resultaat en uitbetaling van het vakantiegeld en bindingstoelage. Per saldo zijn de kortlopende schulden gedaald met € 939.000. Hierdoor is de verhouding verbeterd.

Met het tweede kengetal rentabiliteit wordt beoordeeld in welke mate de baten en lasten van de instelling met elkaar in evenwicht zijn. De rentabiliteit wordt bepaald door de formule: Exploitatieresultaat / Totale Baten. De rentabiliteit is in 2016 op 4,77% uitgekomen en is binnen de bandbreedte. Het positieve resultaat in 2016 is hiervan de oorzaak.

Ontwikkeling van de kengetallen

Kengetal	Ondergrens	Bovengrens	2016	2015	2014
Current ratio	0,5	1,5	1,88	1,41	1,30
Rentabiliteit	0%	5%	4,77%	1,18%	1,01%

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is het Eigen Vermogen uitgedrukt in een percentage van alle baten in een jaar, inclusief de financiële baten en exclusief de buitengewone baten. Het Eigen Vermogen van onze school bestaat uit Algemene Reserves. Deze Algemene Reserve is vooral bedoeld voor het afdekken van (toekomstige) risico's in de financiële bedrijfsvoering en als financieringsbron voor nieuwe activiteiten en investeringen.

Het Ministerie van OCW hanteert de volgende vuistregels ter beoordeling van het weerstandsvermogen:

- < 10% - mogelijk te weinig eigen vermogen, kan duiden op een risicovolle situatie;
- > 10% en < 40% - waarschijnlijk voldoende eigen vermogen, maar hoeft niet zo te zijn;
- > 40% - de kans is groot dat de financiële reserves te hoog zijn.

Het weerstandsvermogen is in 2016 gestegen en bevindt zich op het juiste niveau. Het Eigen Vermogen is gestegen als gevolg van het positieve resultaat en is relatief meer gestegen dan de baten.

Ontwikkeling van het weerstandsvermogen

Jaar	2016	2015	2014	2013
Weerstandsvermogen	34,6%	31,8%	31,3%	29,8%

Egalisatierekening

Met ingang van 2008 is de egalisatierekening in verband met nieuwe regelgeving voor investeringssubsidies niet langer toegestaan. Twee opties waren vanaf dat jaar mogelijk:

1. investeringssubsidies te salderen met de investeringen, of
2. investeringssubsidies te rubriceren onder de kortlopende schulden

Winkler Prins heeft destijds voor optie twee gekozen. Deze keuze heeft met name invloed op de current ratio (Vlottende Activa / Vlottende Passiva) en op de aanschaf- en boekwaarde van de activa.

Toelichting op berekening van de kengetallen

Solvabiliteit	$\frac{\text{Eigen Vermogen} + \text{Voorzieningen}}{\text{Balanstotaal}} \times 100\%$	$\frac{6.779.173 + 579.900}{11.376.656} \times 100\% = 64,7\%$
Current ratio	$\frac{\text{Vlottende Activa}}{\text{Vlottende Passiva}}$	$\frac{6.764.668}{3.597.582} = 1,88$
Rentabiliteit	$\frac{\text{Exploitatieresultaat}}{\text{Totale baten}} \times 100\%$	$\frac{932.079}{19.536.306} \times 100\% = 4,77\%$
Weerstandsvermogen	$\frac{\text{Eigen Vermogen}}{\text{Totale baten} + \text{Financiële baten}} \times 100\%$	$\frac{6.779.173}{19.536.306 + 64.765} \times 100\% = 34,6\%$

Treasury

Het treasurybeleid is gebaseerd op de regeling "Beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek" van OCW van eind 2009. Dit beleid is vastgelegd in het treasurystatuut van maart 2011, welke door de Bestuurscommissie is vastgesteld. Deze regeling is aangepast en is met ingang van juni 2016 de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. Eind 2016 is het treasurystatuut aangepast aan de nieuwe regeling en is begin 2017 goedgekeurd en vastgesteld.

Uitgangspunten van het treasurybeleid zijn:

- Beschikbaarheid: het zorgdragen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde geldmiddelen tegen acceptabele condities;
- Kostenminimalisatie: het minimaliseren van de kosten van leningen;
- Rentemaximalisatie: het optimaliseren van het rendement van de overtollige liquide middelen binnen het kader van het treasurystatuut en
- Risicominimalisatie: het beheersen en bewaken van de financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen van de instelling zijn verbonden.

In 2016 had Winkler Prins alleen gelden op bankrekeningen en deposito's staan en er werd niet belegd. Winkler Prins maximaliseert rente door automatische afroaming. Hierbij wordt renteverlies voorkomen door iedere maand het overschot op de rekening-courant af te romen en over te maken naar de spaarrekening. Op deze wijze wordt geen renteverlies geleden betreffende gelden op de rekening-courant.

Daarnaast wordt voortdurend gelet op de maximalisatie van de renteopbrengst. De automatische afroaming en spreiding van rekeningen zijn eind 2012 geëvalueerd en geanalyseerd. Voor Winkler Prins bleek het systeem van rekeningspreiding het meest renderend onder dezelfde voorwaarden. Eind 2013 is een analyse opgesteld over een mogelijk rentevoordeel en mogelijke risico's om gelden langer dan één jaar vast te zetten. Door bepalingen in de regeling "Beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek" van OCW van eind 2009, is destijds besloten geen wijzigingen aan te brengen.

Vanaf 2015 kon Winkler Prins niet langer meer rekenen op een aantal extra rentemaximalisatievoordelen, die voorheen wel mogelijk waren. Daardoor zou onze renteopbrengst sterk gaan dalen. Daarom is in het najaar 2014 een marktverkenning opgestart bij diverse banken. Met ingang van 2015 zijn we overgestapt naar een andere huisbankier. In de overeenkomst zijn renteafspraken gemaakt. Daardoor hebben we de doelstelling van de rentemaximalisatie gewaarborgd. Het contract met loopt tot en met 2019.

Het Noorderpoort heeft Winkler Prins een 20-jarige renteloze lening verstrekt ten behoeve van de financiering van het vmbo-huis. In 2011 heeft de eerste aflossing ad € 30.000 plaatsgevonden. Bij deze lening zijn geen garanties door de Winkler Prins afgegeven.

Belasting Toegevoegde Waarde (BTW)

Het geven van onderwijs is in beginsel vrijgesteld van btw. De exploitatie van de kantines, het verhuren van kluisjes (via de ouderbijdragen) en gymzalen zijn btw belast. Deze activiteiten worden ook door Winkler Prins verricht. In 2012 is de btw-positie van Winkler Prins besproken met de Belastingdienst. Winkler Prins kon met terugwerkende kracht gebruik maken van de oude (Pro Rata) systematiek, waarbij de overheidsbijdragen niet worden meegenomen in de berekening van het Pro Rata percentage, waardoor de teruggave aanzienlijk was. Vanaf 2012 wordt een nieuwe btw-berekeningsmethodiek voor de btw-aangifte gehanteerd voor deze belaste prestaties. In 2015 is tevens een bedrag ad € 51.000 éénmalig ontvangen betreffende de jaren 2012 t/m 2014. Naast de reguliere kwartaalteruggave is in 2016 de pro rata teruggave over 2015 € 14.458.

Aanbestedingen

In 2016 zijn diverse aanbestedingen uitgevoerd. In onderstaande tabel staan de relevante gegevens.

Onderwerp	Gegund aan	Verwachte jaar-besteding	Einddatum	Optiejaren	Dienst/Werk/Levering
Zonnepanelen	AP Solar	€ 50.000	N.v.t.	-	Levering
Inventaris LO	Bosan	€ 90.000	N.v.t.	-	Levering
Examenstoelen	Interoffice	€ 33.000	N.v.t.	-	Levering
Werkstations	Infotheek	€ 110.000	N.v.t.	-	Levering
Beamers	Rolff en V.d. Schaaf	€ 30.000	n.v.t.	-	Levering
Dakrandbeveiliging	Eurosafe solutions	€ 36.000	n.v.t.	-	Levering

Continuïteitsparagraaf

Sinds een aantal jaren is de continuïteitsparagraaf een onderdeel van het Jaarverslag en jaarrekening. In deze paragraaf worden verwachte ontwikkelingen van de financiële positie, de werking van het intern risicobeheersingssysteem en de bestaande risico's en onzekerheden beschreven. Deze paragraaf beoogt inzicht te geven in de te nemen stappen voor de komende jaren.

Sinds 2010 wordt jaarlijks een meerjarenbegroting opgesteld. In deze meerjarenbegroting wordt een meerjarig financieel perspectief (ontwikkeling van het exploitatieresultaat en de vermogenspositie) gegeven op basis van de op dat moment bekende feiten, verwachtingen, ongewijzigd beleid en diverse overige aannames. Winkler Prins hanteert intern een meerjarenbegroting die één jaar verder gaat dan in de continuïteitsparagraaf wordt gevraagd. Bij het opstellen van de jaarlijkse begroting is het uitgangspunt een rendement van 1%.

De meerjarenbegroting 2017-2019, opgesteld en vastgesteld in het najaar 2016, is in onderstaande modellen opgenomen. Dit houdt in dat de effecten van de jaarrekening 2016 niet zijn doorgerekend naar de jaren 2017 tot en met 2019. In aanvulling op deze meerjarenbegroting volgt hierna een opsomming van de nu bekende zaken, die een effect kunnen hebben op de toekomst maar welke dus niet zijn meegenomen in de cijferopstelling 2016-2019.

- Het resultaat en saldo liquide middelen is hoger dan verwacht. Dit heeft tot gevolg dat deze lager worden gepresenteerd in de meerjarenbalans.
- Bij het opstellen van de jaarrekening heeft er een herrubricering van de verplichting van de LeefwijsBewustPersoneelsbeleid plaatsgevonden, van de kortlopende schulden naar de personeelsvoorzieningen. Daardoor zal de current ratio en solvabiliteit de komende jaren hoger gaan uitvallen bij gelijkblijvende omstandigheden.

Gegevensset continuïteitsparagraaf

Kengetal	2016	2017	2018	2019
Personele bezetting in FTE				
- Bestuur / Management	8,3	8	7	7
- Personeel primair proces	149,2	147	140	133
- Ondersteunend Personeel	42,5	43	43	43
Totaal	200,0	198	190	183
Leerling aantallen per 1-10	2.139	2.061	1.960	1.900

De formatie voor het schooljaar 2016-2017 is opgesteld met behulp van het intern formatietoedelingsmodel. Met dit model wordt met behulp van transparante parameters, het aantal leerlingen en aantal klassen de benodigde formatie toebedeeld. Hier wordt dan wel rekening gehouden met de financiële (on)mogelijkheden en een veiligheidsmarge. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor de begroting 2017.

Basis voor de baten in de meerjarenbegroting is het aantal verwachte leerlingen voor de komende jaren. Vanuit een opgave van de basisscholen over de leerlingaantallen en interne in-, door- en uitstroomcijfers wordt jaarlijks een meerjarenprognose van het aantal leerlingen opgesteld. Het marktaandeel van Winkler Prins ligt de afgelopen jaren tussen de 76% en 80%. Het gelijk blijven van het marktaandeel leidt niet tot een stabiel aantal leerlingen. Een dalende instroom is de oorzaak voor de toekomstige daling van het totaal aantal leerlingen. Het aantal fte's Onderwijzend Personeel muteert in de meerjarenbegroting naar rato mee met het aantal geprognoseerde leerlingen. In de meerjarenprognose is het aantal fte's voor Bestuur/Management en het Onderwijsondersteunend Personeel voornamelijk gelijk gebleven. Bij dalende leerlingaantallen de komende jaren zal ook voor deze functiecategorieën een reductie van het aantal fte's nodig zijn. Het aantal leerlingen zal op termijn verder gaan dalen. De daling van de instroom is al begonnen in het schooljaar 2016-2017.

Balans 2016-2019

Balans	2016	2017	2018	2019
<i>Vaste Activa</i>				
Materiele VA	4.611.987	4.837.000	4.566.000	4.312.000
<i>Totaal Vaste Activa</i>	4.611.987	4.837.000	4.566.000	4.312.000
Vorderingen	114.407	279.000	279.000	279.000
Liquide middelen	6.650.262	6.168.000	6.065.000	5.916.000
<i>Totaal Vlottende activa</i>	6.764.668	6.447.000	6.344.000	6.195.000
<i>Totaal Activa</i>	11.376.656	11.284.000	10.910.000	10.507.000
<i>Passiva</i>				
<i>Eigen Vermogen</i>				
Algemene Reserve	6.689.173	6.870.000	6.684.000	6.415.000
Bestemmingsreserve publiek	90.000	75.000	20.000	-
<i>Voorzieningen</i>	579.900	666.000	766.000	766.000
<i>Langlopende schulden</i>	420.000	390.000	360.000	330.000
<i>Kortlopende schulden</i>	3.597.582	3.283.000	3.080.000	2.996.000
<i>Totaal Passiva</i>	11.376.656	11.284.000	10.910.000	10.507.000

Balansratio's	2016	2017	2018	2019
Weerstandvermogen	34,6%	37,3%	37,8%	37,0%
Solvabiliteit	64,7%	67,3%	68,5%	68,3%
Current Ratio	1,88	1,96	2,06	2,07
Rentabiliteit	4,77%	0,89%	-1,36%	-1,67%

Winkler Prins is een financieel gezonde school. De ratio's liggen binnen de bandbreedtes of licht boven de bovengrens (current ratio). Vanaf 2009 is het financieel beleid gericht geweest op een sluitende begroting, waarbij vanaf 2012 een positief saldo van 1% gebudgetteerd wordt. Dit is ook het uitgangspunt voor de komende jaren.

In 2017 zal worden geïnvesteerd in de aankoop van de huisvesting van Time Out. Deze aankoop en verbouwingsinvestering is boven de gemaximeerde investeringsbedrag. Voor de komende jaren zijn de investeringsbedragen weer gemaximaliseerd tot € 585.000.

Winkler Prins is blijvend in gesprek met de gemeente Veendam over nieuwbouw en herhuisvesting, waarbij de uitbreiding van het vmbo-huis, een brugjaargebouw en revitalisatie van de Raadsgildenlaan 1, input voor de gesprekken zijn. Medio 2016 is door de gemeente Veendam hiervoor budget vrijgemaakt. Winkler Prins heeft aangegeven aanvullend te willen investeren in de nieuwbouw en revitalisering, m.n. op het gebied van duurzaamheid. Eventuele investeringen, overige lasten en desinvesteringen door Winkler Prins die betrekking hebben op nieuwbouw zijn niet meegenomen in de meerjarenbegroting.

De voorziening betreft een voorziening ter dekking van de verwachte uitgaven voor gratificaties van personeel dat 25 en/of 40 jaar in overheidsdienst is en een voorziening in het kader van de levensfasebewust personeelsbeleid (2016). Het betreft het saldo van de niet opgenomen toegekende flexibele in te zetten verlofuren. Er is momenteel geen reorganisatievoorziening.

De langlopende lening betreft een lening ten behoeve van de financiering van in het vmbo-huis. De rentevoet is 0%. Hierop wordt jaarlijks € 30.000 afgelost. De kortlopende schulden zullen gaan dalen als gevolg van een dalend saldo 'Vooruit ontvangen investeringsubsidies'.

Staat van baten en lasten 2016-2019

Staat van baten & lasten	2016	2017	2018	2019
<i>Baten</i>				
Rijksbijdragen	18.878.434	18.028.000	17.248.000	16.840.000
Overige overheidsbijdragen en subsidies	20.696	15.000	15.000	15.000
Overige baten	637.176	546.000	437.000	418.000
Totaal baten	19.536.306	18.589.000	17.700.000	17.273.000
<i>Lasten</i>				
Personeelslasten	14.738.398	14.664.000	14.052.000	13.679.000
Afschrijvingslasten	842.973	844.000	856.000	839.000
Huisvestingslasten	848.632	898.000	898.000	898.000
Overige lasten	2.238.990	2.062.000	2.184.000	2.194.000
Totaal Lasten	18.668.992	18.468.000	17.990.000	17.610.000
Saldo baten en lasten	867.314	121.000	-290.000	-337.000
Saldo financiële bedrijfsvoering	64.765	45.000	49.000	48.000
Totaal resultaat	932.079	166.000	-241.000	-289.000

Het aantal leerlingen is de basis voor de baten. Hoewel er m.i.v. schooljaar 2015-2016 geen lwoo-indicaties worden uitgegeven binnen ons samenwerkingsverband, blijft voor de periode 2016-2018 de vergoeding voor de lwoo-leerlingen voor onze school gelijk aan het niveau 1-10-2014. Vanaf 2018 zal er een nieuwe landelijke verevening van de lwoo/pro-middelen worden vastgesteld door de staatsecretaris van onderwijs. De verwachting is dat de inkomsten voor onze school dan sterk zullen afnemen, mede ook als gevolg van een sterk dalend aandeel lwoo/pro-leerlingen in de komende jaren. In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een lagere bekostiging voor lwoo met ingang van 2018 en een lagere instroom van het aantal pro-leerlingen.

Het aantal fte's is de basis voor de loonkosten, waarbij we rekening houden met een autonome loonstijging. De verwachte afschrijvingslast is de resultante van de vaste afschrijvingslasten tezamen met de afschrijvingslasten van toekomstige investeringen. In de overige lasten is rekening gehouden met de kosten van de uitbreiding naar meerdere leerjaren van de digitalisering van het onderwijs.

Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controle systeem

Ieder jaar wordt een begroting voor het kalenderjaar en een meerjarenbegroting opgesteld. Op basis van zowel interne als externe gegevens worden de baten en lasten ingeschat. Externe gegevens komen onder andere vanuit de overheid, VO-raad en basisscholen. Interne gegevens zijn de verwachte marktaandeelen (instroom) van de basisscholen, door- en uitstroombegrotingen en overige aspecten die significante mutaties tot gevolg kunnen hebben.

Periodiek worden uitputtingsrapportages opgesteld en naar de diverse budgethouders gezonden. Op deze wijze behouden zij het overzicht over de bestedingen ten opzichte van het budget. Deze rapportages worden periodiek, indien daar aanleiding toe is, besproken in de diverse werkoverleggen.

Twee keer per jaar wordt een Eindejaarsverwachting opgesteld, in mei en in oktober. Deze rapportages geven inzicht in de te verwachten baten en kosten van het betreffende begrotingsjaar. Ook worden in deze rapportages de verschillen tussen de begroting en verwachting nader verklaard. Deze rapportages worden besproken met het MT, de MR en de Bestuurscommissie.

Strategische risicoanalyse

In 2016 is wederom onderzoek gedaan naar het risicoprofiel van de school. Er zijn interviews gehouden met de deelschooldirectie, de centrale directie, staffunctionarissen en leden van de MR. Deze interviews hebben inzicht gegeven in de belangrijkste risico's die Winkler Prins potentieel loopt. Deze risico's zijn vervolgens in een gezamenlijke bijeenkomst met de genoemde groep geprioriteerd.

Minimaal één keer per jaar worden de risico's, voortvloeiend uit de strategische risicoanalyse, beoordeeld in hoeverre dit risico is toe- of afgenomen en de consequenties daarop op het benodigd weerstandsvermogen.

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

We willen met een strategische risicoanalyse (risicomanagement) aan de buitenwereld laten zien dat we onze organisatie in control hebben en dat wij goed zicht hebben op toekomstige ontwikkelingen en mogelijke risico's die deze ontwikkelingen met zich meebrengen.

Risicomanagement is geen doel op zich maar een middel dat ons helpt in het verwezenlijken van de doelstellingen uit ons meerjarenbeleid. Risicomanagement is daarom ook niet een louter financiële exercitie maar een schoolbreed aandachtspunt dat betrokkenheid vereist vanuit alle onderdelen van de school.

Daarnaast biedt risicomanagement de mogelijkheid een onderbouwing van het weerstandsvermogen te geven. Het weerstandsvermogen dient te worden aangehouden om potentiële risico's te kunnen afdekken en om toekomstige activiteiten te financieren.

De belangrijkste risico's

De genoemde risico's zijn gegroepeerd naar thema's en staan hieronder beschreven met daarachter tussen haakjes de plaats op de prioriteitenlijst van alle risico's. Daarbij geldt voor het cijfer 1 de hoogste prioriteit en voor cijfer 52 de laagste prioriteit.

Krimp

Winkler Prins bevindt zich in een regio die te maken heeft met krimp van de bevolking. Deze krimp is van invloed op het leerlingaantal van Winkler Prins. Bij de start van het schooljaar 2016-2017 nam het leerlingaantal voor het eerst af. De komende jaren daalt het leerlingaantal in Veendam verder als gevolg van deze demografische ontwikkelingen (-20 % in 2026). Bij dit thema wordt een aantal risico's genoemd:

- Minder leerlingen betekent minder inkomsten terwijl de vaste lasten niet altijd gelijke tred kunnen houden (1)
- Natuurlijk verloop onder medewerkers houdt geen gelijke tred met het dalende leerlingaantal (2)
- Een dalend aantal leerlingen kan betekenen dat het brede onderwijsaanbod niet in stand gehouden kan worden (4)
- Het aanbod van gekwalificeerde medewerkers wordt kleiner (16).

ICT

Bij het thema ICT zijn verschillende soorten risico's in beeld gebracht. Deze risico's zijn onder te verdelen in de 'harde' ICT risico's en 'zachte' ICT risico's. Aan de harde kant:

- Door externe ontwikkelingen kunnen digitale systemen geheel of gedeeltelijk niet beschikbaar komen waardoor het onderwijsleerproces achterstand kan oplopen en het secundaire proces kan stilvallen (6)
- De afdeling ICT is kwalitatief en kwantitatief onvoldoende bezet en ingespeeld om de ontwikkelingen bij te houden (10)
- Vanwege snelle technologische ontwikkelingen verouderen digitale systemen snel (11)
- Beveiliging en beheer van data zijn onvoldoende geregeld waardoor datalekken mogelijk worden en privacy niet geborgd wordt (18)
- Door te langzame digitaliseringstrajecten van administratieve processen blijven taken arbeidsintensief (48)

Aan de zachte kant van ICT:

- Door gebrek aan doorontwikkelde digitale content zal de digitale interesse van docenten in de hogere leerjaren stagneren (14)
- Medewerkers zijn onvoldoende toegerust om ICT in te zetten bij het onderwijsleerproces (20)
- (Omgaan met) sociale media hebben een negatieve impact op het imago van Winkler Prins (21)
- Het verwachte resultaat van digitalisering van het onderwijsaanbod zal tegenvallen waardoor Winkler Prins extra kosten zal moeten maken voor de aanschaf van traditionele lesmethoden (26)
- Door digitalisering van het onderwijsaanbod verslechtert het eindniveau van de leerling en daardoor de examenresultaten (35).

Werkdruk

In diverse rapportages, zowel intern als extern, wordt werkdruk in het onderwijs steeds genoemd als een belangrijk thema. Ook in onze risicoanalyse komt werkdruk een aantal keren naar voren:

- Werkdruk heeft een negatieve impact op de prestaties van medewerkers met als mogelijk gevolg een hoger ziekteverzuim (8)
- Door te grote klassen krijgen leerlingen niet de benodigde aandacht met als mogelijk gevolg lagere kwaliteit, fysieke en sociale veiligheid (9)
- Als gevolg van het ontbreken van strategisch personeelsbeleid is er een onevenwichtige personeelsopbouw (12)
- Te veel nadruk op onderwijsontwikkeling heeft een negatieve invloed op de onderwijsresultaten wat weer zorgt voor onrust en werkdruk (15)
- Vanwege krimp en toenemende complexiteit is de dienstverlening van het OOP alleen op peil te houden met relatief extra middelen (24)
- Door werkdruk is er onvoldoende tijd voor scholing en lopen medewerkers een kennisachterstand op (29)
- Door de invoering van de nieuwe managementstructuur is het MT onvoldoende gefaciliteerd voor haar taken (46).

Passend Onderwijs

Sinds enige jaren hebben VO-scholen de zorgplicht voor alle aangemelde leerlingen. Binnen het SWV zijn scholen verplicht te zorgen voor een dekkend netwerk van passend onderwijs. Bij dit thema worden de volgende risico's naar voren gebracht:

- Als gevolg van meer leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoefte verhoogt de werkdruk en krijgen leerlingen niet de aandacht die zij nodig hebben (3)
- De verevening van de LWOO/Pro-middelen (aangekondigd per 2018, waarschijnlijk pas in 2019 ingevoerd) heeft een negatieve invloed op de inkomsten van Winkler Prins (7)
- Het huidige personeelsbestand is onvoldoende toegerust op de visie van passend onderwijs (44).

Huisvesting

In 2017 zal een start worden gemaakt met de uitvoering van de nieuwbouw en revitalisering van de hoofdlocatie. De gemeente zal de kosten voor deze huisvesting grotendeels dragen. We willen zelf ook investeren in extra faciliteiten, m.n. ten behoeve van duurzaamheid. De gebouwgebonden inrichting en inventaris zijn altijd voor rekening van de school. Dit alles zal veel kosten met zich meebrengen maar onze financiële reserve is in de afgelopen jaren voor een belangrijk deel opgebouwd om deze lasten te kunnen dragen. Het betreft dus een voorzien risico dat reeds is afgedekt door de opbouw van ons vermogen de afgelopen jaren. De volgende risico's zijn hierbij in beeld gebracht:

- Indien leerlingen voor lessen LO moeten reizen naar sportvoorzieningen buiten de school betekent dat een onveilige situatie (5)
- Indien de nieuwbouw te veel op de krimp wordt gebouwd bestaat het gevaar van te kleine gebouwen (13)
- De gemeente steekt te weinig geld in de huisvesting waardoor de school meer besteedt dan nodig is en inteert op haar eigen vermogen (23 + 27)
- Door het niet of te laat betrekken van de juiste mensen bij het bouwproces krijgen we niet de gewenste huisvesting en raken medewerkers gedemotiveerd (25)
- Door uitstel van de nieuwe huisvesting kunnen de kosten voor Winkler Prins oplopen (42)
- Aardbevingen als gevolg van winning van grondstoffen kunnen fysieke onveiligheid met zich meebrengen (49).

In onderstaand overzicht wordt per risico aangegeven op welke wijze de in kaart gebrachte risico's het beste beheerst kunnen worden.

Risico	Beheersingsmaatregelen
Krimp	<ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijke samenwerking Platform schoolbesturen V(S)O-MBO provincie Groningen • Opzetten strategische personeelsplanning • Deelname werkgroep VO-raad Krimp & Ontgroening • Flexibilisering deel personeelsformatie • Profilering kwaliteiten Winkler Prins in de regio met als doel hoger marktaandeel • Onderzoek naar kansen op shared services voor OOP
ICT	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren masterplan ICT 2016 • Digitalisering van werkprocessen verder uitwerken • Blijven investeren in scholing medewerkers • Blended learning blijft het uitgangspunt zolang de leerstof nog niet adequaat gedigitaliseerd is
Werkdruk	<ul style="list-style-type: none"> • Opzetten strategische personeelsplanning • Opstellen transitieplan met als doel werkdrukverlaging • Onderzoek naar kansen op shared services voor OOP
Passend onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> • Opzetten en continueren diverse arrangementen voor leerlingen • Continueren landelijke lobby t.b.v. de verevening LWOO/PRO middelen • Blijven investeren in professionalisering medewerkers middels leergang Passend Onderwijs
Huisvesting	<ul style="list-style-type: none"> • Inzetten op realisatie sportvoorzieningen bij nieuwbouw • Inzetten op passende ruimten bij nieuwbouw • Investerings Winkler Prins t.b.v. huisvesting moeten proportioneel zijn en bijdragen aan lagere exploitatielast • Tijdig betrekken gebruikers bij diverse fasen bouwproces

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is het eigen vermogen uitgedrukt in een percentage van alle baten in een jaar, inclusief de financiële baten en exclusief de buitengewone baten. Het Eigen Vermogen van onze school bestaat uit een Algemene Reserve en een Bestemmingsreserve. Deze Reserves zijn vooral bedoeld voor het afdekken van (toekomstige) risico's in de financiële bedrijfsvoering en als financieringsbron voor nieuwe activiteiten en investeringen.

Vanuit het ministerie wordt een bandbreedte voor het weerstandsvermogen voorgeschreven van 10% - 40%. Uit de Jaarrekening 2016 blijkt dat het weerstandsvermogen van Winkler Prins 34,6% is. Dit percentage past goed binnen de bandbreedte.

Vervolgens is wel de vraag aan de orde hoe dit weerstandsvermogen zich verhoudt tot de (financiële) risico's die in de risicoanalyse naar voren zijn gekomen.

Hiertoe is een rekenmodel ontwikkeld waarin de in kaart gebrachte risico's zijn onderbouwd met gebeurtenissen die zich kunnen voordoen. Aan deze gebeurtenissen zijn bedragen gekoppeld en de kans (in een percentage) dat de gebeurtenis zich daadwerkelijk voordoet. Deze systematiek leidt tot een totaalbedrag per risico. Alle totaalbedragen van alle risico's bij elkaar opgeteld zijn de inschatting van het benodigde weerstandsvermogen in geld. Op basis van dit model zouden alle geschetste risico's en toekomstige investeringen een

weerstandvermogen vereisen van 24%. Het huidige weerstandvermogen van 34,6% ligt hoger. Op basis van de ruimte in de bandbreedte van het ministerie (10% - 40%) en het gegeven dat er naast het afdekken van risico's en toekomstige investeringen altijd een financiële reserve moet zijn, wordt het huidige weerstandvermogen als passend beschouwd.

Rapportage toezichthoudend orgaan

Winkler Prins is onderdeel van de gemeente Veendam en wordt bestuurd door een bestuurscommissie ex. Artikel 83 van de Gemeentewet. Voor de rapportage van de Bestuurscommissie wordt verwezen naar hoofdstuk 2.1.

Bijlage 1: Geprogrammeerde onderwijstijd 2015-2016

Leerjaar	VWO	HAVO	MAVO	Kader/basis	Pro	Time Out
1	1.072	1.072	1.072	1.072	1.071	1.067
2	1.044	1.045	1.045	1.045	1.071	1.067
3	1.095	1.087	1.075	1.085	1.071	1.067
4	1.019	1.048	733	710	1.071	1.067
5	1.041	706			1.071	
6	757				1.071	
Totaal	6.028	4.958	3.925	3.912	6.426	4.268
norm	5.700	4.700	3.700	3.700	6.000	3.700
te veel/ te weinig	328	258	225	212	426	568
te veel/ te weinig	5,8%	5,5%	6,1%	5,7%	7,1%	15,4%

Gerealiseerde onderwijstijd 2015-2016

Leerjaar	VWO	HAVO	MAVO	Kader/basis	Pro	Time Out	Totaal
1	1.025	1.033	1.019	1.010	1.046	1.044	6.177
2	1.026	1.006	984	997	1.053	1.044	6.110
3	1.055	1.071	1.012	1.010	1.048	1.044	6.240
4	956	984	715	701	1.029	1.044	5.429
5	962	662			1.024		2.648
6	727				1.029		1.756
Totaal	5.751	4.756	3.730	3.718	6.229	4.176	28.360
norm	570	4.700	3.700	3.700	6.000	3.700	27.500
te veel/ te weinig	51	56	30	18	229	476	860
te veel/ te weinig	0,9%	1,2%	0,8%	0,5%	3,8%	12,9%	3,1%

Bijlage 2: Overzicht realisatie doelstelling in 2016

1. Uitdagend onderwijs		
Doelen	Prestatie-indicator 2016	Realisatie doelstelling 2016
Goede prestaties op alle terreinen	<ul style="list-style-type: none"> Gemiddelde eindexamencijfers Nederlands, Engels en wiskunde: 0,2 punt hoger t.o.v. 2010 	<ul style="list-style-type: none"> Niet gerealiseerd: +0,10 t.o.v. 2010 <ul style="list-style-type: none"> 2010: 6,39 2016: 6,49
	<ul style="list-style-type: none"> Het gemiddeld eindexamencijfer voor alle vakken is ten minste het landelijke gemiddelde 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd <ul style="list-style-type: none"> Gem. eindexamencijfer: 6,5 Landelijk gemiddelde: 6,5
	<ul style="list-style-type: none"> Hoger percentage leerlingen dat kiest voor techniek/N-profiel: <ul style="list-style-type: none"> Vmbo-basis/kader: 35% Vmbo-mavo/gemengd: 35% Havo/vwo: 40% 	<ul style="list-style-type: none"> Deels gerealiseerd: <ul style="list-style-type: none"> Vmbo-basis/kader: 47% Vmbo-mavo/gemengd: 26% Havo/vwo: 46%
Kansen ontdekken/ ontplooiën talenten	<ul style="list-style-type: none"> Een breed aanbod van vakken blijft het uitgangspunt 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> Iedere deelschool werkt ten minste twee keer per jaar projectmatig 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> Ten minste vijf schoolbrede activiteiten 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
Systematisch opbrengstgericht werken	<ul style="list-style-type: none"> RTTI geldt als uitgangspunt voor lesopbouw en toetsanalyse: <ul style="list-style-type: none"> In leerjaar 1 t/m 4 van elke deelschool gebruikt elke sectie ten minste drie toetsen gebaseerd op de RTTI-methode 	<ul style="list-style-type: none"> Deels gerealiseerd (leerjaar 1 t/m 3)
	<ul style="list-style-type: none"> De informatie van het Managementvenster (Scholen op de kaart), MMP en Libelle is een vast onderdeel van het deelschool- en/of sectieoverleg en het individuele overleg 	<ul style="list-style-type: none"> Traject loopt
	<ul style="list-style-type: none"> Feedback van leerlingen is onderdeel van de evaluatie van toets- en examenresultaten 	<ul style="list-style-type: none"> Traject loopt
	<ul style="list-style-type: none"> Leerlingen beschrijven aan het begin van het schooljaar hun ambitie en verwachtingen voor het komend schooljaar 	<ul style="list-style-type: none"> Deels gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> Leerlingen evalueren aan het einde van het schooljaar het resultaat van hun ambitie en verwachtingen 	<ul style="list-style-type: none"> Deels gerealiseerd

Zorgvuldig omgaan met verschillen leerlingen	<ul style="list-style-type: none"> • Docenten houden tijdens hun lessen aantoonbaar rekening met verschillen tussen leerlingen op het gebied van: <ul style="list-style-type: none"> • Tempo • Niveau • Leerstijl • Sociaal-emotionele omstandigheden 	• Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> • Inzet iPads voor differentiatie en activerende werkvormen 	• Gerealiseerd
Er heerst een ambitieuze leercultuur	<ul style="list-style-type: none"> • Verdere ontwikkeling Mavo-Plus route 	• Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> • Slagingspercentages behoren bij de landelijk bovenste 25% 	• Deels gerealiseerd
Samenwerken met vervolgoedingen, instanties en bedrijfsleven	<ul style="list-style-type: none"> • Elke deelschool onderhoudt contacten met: <ul style="list-style-type: none"> • de vervolgoedingen • het bedrijfsleven en • welzijnsinstellingen 	• Gerealiseerd
Uitdagende buitenschoolse activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • We bieden een rijk palet aan activiteiten buiten het lesrooster om: <ul style="list-style-type: none"> • Ten minste vijf schoolbrede activiteiten • Ten minste twee activiteiten per deelschool 	• Gerealiseerd
Praktische invulling aan ouderparticipatie	<ul style="list-style-type: none"> • Deelname aan oudercontactavonden: ten minste 75% 	• Gedeeltelijk gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> • Continuering klankbordgroep ouders praktijkschool 	• Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> • Start klankbordgroepen overige deelscholen/locaties 	• In ontwikkeling
	<ul style="list-style-type: none"> • Actieve oudergeleding MR 	• Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> • Actieve ouderraad 	• Gerealiseerd

2. Passend onderwijs		
Doelen	Prestatie-indicator 2016	Realisatie doelstelling 2016
Formuleren ondersteuningsprofiel	• Het schoolondersteuningsprofiel van de school wordt geactualiseerd	• Gerealiseerd
	• Het schoolbrede ondersteuningsplan wordt geactualiseerd	• Gerealiseerd
	• Het deelschool ondersteuningsplan wordt beschreven	• Niet gerealiseerd
Aangemelde leerlingen een passende plaats bieden, binnen onze school of binnen SWV	• Alle (aangemelde) leerlingen van onze school hebben een passende onderwijsplek binnen ons samenwerkingsverband binnen maximaal tien weken	• Gerealiseerd
Uitgaan van mogelijkheden/hulpvragen leerlingen	• We ontwikkelen een samenhangende systematiek voor het in beeld brengen van de mogelijkheden en hulpvragen van leerlingen	• Gerealiseerd
Inzetten ondersteuningsstructuur voor succesvolle schoolloopbaan leerlingen	• Het niveau van basisondersteuning wordt verhoogd t.o.v. de nulmeting in 2012	• Gerealiseerd
	• Onderzoek naar opzetten van Zomerschool t.b.v. het terugdringen van zittenblijven	• Gerealiseerd
Scholing medewerkers omgaan met verschillen	• Continuering Leergang Docent Passend Onderwijs	• Gerealiseerd
Realiseren dekkend ondersteuningsaanbod SWV	• Ondersteuningsplan Samenwerkingsverband Groningen Ommelanden 20.02	• Gerealiseerd
	• Onderzoek naar opzetten trajectbegeleiding leerlingen RENN4 op Winkler Prins	• Gerealiseerd
VSV is niet hoger dan 2%	• Het aantal voortijdig schoolverlaters (VSV) is lager dan 2%	• Gerealiseerd
Rol voor leerlingen bij begeleiding van leerlingen	• Elke deelschool ontwikkelt een pilot	• Deels gerealiseerd

3. Aansluiten op vervolgonderwijs en arbeidsmarkt		
Doelen	Prestatie-indicator 2016	Realisatie doelstelling 2016
Realiseren effectieve aansluiting vervolgonderwijs	<ul style="list-style-type: none"> Alle leerlingen bovenbouw hebben jaarlijks ten minste twee contactmomenten met het vervolgonderwijs 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
Realiseren effectieve aansluitingstrajecten beroepenveld	<ul style="list-style-type: none"> 50% van de leerlingen van het Praktijkonderwijs vindt een passende plek op de arbeidsmarkt 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
Aanbieden beroepsstages ter ondersteuning LOB	<ul style="list-style-type: none"> We bieden beroepsstages aan: <ul style="list-style-type: none"> Leerlingen bovenbouw van het Praktijkonderwijs: minimaal 500 uur Leerlingen vmbo basis & kader minimaal 36 uur 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd Gerealiseerd
Volgen prestaties leerlingen bij vervolgonderwijs	<ul style="list-style-type: none"> Alle leerlingen die de school hebben verlaten, worden minimaal nog één jaar gevolgd in het vervolgonderwijs 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
LOB-ers scholen zich bij nieuwste ontwikkelingen	<ul style="list-style-type: none"> De loopbaanbegeleiders: <ul style="list-style-type: none"> houden jaarlijks hun deskundigheid op peil maken deel uit van een (regionaal) netwerk 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
Oriëntatie mw-ers vervolgonderwijs/ beroepenveld	<ul style="list-style-type: none"> Docenten hebben een rol bij: <ul style="list-style-type: none"> Praktische sectororiëntatie (PSO) Bezoeken aan het vervolgonderwijs Bezoeken aan bedrijven 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> Docenten stellen zich jaarlijks op de hoogte van de laatste ontwikkelingen in het vervolgonderwijs en het beroepenveld, voor zover passend bij hun vak en sector 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd

4. Informatie, communicatie en technologie		
Doelen	Prestatie-indicator 2016	Realisatie doelstelling 2016
Digitalisering vast onderdeel onderwijsaanbod	<ul style="list-style-type: none"> Schoolbreed vindt bij ten minste 50% van de vakken digitalisering van het onderwijsaanbod plaats 75% van de docenten en leerlingen gebruiken de methodegebonden digitale leermiddelen 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd Gerealiseerd
Mediawijsheid maakt deel uit van het onderwijsaanbod	<ul style="list-style-type: none"> ICT-onderwijsaanbod in de vorm van workshops en lessen Nieuw beleid ICT en gebruik sociale media Voorlichtingsactiviteiten mediawijsheid 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd Gerealiseerd Gerealiseerd
Mw. en I.I. hebben kennis en vaardigheden om gebruik te maken van de technologische mogelijkheden	<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkeling en invoering Leergang ICT 	<ul style="list-style-type: none"> In ontwikkeling
	<ul style="list-style-type: none"> Cursusaanbod gebruik iPad 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd

Aansluiten leermiddelen bij technologische ontwikkelingen	<ul style="list-style-type: none"> • Integratie iPads in het onderwijsleerproces 	• Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> • Doorontwikkeling lesmateriaal van folio naar digitaal 	• Gerealiseerd
Inzet technologische ontwikkeling bij communicatie	<ul style="list-style-type: none"> • Uitbouw/continuering communicatie via: <ul style="list-style-type: none"> • Website • E-mailadressen • Mobiele nummers • Magister • Twitter • Facebook • Mijn Winkler Prins 	• Gerealiseerd
Bijhouden ontwikkeling van leerlingen via digitale LVS	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingvolgsystemen worden door alle medewerkers gebruikt voor het consulteren en aanvullen van leerlinggegevens. 	• Gerealiseerd
Adm. processen verlopen waar mogelijk digitaal	<ul style="list-style-type: none"> • Berichtgeving aan ouders, leerlingen, medewerkers wordt ten minste 75% digitaal verstuurd • Ten minste twee administratieve processen worden gedigitaliseerd 	• Gerealiseerd
De ICT-infrastructuur inrichten ter benutting nieuwe mogelijkheden	<ul style="list-style-type: none"> • Visieontwikkeling ICT-infrastructuur en -organisatie 	• Gerealiseerd: visiedocument ICT in 2016 vastgesteld.
	<ul style="list-style-type: none"> • Opslag en beheer van persoonlijke en gedeelde bestanden is mogelijk: <ul style="list-style-type: none"> • in de schoolfysieke omgeving • in de cloud (via Office 365 - Onedrive) 	• Wordt onderdeel van de uitwerking van het visiedocument ICT

5. In de maatschappij en in de wereld

Doelen	Prestatie-indicator 2016	Realisatie doelstelling 2016
Masta onderdeel van curriculum alle leerlingen	<ul style="list-style-type: none"> • Alle leerlingen hebben aan het einde van hun schoolloopbaan een maatschappelijke stage van ten minste 30 uren gerealiseerd 	• Gerealiseerd
Samenwerken bedrijven/maatsch. organisaties	<ul style="list-style-type: none"> • Notitie burgerschapskunde wordt ontwikkeld 	• Niet gerealiseerd
Contacten/samenwerken partners in het buitenland	<ul style="list-style-type: none"> • Bestaande trajecten worden gecontinueerd en uitbreiding wordt onderzocht 	• Gerealiseerd
Participatie relevante netwerken en kenniskringen	<ul style="list-style-type: none"> • Bestaande netwerken worden gecontinueerd en waar mogelijk uitgebreid 	• Gerealiseerd
Verkennen mogelijkheden invoering MTO	<ul style="list-style-type: none"> • Diverse meertalige activiteiten: <ul style="list-style-type: none"> • Taaldorp • Internationaliseringsactiviteiten 	• Gerealiseerd

6. Duurzaamheid		
Doelen	Prestatie-indicator 2016	Realisatie doelstelling 2016
Actieve bijdrage fysieke duurzame samenleving	<ul style="list-style-type: none"> • We voldoen voor 80% aan de eisen van de Gezonde schoolkantine 2015 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> • Van de investeringsbegroting wordt € 50.000 ingezet t.b.v. duurzaamheid 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> • Het verbruik van energie wordt met 3% verlaagd t.o.v. 2014 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> • Plan van aanpak afvalscheiding 	<ul style="list-style-type: none"> • Niet gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> • Beperken papierstroom d.m.v. <ul style="list-style-type: none"> • Nieuwe kopieerpark • Papierloos vergaderen 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd • Niet gerealiseerd
Actieve bijdrage sociaal duurzame samenleving	<ul style="list-style-type: none"> • We continueren de maatschappelijke stage 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> • Sociale veiligheid is een vast onderdeel van: <ul style="list-style-type: none"> • het deelschooloverleg • het werkoverleg van de diensten • het mentoraatsprogramma 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd
Investeren in mensen en aandacht voor persoonlijke ontwikkeling en omstandigheden	<ul style="list-style-type: none"> • Medewerkers scoren gemiddeld op het aspect persoonlijke ontwikkeling algemeen ten minste 7,0 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> • Iedere medewerker voert jaarlijks minimaal één formeel gesprek 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> • Met iedere medewerker is in 2015 of 2016 een functioneringsgesprek gevoerd 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> • We stimuleren bij medewerkers de mogelijkheid tot: <ul style="list-style-type: none"> • individuele scholing • persoonlijke ontwikkeltrajecten • intervisie • coaching • hulpverlening 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd
Schoolleiders werken vanuit de principes van duurzaam leiderschap	<ul style="list-style-type: none"> • Duurzaam leiderschap is onderdeel van de scholing van schoolleiders 	<ul style="list-style-type: none"> • Niet gerealiseerd
7. Excellent werkgeverschap		
Doelen	Prestatie-indicator 2016	Realisatie doelstelling 2016
Medewerkers werken graag op Winkler Prins	<ul style="list-style-type: none"> • Medewerkers geven het aspect algemene tevredenheid (MTO) gemiddeld een 7,5 of hoger 	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene tevredenheid najaar 2016: 8,4

Docenten scholen en onderhouden systematisch hun bekwaamheden en beschikken over een actueel bekwaamheidsdossier. 50% van de docenten is geregistreerd in het lerarenregister	<ul style="list-style-type: none"> Opstellen plan van aanpak lerarenregister 	<ul style="list-style-type: none"> Niet gerealiseerd
Geldende bekwaamheidseisen voor schoolleiders	<ul style="list-style-type: none"> Het beroepsprofiel schoolleiders voortgezet onderwijs wordt onderdeel van de scholing van schoolleiders. 	<ul style="list-style-type: none"> Niet gerealiseerd
Realiseren optimale functiemix	<ul style="list-style-type: none"> We voldoen aan de landelijke criteria functiemix 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
Professionele ruimte wordt vergroot	<ul style="list-style-type: none"> Binnen elke deelschool wordt het concept 'Professionele ruimte' besproken 	<ul style="list-style-type: none"> Niet gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> Binnen elke deelschool wordt ten minste één initiatief ter vergroting van de professionele ruimte uitgewerkt. 	<ul style="list-style-type: none"> Niet gerealiseerd
Medewerkers sturen eigen loopbaanontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> Loopbaanontwikkeling van medewerkers is een vast onderdeel van de gesprekkencyclus 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
Medewerkers sturen ontwikkeling competenties en professionalisering en school ondersteunt daarbij	<ul style="list-style-type: none"> Het gebruik van lerarenbeurzen wordt gestimuleerd 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> Een vast onderdeel van de gesprekkencyclus is het bespreken van competenties en professionalisering 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren gebruik instrumenten Onderwijscoöperatie 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren gebruik subsidieregeling LerarenOntwikkelfonds 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
Intervisie, lesbezoeken en collegiale consultatie zijn onderdeel van ieders functioneren.	<ul style="list-style-type: none"> Iedere medewerker brengt bij het functioneringsgesprek een uitwerking mee van ten minste twee van de volgende onderdelen: <ul style="list-style-type: none"> een collegiale consultatie een intervisie een leerlingenquête competentiewijzer verslag lesbezoek van een collega klanttevredenheidsonderzoek (OOP). 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd

Voorwaarden

1. Organisatiestructuur		
Doelen	Prestatie-indicator 2016	Realisatie doelstelling 2016
Team deelschool/dienst neemt verantwoordelijkheid voor het realiseren van de doelen	<ul style="list-style-type: none"> Deelscholen/diensten: adopteren strategische doelen via de adoptiematrix . werken de geadopteerde doelen uit in een jaarplan voor 1-2-2016 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
Optimalisatie secundaire processen	<ul style="list-style-type: none"> Ten minste twee bestaande administratieve processen worden gedigitaliseerd 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
Deelschool/dienst beschrijven eigen profiel	<ul style="list-style-type: none"> Iedere deelschool/dienst presenteert het profiel medio 2016 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
2. Huisvesting		
Doelen	Prestatie-indicator 2016	Realisatie doelstelling 2016
Streven naar optimale huisvesting voor alle locaties	<ul style="list-style-type: none"> Realisatie budget nieuwbouw vmbo-huis 2e fase 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> Realisatie budget nieuwbouw brugjaar 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> Realisatie budget aanpassing Raadsgildenlaan 1 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
Doordecentralisatie huisvestingsgelden	<ul style="list-style-type: none"> De huisvestingsgelden komen bij het schoolbestuur 	<ul style="list-style-type: none"> Niet gerealiseerd
3. Systemen		
Doelen	Prestatie-indicator 2016	Realisatie doelstelling 2016
Werken vanuit PDCA-cyclus	<ul style="list-style-type: none"> Jaarplannen van deelscholen en diensten zijn opgebouwd aan de hand van een PDCA-format 	<ul style="list-style-type: none"> Deels gerealiseerd
Voldoen aan normen voor het basisarrangement	<ul style="list-style-type: none"> Iedere deelschool behoudt het basisarrangement 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
We werken opbrengstgericht	<ul style="list-style-type: none"> RTTI geldt als uitgangspunt voor lesopbouw en toetsanalyse: <ul style="list-style-type: none"> In leerjaar 1 t/m 4 van elke deelschool gebruikt elke sectie ten minste drie toetsen gebaseerd op de RTTI-methode 	<ul style="list-style-type: none"> Deels gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> De informatie van het Managementvenster (Scholen op de kaart), MMP en Libelle is een vast onderdeel van het deelschool- en/of sectieoverleg en het individuele overleg 	<ul style="list-style-type: none"> Deels gerealiseerd

Transparante communicatie over school	<ul style="list-style-type: none"> • Voortdurende communicatie en actualisatie over school, beleid en opbrengsten via: <ul style="list-style-type: none"> • Scholen op de kaart • Mijn Winkler Prins • Website Winkler Prins • (Sociale) media • Medewerkersbijeenkomsten • Deelschool/dienstenoverleg • MR, BC, OR, LR 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd
Kwaliteitsverbetering door intervisie/feedback externen	<ul style="list-style-type: none"> • Elke deelschool heeft of start een externe collegiale visitatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd

4. Invloeden van buitenaf

Doelen	Prestatie-indicator 2016	Realisatie doelstelling 2016
WP voor alle leerlingen in de regio eerste keuze	<ul style="list-style-type: none"> • Marktaandeel 2016 is ten minste 75% 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd
Onderzoeken logische en zinvolle samenwerking met andere (onderwijs) partners	<ul style="list-style-type: none"> • Continuering bestaande netwerken 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> • Participatie Bestuurlijk Platform Schoolbesturen V(S)O-MBO provincie Groningen 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd
Jaarlijks een sluitende begroting en exploitatie	<ul style="list-style-type: none"> • Sluitende begroting 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> • Positief resultaat jaarrekening 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd
Voldoen aan de normen financieel toezichtkader	<ul style="list-style-type: none"> • De balansratio's voldoen aan de normen van het financieel toezichtkader van OCW 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> • Transparante meerjarenbegroting als basis voor financieel beleid 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd

Bijlage 3: Overzicht (neven)functies bestuurders en toezichhouders

Centrale directie

Naam	Functie	Leeftijd	Datum in dienst	Start in functie	Uit dienst
Dhr. F. Vinke	Voorzitter centrale directie	58	01-06-2005	Sectordirecteur vmbo	N.v.t.
Te vermelden (neven)functies 2016:					
<ul style="list-style-type: none"> • Stichting Samenwerkingsverband Groningen Ommelanden 20.02, lid algemeen en dagelijks bestuur, • penningmeester • Stichting Vrienden van de Winkler Prins, voorzitter • Lid Raad van Toezicht Stichting Openbaar Onderwijs Marenland 					
Dhr. J. Nijborg	Lid centrale directie	65	01-08-1979	Docent	N.v.t.
Te vermelden (neven)functies 2016:					
<ul style="list-style-type: none"> • Stichting Vrienden van de Winkler Prins, Lid • Adviseur implementatie rekentoets VO Steunpunt Taal en Rekenen (tot 01-08-2016). 					

Bestuurscommissie

Naam	Commissie(s)	Benoemd	Herbenoemd	Termijn	Aftredend/ Hernoembaar
Dhr. R. Schilt, voorzitter	Remuneratie	01-06-2016	-	Eerste	2019
Te vermelden (neven)functies 2016:					
<ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter Kenniscentrum Aequor • Voorzitter Aequor Services BV, Ede • Voorzitter Aequor Fonds 					
Dhr. J.B. Rijpkema, secretaris	Remuneratie	01-06-2016	-	Eerste	2019
Te vermelden (neven)functies 2016:					
<ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter RvC SKSG te Groningen • Lid RvC woningcorporatie Stichting De Huismeesters te Groningen • Lid RvT woningcorporatie stichting Woongroep Marenland te Appingedam • Lid College van Deskundigen WatersportVerbond • Lid RvT Stichting Talent Westerveld (vanaf 1 januari 2016) 					
Mw. J. Koekkoek, penningmeester	Kwaliteit, Onderwijs & Personeel	01-10-2014	-	Eerste	2018
Te vermelden (neven)functies 2016:					
<ul style="list-style-type: none"> • Service manager, Rabobank Stad en Midden Groningen 					
Dhr. J. Cooijmans, plv. voorzitter	Huisvesting, Financiën & Formatie	01-06-2015	-	Eerste	2019
Te vermelden (neven)functies 2016:					
<ul style="list-style-type: none"> • Adviespraktijk J. Cooijmans Consulting, advisering, interim management en boardroom counseling in de publieke en private sector • Vice Voorzitter Raad van Commissarissen Elkien Wooncorporatie • Lid Raad van Toezicht ad interim Stichting Baasis, primair openbaar onderwijs in Haren en Tynaarlo • Vice Voorzitter Raad van Commissarissen Rabo Stad en Midden Groningen, • Lid Bestuur Libau (welstand en monumentenwacht provincie Drenthe en Groningen) • Bestuurslid stichting Perspectief voor Jongeren in Groningen en Drenthe tot november 2016 • Voorzitter Stichting st. Joriskerk Westerlee 					

Naam	Commissie(s)	Benoemd	Herbenoemd	Termijn	Aftredend/ Hernoembaar
Dhr. F. Disch, lid	Huisvesting, Financiën & Formatie	01-06-2015	-	Eerste	2019
Te vermelden (neven)functies 2016:					
<ul style="list-style-type: none"> • Concerndirecteur, gemeente Emmen • Lid Raad van Toezicht Stichting PrimAH 					
Dhr. D. Jeltens, lid	Huisvesting, Financiën & Formatie	01-10-2014	-	Eerste	2018
Te vermelden (neven)functies 2016:					
<ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter van Stichting Grafisch Centrum Groningen • Voorzitter van Coöperatie Waterpark Terherne 					
Dhr. F. Thomassen, lid	Kwaliteit, Onderwijs & Personeel	01-06-2015	-	Eerste	2019
Te vermelden (neven)functies 2016:					
<ul style="list-style-type: none"> • Partner BMC, senior adviseur • Lid Raad van Toezicht Stichting Rijswijkse Kinderopvang 					

Bijlage 4: Overzicht medewerkergegevens

Medewerkergegevens (peildatum 31/12)					
Aantallen medewerkers	2015	2016		2015	2016
0 t/m 24 jaar	9	8		3,6%	3,2%
25 t/m 34 jaar	53	48		21,1%	19,1%
35 t/m 44 jaar	46	47		18,3%	18,7%
45 t/m 54 jaar	61	63		24,3%	25,1%
55 t/m 59 jaar	54	48		21,5%	19,1%
60 t/m 99 jaar	28	37		11,2%	14,7%
Bepaalde tijd	51	46		20,3%	18,3%
Onbepaalde tijd	200	205		79,7%	81,7%
<i>in fte</i>					
Directie					
- vast	8	8,61		100,0%	100,0%
- tijdelijk	0	0		0,0%	0,0%
OP					
- vast	121,4	128,53		78,6%	86,5%
- tijdelijk	33,15	20,12		21,4%	13,5%
OOP					
- vast	35,33	36,45		84,3%	78,8%
- tijdelijk	6,56	9,80		15,7%	21,2%
Directie	8	8,61		3,9%	4,2%
OP	154,55	148,65		75,6%	73,0%
OOP	41,89	46,25		20,5%	22,7%
Totaal	204,44	203,52		100,0%	100,0%
<i>in fte</i>					
Man	104,35	103,73		51,0%	50,5%
Vrouw	100,09	101,78		49,0%	49,5%
gemiddelde leeftijd	45,71	46,24			

Bijlage 5: Overzicht voortijdig schoolverlaters Winkler Prins

	Onderbouw	Bovenbouw	Havo/VWO	
2012-2013				
Aantal leerlingen	931	538	419	1888
Aantal VSV	0	2	1	4
Percentage VSV	0,0%	0,4%	0,2%	0,2%
Norm behaald				
Streef behaald				
2013-2014				
Aantal leerlingen	981	553	392	1926
Aantal VSV	2	5	2	9
Percentage VSV	0,2%	0,9%	0,5%	0,5%
Norm behaald				
Streef behaald				
2014-2015				
Aantal leerlingen	986	548	397	1931
Aantal VSV	1	2	2	5
Percentage VSV	0,1%	0,4%	0,5%	0,3%
Norm behaald				
Streef behaald				

Bron: website www.vsvverkenner.nl/school.php (Zoom in op schooluitval).

Bijlage 6: Resultaten ouder- en leerlingtevredenheidsonderzoeken

Toelichting resultaten: in verband met de wijziging in de wetgeving rondom sociale veiligheid op scholen, worden scholen verplicht om vanaf het schooljaar 2015-2016 elk jaar een tevredenheidsonderzoek af te nemen onder **alle** leerlingen en ouders. Naar aanleiding van deze wijziging is voor leerlingen de vragenlijst gewijzigd. De nieuwe vragenlijst bevat zowel vragen voor de indicator *Tevredenheid leerlingen* als voor de indicator *Schoolklimaat en Veiligheid*. De school voldoet zo aan de inspanningsverplichting zoals gesteld door de Wet sociale veiligheid op scholen.

RAADSGILDENLAAN 1			
OUDERS 7,3		LEERLINGEN: 6,5	
Top 3: tevredenheid			
1. Mijn kind voelt zich veilig op school	7,9	1. Ik ben tevreden over mijn mentor	7,8
2. De sfeer op school is prettig	7,7	2. Docenten behandelen mij met respect	7,6
3. Op school gelden duidelijke regels	7,4	3. ICT op school	7,1
Top 3: verbeterpunten			
1. Hulp bij leer- of gedragsproblemen	5,9	1. Aansluiting lessen op de gebeurtenissen in het nieuws	4,8
2. School maakt leren voor mijn kind aantrekkelijk	6,0	2. Hoeveelheid ICT tijdens de lessen	5,8
3. De mening van ouders telt mee op deze school	6,7	3. Docenten houden rekening met je sterke en zwakke punten	6,0

J.G. PINKSTERSTRAAT			
OUDERS 7,3		LEERLINGEN: 6,5	
Top 3: tevredenheid			
1. Mijn kind voelt zich veilig op school	8,3	1. Docenten behandelen mij met respect	7,7
2. De sfeer op school is prettig	7,9	2. Ik ben tevreden over mijn mentor	7,5
3. De school staat goed bekend	7,9	3. Ik word door school uitgedaagd om mijn best te doen	6,9
Top 3: verbeterpunten			
1. Hulp bij leer- of gedragsproblemen	6,4	1. Aansluiting lessen op de gebeurtenissen in het nieuws	5,3
2. De school maakt leren voor mijn kind aantrekkelijk	6,5	2. Hoeveelheid ICT tijdens de lessen	5,9
3. Mening van ouders telt mee op deze school	6,7	3. Docenten houden rekening met je sterke en zwakke punten	5,9

RAADSGILDENLAAN 11			
OUDERS 7,1		LEERLINGEN: 6,1	
Top 3: tevredenheid			
1. Mijn kind voelt zich veilig op school	7,8	1. Ik ben tevreden over mijn mentor	7,4
2. Op school gelden duidelijke regels	7,6	2. Docenten behandelen mij met respect	6,8
3. De school staat goed bekend	7,6	3. Docenten vertellen duidelijk hoe mijn resultaten zijn	6,7
Top 3: verbeterpunten			
1. School biedt leerlingen goede hulp bij leer- of gedragsproblemen	6,5	1. Aansluiting lessen op de gebeurtenissen in het nieuws	4,7
2. De school maakt leren voor mijn kind aantekkeijk	6,5	2. De buitenschoolse activiteiten	4,8
3. De school geeft mij nuttige informatie over de vorderingen van mijn kind	6,5	3. De mening van leerlingen telt mee op onze school	5,5

J. SALWAPLEIN			
OUDERS: 6,8		LEERLINGEN: 7,0	
Top 3: tevredenheid			
1. Mijn kind voelt zich veilig op school	7,4	1. De docenten behandelen mij met respect	8,0
2. De sfeer op school is prettig	7,2	2. De school helpt bij het zoeken naar een stage	8,0
3. De docenten behandelen mijn kind met respect	7,2	3. Ik ben tevreden over mijn mentor	7,7
Top 3: verbeterpunten			
1. De school biedt het onderwijs dat zij belooft	6,5	1. Aansluiting lessen op de gebeurtenissen in het nieuws	6,4
2. Ik ben tevreden over het onderwijs dat de school aanbiedt	6,3	2. Hoeveelheid ICT tijdens de lessen	6,2
3. De school maakt leren voor mijn kind aantrekkelijk	6,2	3. Afwisseling van activiteiten tijdens de les	6,7

Vervolg bijlage 6: Resultaten leerlingen: Schoolklimaat & Veiligheid

RESULTATEN LEERLINGEN: SCHOOLKLIMAAT				
	Raadsgilden- laan 1	J.G. Pinkster- straat	Raadsgilden- laan 11	J. Salwaplein
Tevredenheid sfeer op school	7,2	7,6	6,7	7,2
Tevredenheid over omgang met andere leerlingen op school	7,2	7,8	6,7	6,9
Ga je met plezier naar school	6,7	6,8	5,1	6,9
Tevredenheid over veiligheid op school	7,2	8,0	6,7	7,4
Duidelijkheid over de regels op school	7,0	7,1	6,8	7,3
Tevredenheid over hulp bij persoonlijke problemen	6,7	6,7	5,7	6,9
Tevredenheid over wat school doet tegen pesten	6,6	6,7	5,6	6,7

RESULTATEN LEERLINGEN: VEILIGHEID				
	Raadsgilden- laan 1	J.G. Pinkster- straat	Raadsgilden- laan 11	J. Salwaplein
Ben je de afgelopen 3 maanden gepest door leerlingen van school?	9,2	9,6	9,2	8,8
Ben je de afgelopen 3 maanden online gepest door leerlingen van school?	9,7	9,8	9,3	9,5
Hebben leerlingen van school jou de afgelopen 3 maanden expres lichamelijk pijn gedaan?	9,1	9,5	9,1	9,5
Ben je de afgelopen 3 maanden gediscrimineerd door leerlingen van school?	9,4	9,6	9,3	9,2

Bijlage 7: Schematisch overzicht n.a.v. inspectiebezoek

Deelschool brugjaar (leerjaar 1)

Kwaliteitsgebied 2: Onderwijsproces	O	V	G
2.2 Zicht op ontwikkeling/begeleiding			•
2.3 Didactisch handelen		•	
2.4 (Extra) ondersteuning		•	
2.6 Samenwerking			•

Deelschool havo leerjaar 2 t/m 5

Kwaliteitsgebied 2: Onderwijsproces	O	V	G
2.2 Zicht op ontwikkeling/begeleiding		•	
2.3 Didactisch handelen		•	
2.4 (Extra) ondersteuning		•	
2.6 Samenwerking			•

Deelschool vwo leerjaar 2 t/m 6

Kwaliteitsgebied 2: Onderwijsproces	O	V	G
2.2 Zicht op ontwikkeling/begeleiding		•	
2.3 Didactisch handelen		•	
2.4 (Extra) ondersteuning		•	
2.6 Samenwerking			•

Deelschool mavo leerjaar 2 t/m 4

Kwaliteitsgebied 2: Onderwijsproces	O	V	G
2.2 Zicht op ontwikkeling/begeleiding		•	
2.3 Didactisch handelen		•	
2.4 (Extra) ondersteuning		•	
2.6 Samenwerking			•

Deelschool BBL + KBL leerjaar 2 t/m 4

Kwaliteitsgebied 2: Onderwijsproces	O	V	G
2.2 Zicht op ontwikkeling/begeleiding		•	
2.3 Didactisch handelen		•	
2.4 (Extra) ondersteuning		•	
2.6 Samenwerking			•

Deelschool Praktijkonderwijs

Kwaliteitsgebied 2: Onderwijsproces	O	V	G
2.2 Zicht op ontwikkeling/begeleiding			•
2.3 Didactisch handelen		•	
2.4 (Extra) ondersteuning			•
2.6 Samenwerking			•

Onderwijsresultaten 2017

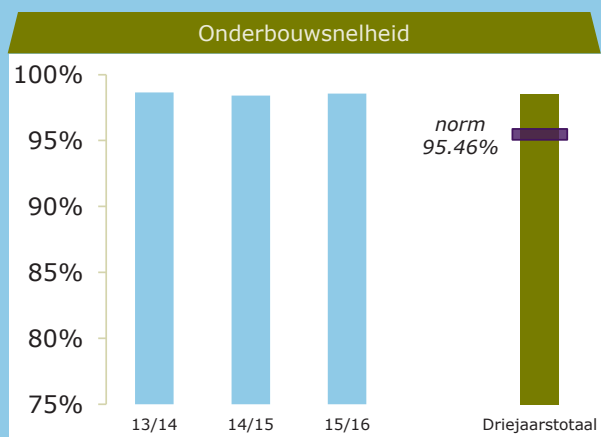
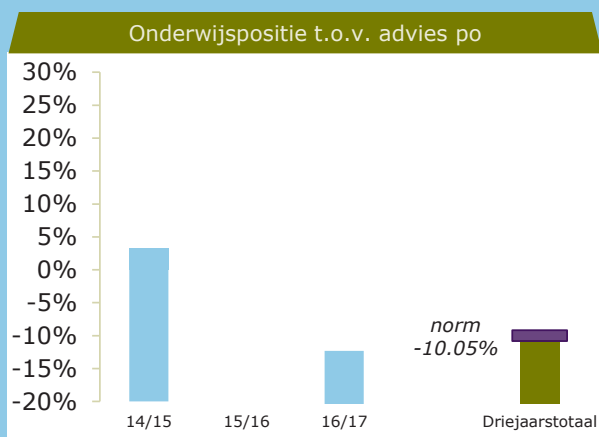
Winkler Prins S.G.

9646 AA Veendam

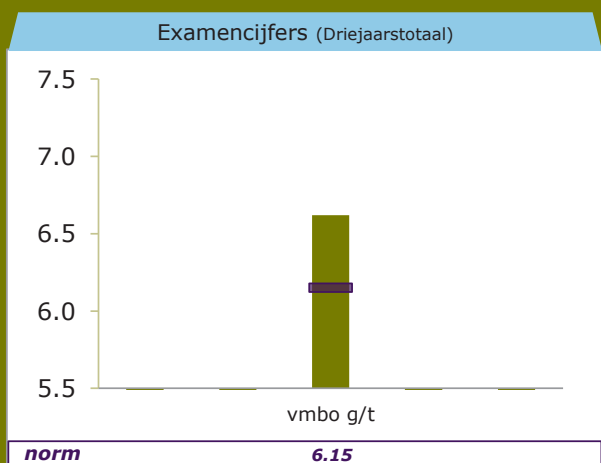
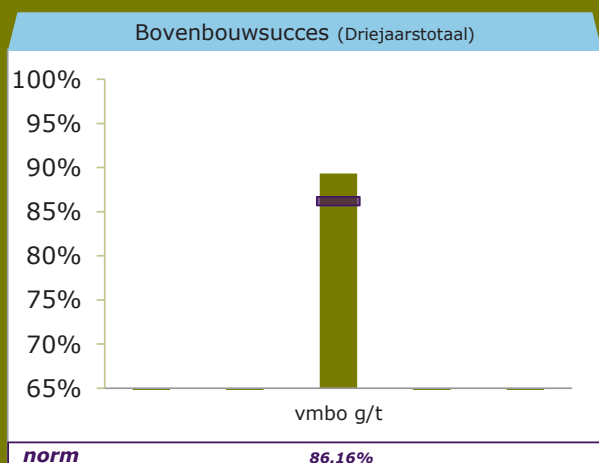
16PI-0

Bestuurscommissie Winkler Prins S.G. t.a.v.
secretariaat bestuurscommissie

ONDERBOUW

BOVENBOUW

Berekend
oordeel

VMBO G/T
voldoende

Berekeningen 2017

Bevoegd gezag	Bestuurscommissie Winkler Prins S.G. t.a.v. secretariaat bestuurscommissie	Bevoegd gezag nr.	13563
Naam school	Winkler Prins S.G.		
Adres	Raadsgildenlaan 1		
Plaats	9646 AA Veendam	BRIN-Vestnr.	16PI-0

Onderwijspositie t.o.v. advies po	
Vergelijkingsgroep	O-breed en VMBO-breed/HAVO
2014-2015	3.27%
2015-2016	-22.12%
2016-2017	-12.32%
Gem 3 jaar	-10.60%
Norm	-10.05%
Resultaat	onder de norm

Onderbouwsnelheid	
2013-2014	98.65%
2014-2015	98.41%
2015-2016	98.57%
Gem 3 jaar	98.55%
Norm (na correctie)	95.46%
Resultaat	boven de norm

Bovenbouwsucces	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
2013-2014			89.22%		
2014-2015			90.09%		
2015-2016			88.70%		
Gem 3 jaar			89.34%		
Norm (na correctie)			86.16%		
Resultaat			boven de norm		

Examencijfer	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
2013-2014			6.67		
2014-2015			6.57		
2015-2016			6.62		
Gem 3 jaar			6.62		
Norm (na correctie)			6.15		
Resultaat			boven de norm		

	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
Berekend oordeel			voldoende		

Vershil SE-CE	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
2013-2014			-0.07		
2014-2015			-0.01		
2015-2016			-0.12		
Gem 3 jaar			-0.07		
Norm groot verschil			0.50		
Norm zeer groot verschil			1.00		
Resultaat			gering verschil		

Berekeningen 2017

Bevoegd gezag	Bestuurscommissie Winkler Prins S.G. t.a.v. secretariaat bestuurscommis:	Bevoegd gezag nr.	13563
Naam school	Winkler Prins S.G.		
Adres	Raadsgildenlaan 1		
Plaats	9646 AA Veendam	BRIN-Vestnr.	16PI-0

Resultaten

vergelijkingsgroep voor indicator Onderwijspositie t.o.v. advies po	VMBO-breed en VMBO-breed/HAVO
---	-------------------------------

Onderwijspositie	onder de norm
Onderbouwsnelheid	boven de norm

	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
Bovenbouwsucces			boven de norm		
Examencijfers			boven de norm		
Vershil SE-CE			gering verschil		
oordeel over alle resultaten over drie jaar			voldoende		

Onderwijsresultaten 2017

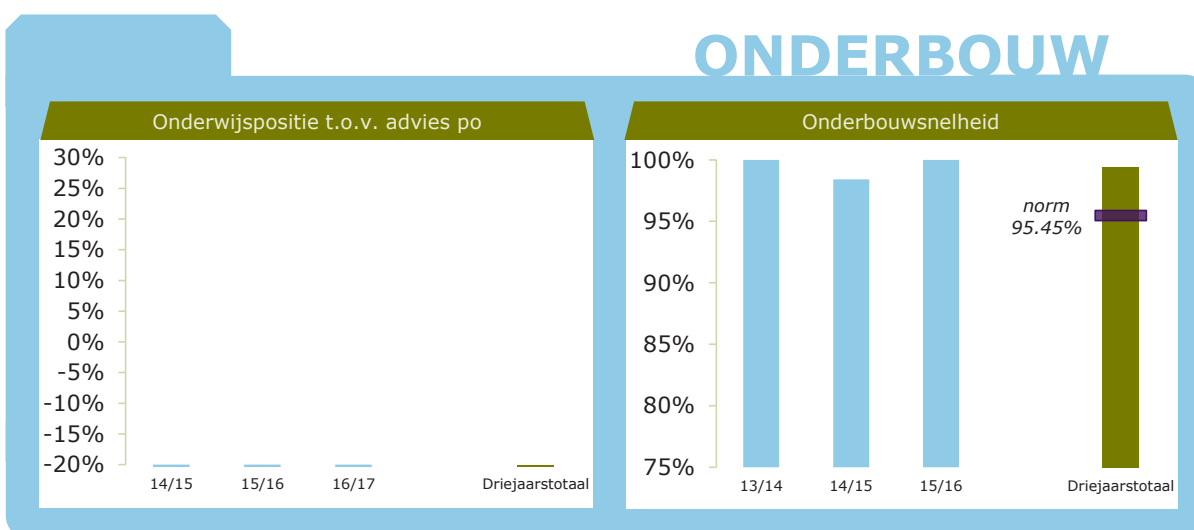
WinklerPrins S.G.

9641 AX Veendam

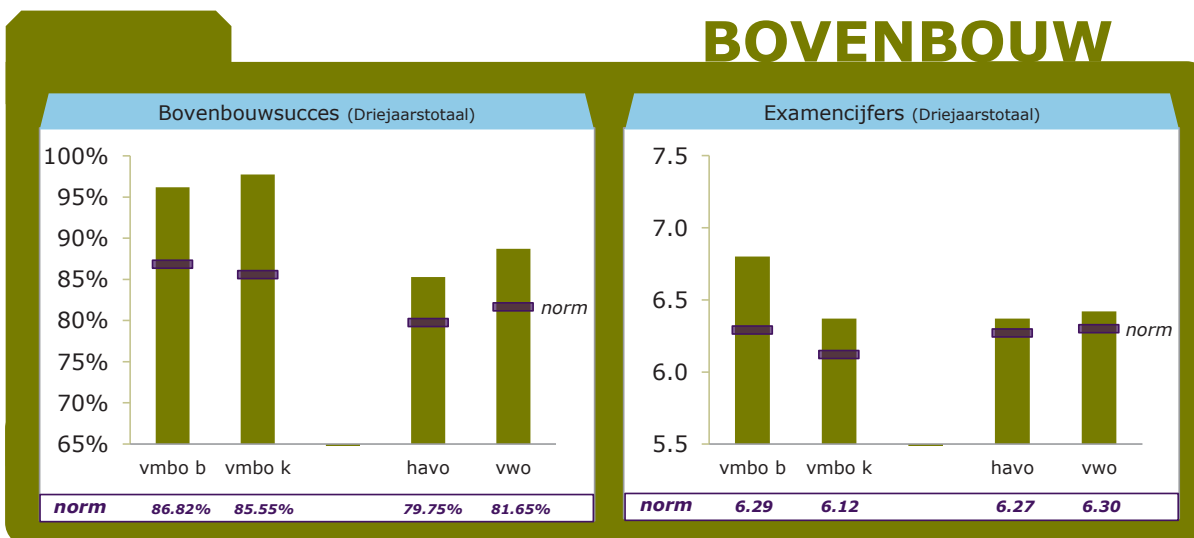
16PI-1

Bestuurscommissie Winkler Prins S.G. t.a.v.
secretariaat bestuurscommissie

ONDERBOUW

BOVENBOUW

**Berekend
oordeel**

VMBO B
voldoende

VMBO K
voldoende

HAVO
voldoende

VWO
voldoende

Berekeningen 2017

Bevoegd gezag	Bestuurscommissie Winkler Prins S.G. t.a.v. secretariaat bestuurscommissie	Bevoegd gezag nr.	13563
Naam school	WinklerPrins S.G.		
Adres	J.G. Pinksterstraat 26		
Plaats	9641 AX Veendam	BRIN-Vestnr.	16PI-1

Onderwijspositie t.o.v. advies po	
Vergelijkingsgroep	
2014-2015	
2015-2016	
2016-2017	
Gem 3 jaar	
Norm	
Resultaat	

Onderbouwsnelheid	
2013-2014	100.00%
2014-2015	98.42%
2015-2016	100.00%
Gem 3 jaar	99.41%
Norm (na correctie)	95.45%
Resultaat	boven de norm

Bovenbouwsucces	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
2013-2014	94.00%	98.39%		83.51%	91.80%
2014-2015	100.00%	97.18%		86.58%	88.49%
2015-2016	95.65%	97.70%		85.67%	86.03%
Gem 3 jaar	96.18%	97.73%		85.29%	88.72%
Norm (na correctie)	86.82%	85.55%		79.75%	81.65%
Resultaat	boven de norm	boven de norm		boven de norm	boven de norm

Examencijfer	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
2013-2014	7.03	6.56		6.43	6.54
2014-2015	6.60	6.21		6.35	6.34
2015-2016	6.62	6.35		6.32	6.37
Gem 3 jaar	6.80	6.37		6.37	6.42
Norm (na correctie)	6.29	6.12		6.27	6.30
Resultaat	boven de norm	boven de norm		boven de norm	boven de norm

	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
Berekend oordeel	voldoende	voldoende		voldoende	voldoende

Vershil SE-CE	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
2013-2014	-0.36	0.07		0.08	0.23
2014-2015	-0.10	0.34		0.18	0.33
2015-2016	0.00	0.24		0.21	0.37
Gem 3 jaar	-0.19	0.22		0.16	0.31
Norm groot verschil	0.50	0.50		0.50	0.50
Norm zeer groot verschil	1.00	1.00		1.00	1.00
Resultaat	gering verschil	gering verschil		gering verschil	gering verschil

Berekeningen 2017

Bevoegd gezag	Bestuurscommissie Winkler Prins S.G. t.a.v. secretariaat bestuurscommis	Bevoegd gezag nr.	13563
Naam school	WinklerPrins S.G.		
Adres	J.G. Pinksterstraat 26		
Plaats	9641 AX Veendam	BRIN-Vestnr.	16PI-1

Resultaten

vergelijkingsgroep voor indicator Onderwijspositie t.o.v. advies po	
---	--

Onderwijspositie	
Onderbouwsnelheid	boven de norm

	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
Bovenbouwsucces	boven de norm	boven de norm		boven de norm	boven de norm
Examencijfers	boven de norm	boven de norm		boven de norm	boven de norm
Vershil SE-CE	gering verschil	gering verschil		gering verschil	gering verschil
oordeel over alle resultaten over drie jaar	voldoende	voldoende		voldoende	voldoende

Onderwijsresultaten 2017

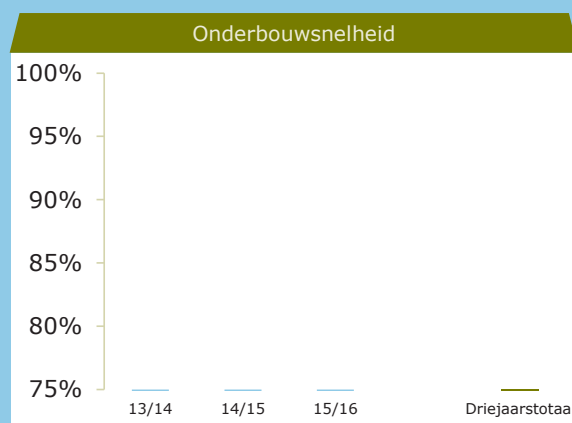
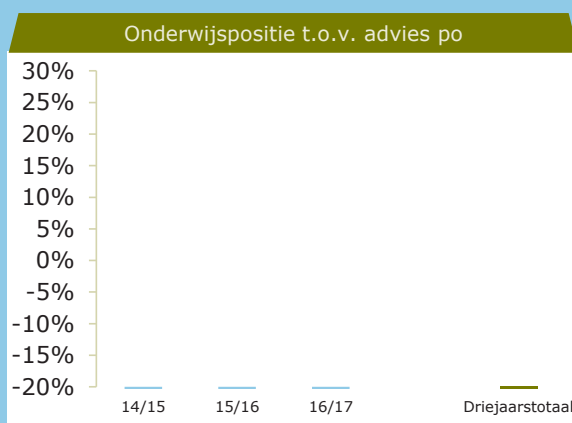
**Openbare Scholengemeenschap
Winkler Prins voor ATH HAVO MAVO**

9646 AA Veendam

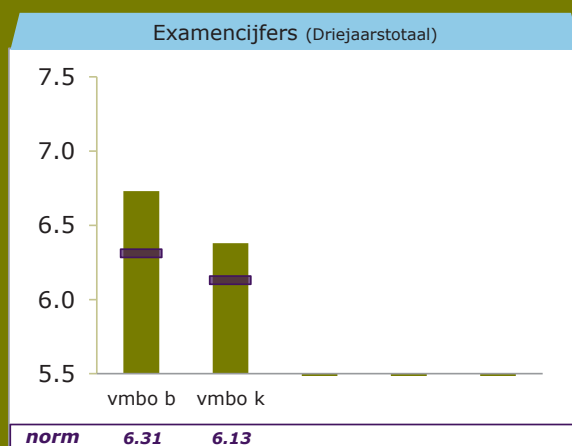
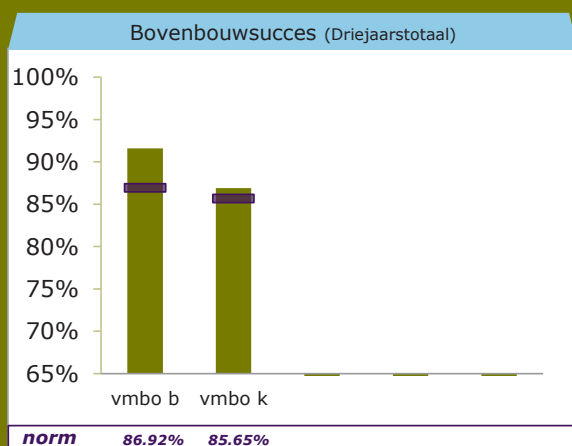
16PI-3

Bestuurscommissie Winkler Prins S.G. t.a.v.
secretariaat bestuurscommissie

ONDERBOUW

BOVENBOUW

**Berekend
oordeel**

VMBO B
geen oordeel

VMBO K
geen oordeel

Berekeningen 2017

Bevoegd gezag	Bestuurscommissie Winkler Prins S.G. t.a.v. secretariaat bestuurscommissie	Bevoegd gezag nr.	13563
Naam school	Openbare Scholengemeenschap Winkler Prins voor ATH HAVO MAVO VBO L		
Adres	Raadsgildenlaan 11		
Plaats	9646 AA Veendam	BRIN-Vestnr.	16PI-3

Onderwijspositie t.o.v. advies po	
Vergelijkingsgroep	
2014-2015	
2015-2016	
2016-2017	
Gem 3 jaar	
Norm	
Resultaat	

Onderbouwsnelheid	
2013-2014	
2014-2015	
2015-2016	
Gem 3 jaar	
Norm (na correctie)	
Resultaat	

Bovenbouwsucces	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
2013-2014	92.77%	79.46%			
2014-2015	89.01%	84.75%			
2015-2016	93.18%	95.35%			
Gem 3 jaar	91.60%	86.91%			
Norm (na correctie)	86.92%	85.65%			
Resultaat	boven de norm	boven de norm			

Examencijfer	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
2013-2014	6.67	6.18			
2014-2015	6.69	6.45			
2015-2016	6.79	6.49			
Gem 3 jaar	6.73	6.38			
Norm (na correctie)	6.31	6.13			
Resultaat	boven de norm	boven de norm			

	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
Berekend oordeel	geen oordeel	geen oordeel			

Vershil SE-CE	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
2013-2014	-0.31	0.13			
2014-2015	-0.34	-0.14			
2015-2016	-0.33	-0.06			
Gem 3 jaar	-0.33	-0.03			
Norm groot verschil	0.50	0.50			
Norm zeer groot verschil	1.00	1.00			
Resultaat	gering verschil	gering verschil			

Berekeningen 2017

Bevoegd gezag	Bestuurscommissie Winkler Prins S.G. t.a.v. secretariaat bestuurscommissie	Bevoegd gezag nr.	13563
Naam school	Openbare Scholengemeenschap Winkler Prins voor ATH HAVO MAVO VBO		
Adres	Raadsgildenlaan 11		
Plaats	9646 AA Veendam	BRIN-Vestnr.	16PI-3

Resultaten

vergelijkingsgroep voor indicator Onderwijspositie t.o.v. advies po	
---	--

Onderwijspositie	
Onderbouwsnelheid	

	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
Bovenbouwsucces	boven de norm	boven de norm			
Examencijfers	boven de norm	boven de norm			
Verschil SE-CE	gering verschil	gering verschil			
oordeel over alle resultaten over drie jaar	geen oordeel	geen oordeel			

Bijlage 9: Verklarende woorden- en begrippenlijst

Arrangement	Extra onderwijsondersteuning op maat, met inzet van bovenschoolse voorzieningen, expertise en financiën. Een arrangement kan variëren van licht curatief en tijdelijk van aard tot intensief en langdurend of structureel van aard. Een onderwijsondersteuningsarrangement beperkt zich tot het domein van het onderwijs. Een onderwijs- en ondersteuningsarrangement betreft altijd een samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg.
BAPO	Bevordering ArbeidsParticipatie Ouderen (regeling is per 1/8/14 aangepast naar Levensfasbewust personeelsbeleid)
Basisondersteuning	Het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel van preventieve en licht curatieve interventies die binnen de onderwijsondersteuningsstructuur van de school planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau worden uitgevoerd.
BTW	Belasting toegevoegde waarde
CSE	Centraal schriftelijk examen
HBO	Hoger Beroepsonderwijs
IOP	Individueel ontwikkelingsplan
LKC	Landelijke Klachtencommissie
LOB	Loopbaanoriëntatie en –begeleiding
LWOO	Leerwegondersteunend onderwijs
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MR	Medezeggenschapsraad
MT	Managementteam
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Ondersteuningsplan	De combinatie van alle schoolondersteuningsprofielen die wordt vastgesteld door het samenwerkingsverband.
OP	Onderwijzend personeel
OPP	Ontwikkelingsperspectief. De inschatting van de ontwikkelingsmogelijkheden van een leerling voor een bepaalde, langere periode. Met een ontwikkelingsperspectief maakt de school een voorspelling over het verwachte uitstroomniveau in het voortgezet onderwijs. Het ontwikkelingsperspectief is sturend voor het aanbod dat de school de leerling biedt en bevat handvatten voor de planning van het onderwijs. De school stelt een ontwikkelingsperspectief op voor leerlingen die extra ondersteuning op school nodig hebben in het reguliere onderwijs en voor alle leerlingen in het speciaal onderwijs. Voor het reguliere onderwijs worden ook de afwijkingen van het reguliere onderwijsprogramma en de te bieden begeleiding en ondersteuning beschreven. De school heeft hierover overleg met de ouders. Dit overleg is erop gericht dat ouders en school en samen eens zijn over het ontwikkelingsperspectief. In het nieuwe onderwijsstelsel (passend onderwijs) vervangt het ontwikkelingsperspectief het handelingsplan.

OOP	Onderwijsondersteunend personeel
PLG	Professionele Leergemeenschap
PMR	Personeelsgeleding Medezeggenschapsraad
PO	Primair onderwijs
POP	Persoonlijk Ontwikkelingsplan
RIE	Risico-inventarisatie en –evaluatie
RSNOWG	Regionaal Samenwerkingsverband Noord-, Oost- en West-Groningen
Samenwerkingsverband	Er bestaan ongeveer 83 samenwerkingsverbanden voor voortgezet onderwijs. Ook scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs werken samen, in 34 regionale expertisecentra (REC's). Na de inwerkingtreding van de Wet passend onderwijs m.i.v. 1 augustus 2014 verdwijnen de huidige samenwerkingsverbanden en komen er nieuwe, grotere samenwerkingsverbanden, voor zowel primair als voortgezet onderwijs. ook scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs (met uitzondering van cluster 1 en 2) gaan hier deel van uitmaken. In totaal zullen het ongeveer 150 samenwerkingsverbanden worden. Doel van deze verplichte samenwerking is het bieden van passend onderwijs aan alle leerlingen, met en zonder ontwikkelingsproblemen bij leren en/of gedrag. Binnen een samenwerkingsverband moet dan ook een dekkend aanbod van onderwijszorg geleverd worden. In een samenwerkingsverband worden afspraken gemaakt over welke begeleiding de reguliere scholen moeten kunnen bieden en over de verdeling van de ondersteuningsgelden. Door de samenwerking kunnen scholen zich specialiseren en onderling afspraken maken wie welke kinderen het beste onderwijs kan geven. Als een school een leerling geen passend onderwijs kan geven, dan zoekt de school binnen het samenwerkingsverband naar een andere passende onderwijsplek.
SBP	Strategisch Beleidsplan
Schoolondersteuningsprofiel	De door de school vastgestelde omschrijving van de basisondersteuning en de eventuele extra ondersteuning die een individuele school biedt.
SE	Schriftelijk examen
VO	Voortgezet Onderwijs
VSV	Voortijdig schoolverlaten
WMS	Wet Medezeggenschap op scholen
ZAT	Zorg Advies Team

Deel 2

JAAARREKENING

2016

WINKLER PRINS

A1 Grondslagen

1 Algemeen

Balans

De balans is opgemaakt na bestemming van het resultaat over 2016

Activiteiten van het bevoegd gezag

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van de Bestuurscommissie Winkler Prins (zie gegevens rechtspersoon) verantwoord. De activiteiten van Winkler Prins zijn het verstrekken van Voortgezet Onderwijs.

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening over 2016 is opgesteld conform de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Titel 9 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is de richtlijn 660 van de Raad voor de jaarverslaggeving gevolgd. In deze richtlijn zijn voor de sector presentatie-, waarderings-, en verslaggevingsvoorschriften geformuleerd.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rapporteringsvaluta

De bedragen in de tabellen worden gepresenteerd in euro's. Als gevolg van afrondingen op hele euro's zijn in sommige gevallen geringe verschillen ontstaan. Deze verschillen tasten het getrouwe beeld van de jaarrekening niet aan en zijn geen belemmering voor het verkrijgen van het vereiste inzicht.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan.

In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de 'Niet in de balans opgenomen verplichtingen'. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. Winkler Prins beschikt enkel over primaire financiële instrumenten.

Herrubricering

Als gevolg van een herrubricering is de verplichting van de gespaarde uren in het kader van het Leefijds Bewust Personeelsbeleid overgeheveld van de overlopende passiva naar de personeelsvoorziening. Voor een juiste beoordeling zijn de gegevens ultimo 2015 in lijn met deze wijziging aangepast.

	Eindbalans Jaarrekening 2015	mutatie	Beginbalans Jaarrekening 2016
Personeelsvoorziening	237.900	202.000	439.900
Overlopende passiva	3.564.599	-202.000	3.362.599

A1 Grondslagen (vervolg)

2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden op de balans gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.

De activa worden lineair afgeschreven op basis van de economische levensduur. In het jaar van aanschaf wordt ongeacht het moment van aanschaf voor een half jaar afgeschreven.

De bestede subsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste activa worden gepassiveerd onder de overlopende passiva. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

De afschrijvingstermijnen zijn als volgt:

Nieuwbouw gebouwen	30 jaar
Verbouw gebouwen	20 jaar
Inventaris	10 jaar
Datacommunicatie	5 jaar
Transportmiddelen	5 jaar
Leermiddelen	5 jaar
Automatisering	3 jaar
In uitvoering en vooruitbetalingen	geen afschrijving

Eigendom

De gebouwen en terreinen zijn in juridisch eigendom van de gemeente Veendam. De waarde OZB en de verzekerde waarde gebouwen en terreinen worden toegelicht in de jaarrekening van de gemeente Veendam.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht.

Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

De vorderingen hebben een looptijd van korter dan 1 jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen, die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van de vereniging worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Algemene reserve publiek

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten. Aan de reserve worden via de resultaatbestemming overschotten in een boekjaar toegevoegd en tekorten onttrokken. De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de Bestuurscommissie Winkler Prins te Veendam

A1 Grondslagen (vervolg)

Bestemmingsreserves

Hieronder opgenomen reserves zijn bedoeld voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor (risico's van) verplichtingen en verliezen die op balansdatum bestaan en waarvan de omvang onzeker maar wel betrouwbaar te schatten is.

- Voorziening jubileumgratificatie

De voorziening jubileumgratificatie wordt gewaardeerd tegen contante waarde. Uitgangspunt is een jaarlijkse loonstijging van 2,5% en een rente van 3,5%.

- Voorziening persoonlijk budget

De voorziening persoonlijk budget wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Pensioenen

Winkler Prins heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling en wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerder, te weten bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering".

In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Winkler Prins heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

Winkler Prins heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering" en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

De stand van de beleidsdekkingsgraad ultimo 2016 van het pensioenfonds is 96,6% (bron: website www.abp.nl). Dat is 5,5%-punt onder de minimaal vereiste grens van 104,2%.

Per 1-1-2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfondsen. Deze regels hebben ook gevolgen voor het bepalen van de financiële positie. Hiervoor wordt vanaf 2015 de zogenaamde 'beleidsdekkingsgraad' gebruikt. Deze dekkingsgraad is geen momentopname, maar een jaargemiddelde. Deze dekkingsgraad (het twaalfmaands-voortschrijdend gemiddelde van de actuele dekkingsgraden) bepaalt of de pensioenen verhoogd (geïndexeerd) mogen worden. De beleidsdekkingsgraad vertoonde in 2016 een dalende trend van 98,7% (eind december 2015) naar 96,6% eind december 2016. ABP mag geleidelijk de pensioenen verhogen vanaf een beleidsdekkingsgraad van 110%.

De kans dat ABP de pensioenen in 2018 of volgende jaren moet verlagen blijft aanwezig. Dat moet gebeuren als eind 2017 de actuele dekkingsgraad onder de kritische grens (nu: 87,9%) zakt of als de beleidsdekkingsgraad tot en met 2020 onder het vereiste niveau van 104,2% blijft.

Langlopende en kortlopende schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (=nominale waarde). De kortlopende schulden betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste 1 jaar

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

A1 Grondslagen (vervolg)

3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekening clause) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten. Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekening clause heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte subsidies (doelsubsidies met verrekening clause) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige exploitatiesubsidies

Overige exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen / waarin de opbrengsten zijn gedeerd / waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Rente

Rentelasten en rente opbrengsten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actief- en passiefpost.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld via de indirecte methode.

A.1.1 - Balans per 31 december 2016 (na resultaatbestemming)

1	ACTIVA	31 december 2016	31 december 2015
	Vaste activa		
1.2	Materiële vaste activa		
1.2.1	Gebouwen en terreinen	3.002.478	3.133.980
1.2.2	Inventaris en apparatuur	1.427.202	1.478.711
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	182.308	252.795
		4.611.987	4.865.486
	Totaal vaste activa	4.611.987	4.865.486
	Vlottende activa		
1.5	Vorderingen		
1.5.1	Debiteuren	32.746	136.850
1.5.8	Overlopende activa	81.661	141.698
		114.407	278.549
1.7	Liquide middelen	6.650.262	6.129.488
	Totaal vlottende activa	6.764.668	6.408.037
	Totaal activa	11.376.656	11.273.523

A.1.1 - Balans per 31 december 2016 (na resultaatbestemming)

2	PASSIVA	31 december 2016	31 december 2015
2.1	Eigen vermogen		
2.1.1	Algemene reserve	6.689.173	5.666.095
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	90.000	181.000
		6.779.173	5.847.095
2.2	Voorzieningen		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	579.900	439.900
		579.900	439.900
2.3	Langlopende schulden		
2.3.5	Overige	420.000	450.000
		420.000	450.000
2.4	Kortlopende schulden		
2.4.3	Crediteuren	397.136	393.657
2.4.4	OCW/LNV	-	-
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	908.216	616.205
2.4.8	Schulden terzake van pensioenen	156.588	157.040
2.4.9	Overige kortlopende schulden	7.100	7.028
2.4.10	Overlopende passiva	2.128.542	3.362.599
		3.597.582	4.536.529
	Totaal passiva	11.376.656	11.273.523

A.1.2 Staat van baten en lasten over 2016

	Exploitatie 2016	Begroting 2016	Exploitatie 2015
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	18.878.434	18.072.000	17.702.096
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	20.696	16.000	24.337
3.5 Overige baten	637.176	650.000	572.468
Totaal baten	19.536.306	18.738.000	18.298.900
4 Lasten			
4.1 Personele lasten	14.738.398	14.599.000	14.338.039
4.2 Afschrijvingen	842.973	843.000	829.168
4.3 Huisvestingslasten	848.632	942.000	925.508
4.4 Overige instellingslasten	2.238.990	2.232.000	2.069.550
Totaal lasten	18.668.992	18.616.000	18.162.265
Saldo baten en lasten	867.314	122.000	136.635
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten	64.765	61.000	79.950
5.2 Financiële lasten	-	-	-
Saldo financiële baten en lasten	64.765	61.000	79.950
Nettoresultaat	932.079	183.000	216.585
Rentabiliteit	4,77%	0,98%	1,18%

A.1.3 Kasstroomoverzicht over 2016

	2016	2015
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	867.314	136.635
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	842.973	829.168
- Mutaties Voorzieningen	140.000	17.100
	982.973	846.268
Veranderingen in vlottende middelen:		
- Vorderingen	164.142	16.146-
- Schulden	938.946-	10.435-
	774.804-	26.581-
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.075.483	956.323
Ontvangen interest	64.765	79.950
Betaalde interest	-	-
	64.765	79.950
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	1.140.248	1.036.273
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële activa	589.474-	798.276-
	589.474-	798.276-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	589.474-	798.276-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	-	-
Aflossing langlopende schulden	30.000-	30.000-
	30.000-	30.000-
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	30.000-	30.000-
Mutaties liquide middelen	520.773	207.997
Beginstand liquide middelen	6.129.488	5.921.491
Mutatie liquide middelen	520.773	207.997
Eindstand liquide middelen	6.650.262	6.129.488
<p>Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de Staat van Baten en Lasten die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de Staat van Baten en Lasten waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.</p> <p>In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.</p>		

A.1.4 Toelichting behorende tot de balans

1 ACTIVA

1.2 Materiële vaste activa

	Aanschafprijs tm 31 december 2015	Ontvangen investerings- subsidies	Grondslag voor afschrijvingen	Cumulatieve afschrijvingen en waardevermin-	Boekwaarde 31 december 2015
1.2.1 Gebouwen en terreinen	7.241.674			4.107.694	3.133.980
1.2.2 Inventaris en apparatuur	3.697.906			2.219.195	1.478.711
1.2.3 Andere vaste bedrijfsmiddelen					
- Boeken	656.183			415.172	241.011
- Overig	32.530			20.746	11.784
	11.628.293			6.762.806	4.865.486

	Investerings 2016	Afschrijvingen 2016	Aanschafprijs tm 31 december 2016	Cumulatieve afschrijvingen en waardevermin-	Boekwaarde 31 december 2016
1.2.1 Gebouwen en terreinen	170.692	302.194	7.412.366	4.409.888	3.002.478
1.2.2 Inventaris en apparatuur	380.657	432.167	4.078.563	2.651.361	1.427.202
1.2.3 Andere vaste bedrijfsmiddelen					
- Boeken	38.125	80.353	694.308	495.525	198.784
- Overig	-	5.856	32.530	26.602	5.928
	589.474	820.569	12.217.767	7.583.376	4.634.391

	Desinvestering 2016	Inhaal Afschrijvingen desinvestering 2016	Cumulatieve afschrijvingen en waardevermin- deringen	Boekwaarde 31 december 2016
1.2.1 Gebouwen en terreinen			4.409.888	3.002.478
1.2.2 Inventaris en apparatuur			2.651.361	1.427.202
1.2.3 Andere vaste bedrijfsmiddelen				
- Boeken	103.351	22.404	517.929	176.380
- Overig			26.602	5.928
	103.351	22.404	7.605.780	4.611.987

	Correctie op aanschaf en cumulatieve afschrijvingen	Desinvestering 2016	gecorrigeerde aanschafprijs tm 31 december 2016	gecorrigeerde cumulatieve afschrijvingen en waardevermin- deringen	Boekwaarde 31 december 2016
1.2.1 Gebouwen en terreinen			7.412.366	4.409.888	3.002.478
1.2.2 Inventaris en apparatuur	188.700		3.889.863	2.462.661	1.427.202
1.2.3 Andere vaste bedrijfsmiddelen					
- Boeken		103.351	590.957	414.578	176.380
- Overig			32.530	26.602	5.928
	188.700	103.351	11.925.716	7.313.729	4.611.987

OZB en verzekerde waarde gebouwen en terreinen

De gebouwen en terreinen zijn in juridisch eigendom van de gemeente. De waarde OZB en de verzekerde waarde gebouwen en terreinen worden toegelicht in de jaarrekening van de gemeente Veendam.

Desinvestering

De desinvestering betreft boeken, die niet meer op de boekenlijst staan, waarvoor Winkler Prins een taxatiewaarde heeft ontvangen. De totale aanschafwaarde van deze boeken betreft € 103.351 en de boekwaarde € 22.404.

Correctie op aanschaf en cumulatieve afschrijvingen

De correctie heeft betrekking op oud en volledig afgeschreven inventaris en verbouwingen welke zijn vervangen door nieuwe investeringen.

A.1.4 Toelichting behorende tot de balans

1.5 Vorderingen

	31-12-2016	31-12-2015
1.5.1 Debiteuren		
- Algemene debiteuren	32.746	136.850
	32.746	136.850
1.5.8 Overlopende activa		
- Nog te ontvangen rente	64.774	77.877
- Overige overlopende activa	16.886	63.821
	81.661	141.698
	114.407	278.549

1.7 Liquide middelen

	31-12-2016	31-12-2015
1.7.1 Kasmiddelen	6.456	2.894
1.7.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	6.643.806	6.126.594
	6.650.262	6.129.488

A.1.4 Toelichting behorende tot de balans

2 PASSIVA

2.1 Eigen Vermogen

	Stand per 31 december 2015	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2016
2.1.1 Algemene reserve	5.666.095	1.023.079	-	6.689.173
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)				
- Bestemmingsreserve BAPO	131.000	41.000-	-	90.000
- Bestemmingsreserve WP150	50.000	50.000-	-	-
Eigen vermogen	5.847.095	932.079	-	6.779.173

Algemene reserve

Het exploitatieresultaat is vooruitlopend op het bestuursbesluit ten gunste gebracht van het Eigen Vermogen.

Bestemmingsreserve BAPO

Per 1 januari 2010 is op voorschrift van het Ministerie de voorziening "Uitgestelde BAPO" toegevoegd aan het Eigen Vermogen. In 2016 is € 9.000 gebruikt en € 32.000 is vrijgevalen. Per saldo is de bestemmingsreserve met € 41.000 afgenomen.

Bestemmingsreserve WP 150

In 2016 bestond Winkler Prins 150 jaar. Deze mijlpaal is gevierd. Er was een commissie in het leven geroepen die verschillende activiteiten ter viering van dit heugelijke feit heeft voorbereid.

Deze activiteiten brengen kosten met zich mee in 2016.

Ter dekking van deze kosten is in 2014 een bestemmingsreserve ad € 50.000 gecreëerd.

De werkelijke kosten zijn in 2016 verwerkt in de staat van baten en lasten.

2.2 Voorzieningen

	Stand per 31 december 2015	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31 december 2016
2.2.1 Personeelsvoorzieningen					
- Voorziening Jubilea	237.900	40.700	17.100-	9.600-	251.900
- Voorziening Leeftijds Bewust Personeelsbeleid	202.000	212.000	86.000-		328.000
	439.900	252.700	103.100-	9.600-	579.900

	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar	Totaal
2.2.1 Personeelsvoorzieningen			
- Voorziening Jubilea	15.120	236.780	251.900
- Voorziening Leeftijds Bewust Personeelsbeleid		328.000	328.000
	15.120	564.780	579.900

Voorziening Leeftijds Bewust Personeelsbeleid

De voorziening Leeftijdsbewust Personeelsbeleid is het aantal nog openstaande verlofuren vermenigvuldigd met het loon. In theorie kan dit in één jaar worden opgevraagd.

Voorziening 25/40 jarig jubileum

De voorziening 25/40 jarig jubileum is gevormd ter dekking van de verwachte uitgaven voor gratificaties voor personeel dat 25 en/of 40 jaar in overheidsdienst is. Personeel dat 25 en/of 40 jaar in overheidsdienst is heeft recht op respectievelijk een half dan wel heel bruto maandsalaris.

Binnen de huidige voorziening wordt rekening gehouden met een verwachte blijfkans in overheidsdienst, een gemiddeld salarisstijging van 2,5% in de toekomst, een disconteringsvoet van 3,5% en wordt berekend per individuele werknemer.

A.1.4 Toelichting behorende tot de balans

2.3 Langlopende schulden

2.3.5 Overige

- Noorderpoort

Stand per 31 december 2015	Aangegane leningen 2016	Aflossingen 2016	Stand per 31 december 2016
450.000	-	30.000	420.000
450.000	-	30.000	420.000

Looptijd > 1 jaar	Looptijd >5 jaar	Rentevoet
420.000	300.000	0%
420.000	300.000	

Lening

In 2010 heeft het Noorderpoort aan Winkler Prins een lening ad € 600.000 verstrekt ten behoeve van de financiering van het VMBO-huis. Het betreft een 20-jarige renteloze lening. De aflossing bedraagt € 30.000 per jaar. In 2011 heeft de eerste aflossing plaatsgevonden. Bij de lening zijn geen garanties afgegeven.

2.4 Kortlopende schulden

2.4.3 Crediteuren

2.4.4 OCW / LNV

- Loonheffing en sociale verzekeringen

2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen

2.4.8 Schulden terzake van pensioenen

- Waarborgsommen

2.4.9 Overige kortlopende schulden

- Vooruitontvangen subsidies OCW geormerkt
- Vooruitontvangen investeringssubsidies
- Vakantiegeld
- Projecten en Reizen
- Overige

2.4.10 De overlopende passiva

	31-12-2016	31-12-2015
	397.136	393.657
	-	-
	908.216	616.205
	908.216	616.205
	156.588	157.040
	7.100	7.028
	7.100	7.028
	65.526	312.926
	985.245	1.133.722
	-	541.000
	56.500	196.445
	1.021.271	1.178.507
	2.128.542	3.362.599
	3.597.582	4.536.529

Vooruitontvangen investeringssubsidies

In deze rubriek zijn bedragen opgenomen die zijn ontvangen van bijvoorbeeld de gemeente Veendam of het Ministerie OCW, als bijdrage in reeds uitgevoerde investeringen.

Afhankelijk van het afschrijvingspercentage van de bijbehorende investering, valt er jaarlijks een evenredig bedrag vrij ten gunste van het resultaat.

Vakantiegeld

Door de overgang van de bestuurscommissie naar de Stichting Winkler Prins, is de bindingstoelage en de vakantieuitkering eind 2016 uitgekeerd.

Daarom is er ultimo 2016 geen kortlopende schuld betreffende dit recht.

A.1.4 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

3.1 Rijksbijdragen		Exploitatie 2016	Begroting 2016	Exploitatie 2015
-	Rijksbijdrage sector VO personeel	14.675.399	14.468.000	14.137.578
-	Rijksbijdrage sector VO materieel	2.153.670	2.133.000	2.087.200
-	Rijksbijdrage sector VO leermiddelen	656.416	652.000	640.876
3.1.1	Rijksbijdrage OCW	17.485.485	17.253.000	16.865.654
-	Geoomerkte OCW subsidies	41.313	48.000	43.486
-	Niet-geoomerkte OCW-subsidies	722.259	434.000	449.586
-	Vrijval niet-geoomerkte subsidies OCW	50.900	51.000	53.551
3.1.2	Overige subsidies OCW	814.472	533.000	546.623
-	SWV Groningen Ommelanden	543.135	286.000	289.819
-	SWV VO-VSO Noord- en Oost Groningen	35.342		
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	578.477	286.000	289.819
		18.878.434	18.072.000	17.702.096

De niet-geoomerkte subsidies zijn een optelling van o.a. de subsidies Prestatiebox, VSV en MAS (2015)
De VSV bijdrage 2015 is in model G2 verantwoord als zijnde geoomerkte subsidie.

3.2 Overige overheidsbijdragen		Exploitatie 2016	Begroting 2016	Exploitatie 2015
-	Vergoeding Europees platform	4.851		7.389
-	Vrijval subsidies	15.845	16.000	16.948
3.2.2	Overige overheidsbijdragen	20.696	16.000	24.337
		20.696	16.000	24.337

3.5 Overige baten		Exploitatie 2016	Begroting 2016	Exploitatie 2015
3.5.1	Verhuur	3.646	4.000	4.240
3.5.2	Detachering personeel	-	-	17.876
3.5.4	Sponsoring	49.014	15.000	
3.5.5	Ouderbijdragen	83.954	88.000	85.581
-	Kantine	37.424	40.000	44.019
-	Bijdragen excursies en activiteiten	85.529	132.000	80.082
-	Bijdragen werkweken en internationalisering	147.530	122.000	123.425
-	Vrijval egalisatie subsidies	81.732	81.000	86.336
-	Overige baten	148.348	168.000	130.908
3.5.6	Overige	500.563	543.000	464.771
		637.176	650.000	572.468

A.1.4 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

4.1 Personeelslasten		Exploitatie 2016	Begroting 2016	Exploitatie 2015
	Brutolonen en salarissen	11.162.436	11.051.000	11.016.522
	Sociale lasten	1.319.087	1.326.000	1.285.922
	Pensioenpremies	1.380.883	1.463.000	1.427.810
4.1.1	Lonen en salarissen	13.862.406	13.840.000	13.730.253
	Dotatie personele voorzieningen	140.000	150.000	17.100
	Personeel niet in loondienst	275.591	124.000	113.222
	Afdracht uitkeringskosten	204.225	183.000	151.241
	Overig	309.369	377.000	406.413
4.1.2	Overige personele lasten	929.185	834.000	687.976
4.1.3	Af: uitkeringen	53.194-	75.000-	80.191-
		14.738.398	14.599.000	14.338.039

In verband met de herrubricering van de voorziening LeeftijdsBewust Personeelsbeleid zijn de kosten in 2016 verantwoord onder de "Dotatie personele voorzieningen". Dit betreft een bedrag ad € 126.000. Tevens is € 14.000 gedoteerd met betrekking tot de voorziening Jubileumuitkering.
Voor de voorziening LeeftijdsBewust Personeelsbeleid was € 150.000 begroot onder de Brutolonen en salarissen.

4.2 Afschrijvingen op materiële vaste activa		Exploitatie 2016	Begroting 2016	Exploitatie 2015
	- Gebouwen en terreinen	302.194	304.000	294.912
	- Inventaris en apparatuur	432.167	442.000	419.978
	- Leermiddelen	102.757	91.000	108.233
	- Overig	5.856	6.000	6.046
4.2.2	Materiële vaste activa	842.973	843.000	829.168

4.3 Huisvestingslasten		Exploitatie 2016	Begroting 2016	Exploitatie 2015
4.3.1	Huur	37.242	55.000	52.132
4.3.3	Onderhoud	199.175	211.000	223.457
4.3.4	Energie en water	200.081	227.000	211.354
4.3.5	Schoonmaakkosten	326.843	345.000	337.216
4.3.6	Heffingen	26.980	25.000	22.488
4.3.8	Overige	58.312	79.000	78.861
		848.632	942.000	925.508

4.4 Overige lasten		Exploitatie 2016	Begroting 2016	Exploitatie 2015
4.4.1	Administratie- en beheerslasten	788.711	719.000	844.931
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	896.288	910.000	825.673
4.4.4	Overige	553.990	603.000	398.947
		2.238.990	2.232.000	2.069.550

Uitsplitsing Accountantslasten

4.4.1.1	Honorarium onderzoek jaarrekening	26.015
4.4.1.4	Honorarium andere niet-controleren diensten	9.015

Totaal accountant 35.030

A.1.4 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

	Exploitatie 2016	Begroting 2016	Exploitatie 2015
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Rentebaten	64.765	61.000	79.950
5.5 Rentelasten		-	-
	<u>64.765</u>	<u>61.000</u>	<u>79.950</u>

Model E Verbonden partijen

Naam	Jurische vorm	Statuaire	Code	Eigen Vermogen	Resultaat	art. 2:403	Deelname	Consolidatie
	2016	zetel	activiteiten	31-12-2016	2016	BW		

Er zijn in 2016 geen verbonden partijen

Model G Verantwoording Subsidies

G1. Subsidies zonder verrekeningsclausule						
Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag toewijzing EUR	Ontvangen t/m verslagjaar EUR	Prestatie Afgerond? Ja/Nee	
Subsidie voor studieverlof (2015)	708303-1	22-06-15	€ 48.541,05	€ 48.541,05	ja	
Subsidie voor studieverlof (2016)	776533-1	20-07-16	€ 31.194,72	€ 31.194,72	nee	
totaal			€ 79.735,77	€ 79.735,77		

G2. Subsidies met verrekeningsclausule						
G2A Aflopend per ultimo verslagjaar						
Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag toewijzing EUR	Ontvangen t/m verslagjaar EUR	Totale kosten EUR	Te verrekenen EUR
VSV 2015	649426-1	16-10-2014	€ 20.000,00	€ 20.000,00	€ 20.000,00	0

G2B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar								
Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag toewijzing	Saldo 1-1-2016	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale kosten 31-12-2016	Saldo nog te besteden 31-12-2016
VSV 2017	784206-1	22-11-16	€ 17.378,00	€ -	€ 17.378,00	€ -	€ -	€ 17.378,00
VSV 2016	711610-1	20-10-15	€ 19.951,00	€ 19.951,00	€ -	€ -	€ -	€ 19.951,00
Totaal			€ 37.329,00	€ 19.951,00	€ 17.378,00			€ 37.329,00

ONO Onderwijs Netwerk Ondernemen

Jaar	Kenmerk	A. Begroten Projectkosten	B. Subsidie- toewijzing	C. Projectkosten	D. Subsidie- vaststelling	Te verrekenen
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Onderstaand een overzicht van het jaarbedrag van met derden aangegane verplichtingen naar aanleiding van Europese aanbestedingen. De genoemde bedragen zijn richtbedragen (inc. Btw) en gebaseerd op het jaar 2016

Contractant	Goed/Dienst	Einddatum contract	Totale verplichting	Verplichting < 1 jaar	Verplichting > 1 jaar	Optiejaren	Definitieve verplichting bij afname
VDE	Goed	31-5-2018	900.000	450.000	450.000	ja	ja
Nivo Noord	Dienst	31-12-2017	260.000	260.000		ja	ja
Canon	Goed	1-9-2019	210.000	70.000	140.000	ja	ja
Energie	Goed	31-12-2019	600.000	200.000	400.000	nee	ja

WNT-verantwoording 2016 Winkler Prins

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Winkler Prins van toepassing zijnde regelgeving: het WNT-maximum voor het onderwijs.

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor Winkler Prins is € 140.000,-. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van de bestuurscommissie; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum .

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1	F. Vinke	J. Nijborg
Functie	Voorzitter Centrale Directie	Lid Centrale Directie
Duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee	nee
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning	109.862	97.029
Belastbare onkostenvergoedingen	734	103
Beloningen betaalbaar op termijn	14.345	13.109
Totaal bezoldiging	124.941	110.241
Totaal bezoldiging voorgaand verslagjaar	117.262	103.790
Toepasselijk WNT-maximum ¹	140.000	140.000
Motivering indien overschrijding:	n.v.t.	n.v.t.

Toeziethoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	J.B. Rijpkema	J. Koek-koek-Venema	J. Cooijmans	F. Disch
Functie(s)	Secretaris	Penningmeester	Plv.Voorzitter	Lid
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging				
Beloning	4.000	4.000	4.000	4.000
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	4.000	4.000	4.000	4.000
Totaal bezoldiging voorgaand verslagjaar	2.333	3.711	2.333	2.333
Toepasselijk WNT-maximum	14.000	14.000	14.000	14.000
Motivering indien overschrijding:	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

<i>bedragen x € 1</i>	D. Jeltjes	F. Thomassen	R. Schilt
Functie(s)	Lid	Lid	Voorzitter
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Beloning	4.000	4.000	6.000
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal bezoldiging	4.000	4.000	6.000
Totaal bezoldiging voorgaand verslagjaar	3.711	2.333	3.500
Toepasselijk WNT-maximum	14.000	14.000	21.000
Motivering indien overschrijding:	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2016 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2016 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

Bestemming van het nettoresultaat

Het nettoresultaat is vooruitlopend op het bestuursbesluit ten gunste gebracht van het Eigen Vermogen.

De Raad van Toezicht van Winkler Prins heeft de jaarrekening 2016 goedgekeurd in de vergadering van 11 mei 2017. De bestuurder heeft de jaarrekening 2016 vastgesteld op 12 mei 2017.

Gegevens Winkler Prins

Naam instelling	Winkler Prins
Bestuursnummer	13563
Brinnummer	16PI
Bezoekdres	Raadsgildenlaan 1
Postadres	Postbus 190
Postcode/plaats	9640 AD Veendam
Telefoon	0598 - 364 656
Internetsite	www.winklerprins.nl
Contactpersoon	A. Dijkhuis
Functie	Controller / Hoofd Registratie & Informatie
Telefoon	0598 - 364 678
Faxnummer	0598 - 617 440
Email	a.dijkhuis@winklerprins.nl

Ondertekening door Raad van Toezicht en Bestuurder Winkler Prins

Dhr. R. Schilt
Voorzitter .....

Drs. dhr. J. Coijmans
Plaatsvervangend voorzitter .....

Mw. J. Koekkoek
Lid .....

Mr. Dhr. J.B. Rijpkema
Lid .....

Dhr. D. Jeltjes
Lid .....

Dhr. A.A.W.M. Disch
Lid .....

Drs. Dhr. F. Thomassen
Lid .....

Dhr. F. Vinke
Bestuurder .....

11 mei 2017

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van Stichting Winkler Prins

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van de Bestuurscommissie OSG Winkler Prins (vanaf 1 januari 2017 Stichting Winkler Prins) te Veendam gecontroleerd. De jaarrekening is opgemaakt onder de verantwoordelijkheid van de bestuurder van Stichting Winkler Prins.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Bestuurscommissie OSG Winkler Prins op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.
- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2016.
2. De staat van baten en lasten over 2016.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van de Bestuurscommissie OSG Winkler Prins, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de getrouwheid van de jaarrekening als geheel bepaald op € 390.000. De materialiteit is gebaseerd op 2% van de totale baten. De materialiteit voor de financiële rechtmatigheid is bepaald op € 566.000, deze materialiteit is gebaseerd op 3% van de totale publieke middelen, zoals voorgeschreven in paragraaf 2.1.3 Materialiteitstabel van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016. In deze paragraaf van het accountantsprotocol zijn tevens een aantal specifieke controle- en rapportagetoleranties opgenomen, die wij hebben toegepast.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2016.

Wij zijn met de raad van toezicht overeengekomen dat wij aan de raad van toezicht tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 19.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen, die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Benoeming

Wij zijn door het bestuur van de Bestuurscommissie (vanaf 1 januari 2017 aangesteld als raad van toezicht van Stichting Winkler Prins) in het licht van de overgang naar Stichting Winkler Prins in 2016 herbenoemd als accountant.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van de bestuurder en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De bestuurder is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is de bestuurder tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de bestuurder afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet de bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de bestuurder het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Groningen, 11 mei 2017

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: J.S. Huizinga RA

Postadres

Postbus 190
9640 AD Veendam
Tel. (0598) 36 46 56
info@winklerprins.nl
www.winklerprins.nl

Hoofdlocatie

Raadsgildenlaan 1
9646 AA Veendam

Locaties

Raadsgildenlaan 11
9646 AA Veendam

Jan Salwaplein 2
9641 LA Veendam

J.G. Pinksterstraat 26
9641 AX Veendam

Parallelweg 25
9641 KG Veendam